

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 23.2.2017
COM(2016) 861 final

2016/0379 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind piața internă a energiei electrice

(reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2016) 410 final}

{SWD(2016) 411 final}

{SWD(2016) 412 final}

{SWD(2016) 413 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Contextul politicii

Cetățenii europeni cheltuiesc o parte semnificativă din venituri pe energie, iar energia reprezintă un factor esențial pentru industria europeană. În același timp, sectorul energetic joacă un rol esențial în obligația de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră din Uniune cu cel puțin 40 % până în 2030, în contextul atingerii unei ponderi preconizate de 50 % a energiei din surse regenerabile până în 2030.

Propunerile de reformare a Directivei privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice, a Regulamentului privind piața energiei electrice și a Regulamentului de instituire a Agenției Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei fac parte dintr-un pachet mai amplu de inițiative al Comisiei („Energie curată și inteligentă pentru toți”). Pachetul „Energie curată pentru toți” cuprinde principalele propuneri ale Comisiei pentru implementarea uniunii energetice, astfel cum se prevede în foaia de parcurs pentru uniunea energetică¹. El include atât propuneri legislative, cât și inițiative nelegislative pentru a crea un cadru care să permită și să ducă la obținerea de beneficii concrete pentru cetățeni, la crearea de locuri de muncă, la creștere și la investiții, contribuind în același timp la toate cele cinci dimensiuni ale uniunii energetice. Astfel, prioritățile esențiale ale pachetului sunt: eficiența energetică înainte de toate, rolul de lider mondial al UE în domeniul energiei din surse regenerabile și o soluție echitabilă pentru consumatorii de energie.

Atât Consiliul European², cât și Parlamentul European³ au subliniat în repetate rânduri că o piață integrată a energiei care funcționează bine este cel mai bun instrument pentru a garanta prețuri abordabile ale energiei și siguranța alimentării cu energie electrică și pentru a permite integrarea și dezvoltarea unor volume mai mari de energie electrică produsă din surse regenerabile în mod rentabil. Existența unor prețuri competitive este esențială pentru creștere și pentru bunăstarea consumatorilor din Uniunea Europeană și, prin urmare, prețurile competitive se află în centrul politicii energetice a UE. Organizarea actuală a pieței energiei electrice se bazează pe normele celui de „al treilea pachet privind energia”⁴, adoptat în 2009.

¹ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții: O strategie-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice, COM/2015/080 final.

² Rezultatele celei de a 3 429-a reuniuni a Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie, 26 noiembrie 2015 14632/15, rezultatele celei de a 3 472-a reuniuni a Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie, 6 iunie 2016 9736/16.

³ Rezoluția Parlamentului European din 13 septembrie 2016 intitulată „Către o nouă organizare a pieței” [P8_T A(2016) 0333].

⁴ Directiva 2009/72 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE, JO L 211, 14.8.2009, p. 55-93, (denumită în continuare „Directiva privind energia electrică”); Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003, JO L 211, 14.8.2009, p. 15-35, (denumit în continuare „Regulamentul privind energia electrică”); Regulamentul (CE) nr. 713/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 de instituire a Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei. JO L 211, 14.8.2009, p. 1-14 (denumit în continuare „Regulamentul ACER”).

Aceste norme au fost ulterior completate de acte legislative împotriva abuzurilor de piață⁵ și de acte legislative de punere în aplicare referitoare la comerțul cu energie electrică și la normele de operare a rețelelor⁶. Piața internă a energiei din UE se bazează pe principii consacrate, precum dreptul de acces al terților la rețelele de energie electrică, libertatea consumatorilor de a-și alege furnizorii, norme de separare solide, eliminarea obstacolelor din calea comerțului transfrontalier, supravegherea pieței de către autorități independente de reglementare în domeniul energiei și cooperarea la nivelul UE a autorităților de reglementare și a operatorilor de rețea în cadrul Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) și al Rețelei europene a operatorilor de sisteme de transport (ENTSO).

Cel de al treilea pachet privind energia a generat progrese tangibile pentru consumatori. El a dus la creșterea lichidității piețelor europene ale energiei electrice și au sporit în mod semnificativ schimburile comerciale transfrontaliere. Consumatorii din multe state membre pot beneficia acum de o gamă mai largă de opțiuni. Creșterea concurenței, în special pe piețele angro, a contribuit la ținerea sub control a prețurilor cu ridicata. Noile drepturi ale consumatorilor introduse de cel de al treilea pachet privind energia au îmbunătățit în mod clar poziția consumatorilor pe piețele energiei electrice.

Au existat noi evoluții care au dus la schimbări fundamentale pe piețele europene ale energiei electrice. Ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile (E-SRE) a crescut foarte mult. Această reorientare către E-SRE va continua, deoarece este o condiție esențială pentru îndeplinirea obligațiilor Uniunii în temeiul Acordului de la Paris privind schimbările climatice. Caracteristicile fizice ale E-SRE - mai variabilă, mai puțin previzibilă și mai distribuită decât producția tradițională - necesită o adaptare a normelor privind piața și operarea rețelelor la caracterul mai flexibil al pieței. În paralel, intervențiile statului, deseori concepute într-un mod necoordonat, au dus la denaturări ale pieței angro a energiei electrice, cu consecințe negative pentru investiții și pentru comerțul transfrontalier⁷. De asemenea, au loc schimbări semnificative și din punct de vedere tehnologic. Energia electrică este

⁵ Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie, JO L 326, 8.12.2011, p. 1-16; Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei din 17 decembrie 2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 363, 18.12.2014, p. 121-142.

⁶ Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie, JO L 326, 8.12.2011, p. 1-16; Regulamentul (UE) nr. 543/2013 al Comisiei din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice și de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului, JO L 163, 15.6.2013, p. 1-12; Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, JO L 197, 25.7.2015, p. 24-72; Regulamentul (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare, JO L 112, 27.4.2016, p. 1-68; Regulamentul (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor, JO L 223, 18.8.2016, p. 10-54; Regulamentul (UE) 2016/1447 al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu, JO L 241, 8.9.2016, p. 1-65; Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei din 26 septembrie 2016 de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung, JO L 259, 27.9.2016, p. 42-68; alte orientări și coduri de rețea au primit aprobarea statelor membre și urmează să fie adoptate.

⁷ A se vedea Comunicarea Comisiei intitulată „Realizarea pieței interne a energiei electrice și valorificarea la maximum a intervenției publice”, C(2013)7243 final din 5.11.2013.

comercializată aproape la nivelul întregii Europe, prin intermediul așa-numitei „cuplări a piețelor”, organizată în comun de bursele de energie și de operatorii de transport și de sistem. Digitizarea și dezvoltarea rapidă a unor soluții de comercializare și de măsurare bazate pe internet au permis industriei, societăților și chiar și gospodăriilor să producă și să stocheze energie electrică, precum și să participe la piețele energiei electrice prin așa-numitele soluții de „consum dispecerizabil”. Piața energiei electrice din următorii zece ani va fi caracterizată de o producție mai variabilă și mai distribuită a energiei electrice, de o interdependență din ce în ce mai mare a statelor membre și de noi oportunități tehnologice pentru consumatori de a-și reduce valoarea facturilor și de a participa activ la piețele energiei electrice prin consumul dispecerizabil, prin autoconsum sau prin stocare.

Astfel, prezenta inițiativă privind organizarea pieței energiei electrice urmărește să adapteze normele actuale de piață la noile realități ale pieței, permițând transferul liber al energiei electrice acolo unde și atunci când necesitatea este cea mai mare, prin intermediul unor semnale de preț nedenate, în același timp împuternicind consumatorii, obținând beneficii maxime pentru societate în urma concurenței transfrontaliere și furnizând semnalele și stimulentele adecvate pentru a impulsiona realizarea investițiilor necesare pentru decarbonizarea sistemului nostru energetic. De asemenea, va acorda prioritate soluțiilor de eficiență energetică și va contribui la obiectivul de a deveni un lider mondial în producția de energie din surse regenerabile, contribuind astfel la obiectivul Uniunii de a crea locuri de muncă și creștere economică și de a atrage investiții.

Adaptarea normelor de piață

Normele actuale de piață se bazează pe tehnologiile de producție predominante din ultimul deceniu, și anume centrale electrice de mari dimensiuni care funcționează pe bază de combustibili fosili, cu o participare limitată a consumatorilor. Întrucât E-SRE va juca un rol din ce în ce mai important în mixul energetic în viitor, iar consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a participa la piață dacă doresc, normele trebuie adaptate. Piețele pe termen scurt ale energiei electrice care permit comercializarea E-SRE peste granițe sunt esențiale pentru integrarea cu succes a E-SRE pe piață. Acest lucru se datorează faptului că cea mai mare parte a producției din surse regenerabile nu poate fi estimată cu precizie decât cu scurt timp înainte de producerea efectivă (din cauza incertitudinilor de ordin meteorologic). Crearea unor piețe care permit participarea cu scurt timp înainte de livrarea efectivă (așa-numitele piețe „intrazilnice” sau „de echilibrare”) constituie un pas esențial pentru a permite producătorilor de E-SRE să își vândă energia în condiții echitabile și, de asemenea, va spori lichiditatea pe piață. Piețele pe termen scurt vor oferi noi oportunități de afaceri pentru ca participanții să ofere soluții energetice „de rezervă” în perioadele de cerere ridicată și de producție limitată a energiei din surse regenerabile. Aceasta include posibilitatea reorientării cererii de către consumatori („consum dispecerizabil”), precum și existența unor operatori de instalații de stocare sau producători flexibili. În timp ce soluționarea variabilității în regiunile mici poate fi foarte costisitoare, agregarea producției variabile la nivelul unor zone mai mari ar putea ajuta consumatorii să economisească sume semnificative de bani. Cu toate acestea, piețele pe termen scurt integrate lipsesc în continuare.

Deficiențele actualelor măsuri de piață reduc atractivitatea sectorului energetic pentru noi investiții. Un sistem energetic bazat pe piață și interconectat în mod adecvat, în cadrul căruia prețurile urmează semnalele pieței, va stimula investițiile necesare în producție și în transport într-un mod eficace și va asigura faptul că acestea sunt realizate acolo unde piața are cea mai mare nevoie de ele, reducând astfel la minimum necesitatea unor investiții planificate de stat.

Normele naționale de piață (de exemplu plafonarea prețurilor) și intervențiile statului împiedică în prezent reflectarea de către prețuri a momentelor în care energia electrică este limitată. Mai mult, zonele de preț nu reflectă întotdeauna penuria reală dacă nu sunt bine configurate și sunt bazate în schimb pe granițele politice. Noua organizare a pieței vizează îmbunătățirea semnalelor de preț pentru a stimula investițiile în zonele în care necesitatea este cea mai mare, reflectând mai degrabă constrângerile la nivel de rețea și centrele de cerere decât granițele naționale. Semnalele de preț ar trebui de asemenea să permită remunerarea adecvată a resurselor flexibile (inclusiv consumul dispecerizabil și stocarea), deoarece aceste resurse se bazează pe recompense pentru perioade de timp mai scurte (de exemplu centralele moderne pe bază de gaz care sunt folosite doar în orele de vârf sau reducerea cererii din partea industriei în momentele de sarcină maximă sau de suprasolicitare a sistemului). Semnalele de preț eficiente asigură, de asemenea, dispecerizarea eficientă a activelor de producție existente. Prin urmare, este esențial să se revizuiască toate normele existente care denaturează formarea prețurilor (cum ar fi normele ce prioritizează dispecerizarea anumitor instalații), pentru a activa și a valorifica pe deplin potențialul de flexibilitate pe care îl poate oferi partea de consum.

Plasarea consumatorilor în centrul pieței energiei

Integrarea deplină a consumatorilor industriali, comerciali și rezidențiali în sistemul energetic poate duce la evitarea unor costuri semnificative aferente producției „de rezervă”, costuri pe care, în lipsa integrării, consumatorii ar trebui în cele din urmă să le plătească. Acest lucru permite chiar consumatorilor să beneficieze de fluctuațiile de preț și să câștige bani prin participarea la piață. Prin urmare, activarea participării consumatorilor este o condiție prealabilă pentru o gestionare reușită și rentabilă a tranziției energetice.

Unul dintre angajamente esențiale ale uniunii energetice este să ofere o nouă soluție consumatorilor energetici. Actualele norme de piață nu permit însă consumatorilor să beneficieze de aceste noi oportunități. Deși consumatorii pot genera și pot stoca energie electrică și, de asemenea, își pot gestiona consumul de energie mai ușor decât oricând, actuala organizare a pieței cu amănuntul îi împiedică să poată beneficia pe deplin de aceste oportunități.

În majoritatea statelor membre, consumatorii beneficiază puțin sau chiar deloc de stimulente pentru a-și schimba consumul în urma modificării prețurilor de pe piață, deoarece semnalele de preț în timp real nu sunt transmise până la consumatorii finali. Pachetul privind organizarea pieței reprezintă o oportunitate de a obține rezultate în legătură cu acest angajament. Existența unor semnale de preț în timp real mai transparente va stimula participarea consumatorilor, fie individual, fie prin agregare, și va face ca sistemul de energie electrică să fie mai flexibil, facilitând integrarea energiei electrice din surse regenerabile. În afară de faptul că oferă un mare potențial de economisire a energiei pentru gospodării, evoluțiile tehnologice fac ca aparatele și sistemele, precum aparatele electrocasnice inteligente, vehiculele electrice, sistemele electrice de încălzire, sistemele de climatizare și pompele de căldură din clădirile cu izolație și sistemele de încălzire și de răcire centralizate, pot urmări în mod automat fluctuațiile de preț și, la o scară mai largă, pot oferi o contribuție semnificativă și flexibilă la rețeaua de energie electrică. Pentru a permite consumatorilor să beneficieze financiar de pe urma acestor noi oportunități, ei trebuie să aibă acces la sisteme inteligente adaptate scopului, precum și contracte de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice legate de piața la vedere. Pe lângă ajustarea consumului de către consumatori ca reacție la semnalele de preț, apar în prezent noi servicii pentru partea de consum, prin care noi actori de pe piață se oferă să gestioneze consumul de energie electrică al unui număr de consumatori, plătindu-le acestora o compensație pentru flexibilitatea lor. Cu toate că asemenea servicii sunt deja încurajate în temeiul legislației existente a UE, dovezile sugerează faptul că aceste dispoziții

nu au fost eficace în a elimina obstacolele din calea accesului acestor furnizori de servicii pe piața primară. Este necesară întărirea acestor dispoziții pentru a încuraja și mai mult asemenea servicii noi.

În multe state membre, prețurile la energie electrică nu sunt bazate pe cerere și ofertă, ci sunt reglementate de autoritățile publice. Reglementarea prețurilor poate limita dezvoltarea unei concurențe eficace și poate descuraja investițiile și apariția unor noi actori pe piață. Prin urmare, în strategia sa cadru pentru uniunea energetică⁸, Comisia s-a angajat să elimine treptat prețurile reglementate inferioare costurilor și să încurajeze statele membre să stabilească o foaie de parcurs pentru eliminarea treptată a tuturor prețurilor reglementate. Noua organizare a pieței are ca scop să asigure faptul că prețurile de aprovizionare sunt libere de orice intervenție publică, existând numai excepții bine justificate.

Scăderea rapidă a costurilor tehnologice înseamnă că din ce în ce mai mulți consumatori sunt în măsură să își reducă facturile la energie prin utilizarea de tehnologii cum ar fi bateriile și panourile solare instalate pe acoperiș. Cu toate acestea, autoproducția este încă încetinită de lipsa unor norme comune pentru „prosumatori”. Aceste obstacole ar putea fi înlăturate prin norme corespunzătoare, de exemplu prin garantarea drepturilor consumatorilor de a produce energie pentru consumul propriu și de a vinde surplusul către rețea, ținând în același timp seama de costurile și de beneficiile pentru sistem în ansamblu (de exemplu o participare adecvată la costurile rețelei).

Comunitățile energetice locale pot reprezenta o modalitate eficientă de gestionare a energiei la nivel de comunitate, prin consumarea energiei electrice pe care o produc fie direct în acest scop, fie pentru încălzire și răcire (centralizată), cu sau fără o conexiune la sistemele de distribuție. Pentru a asigura faptul că astfel de inițiative se pot dezvolta liber, noua organizare a pieței impune statelor membre să instituie cadre juridice adecvate care să permită activitățile aferente.

Astăzi, peste 90 % din sursele regenerabile de energie electrică variabile sunt conectate la rețelele de distribuție. Integrarea producției locale a contribuit în fapt la o creștere semnificativă a tarifelor de rețea pentru consumatorii casnici. Pe lângă aceasta, taxele și impozitele pentru finanțarea extinderii rețelelor și a investițiilor în sursele de energie regenerabile au crescut dramatic. Noua organizare a pieței și revizuirea Directivei privind energia din surse regenerabile reprezintă o oportunitate de a aborda aceste deficiențe, care pot avea un impact disproporționat asupra anumitor consumatori casnici.

Dacă li se permite operatorilor de sisteme de distribuție (OSD) să gestioneze la nivel local unele dintre provocările asociate producției variabile (de exemplu prin gestionarea resurselor de flexibilitate locale), aceasta ar putea reduce în mod semnificativ costurile de rețea. Cu toate acestea, deoarece mulți OSD fac parte din societăți integrate pe verticală care sunt active și în sectorul furnizării, sunt necesare măsuri reglementare de protecție care să asigure neutralitatea OSD în noile lor funcții, de exemplu în ceea ce privește gestionarea datelor și atunci când utilizează flexibilitatea pentru a gestiona congestiile de la nivel local.

Un alt factor determinant pentru concurență și pentru implicarea consumatorilor este informarea. Potrivit consultărilor și studiilor realizate anterior de Comisie, consumatorii se plâng de o lipsă de transparență pe piețele energiei electrice, care le reduce capacitatea de a beneficia de pe urma concurenței și de a participa activ la piață. Consumatorii nu se simt suficient de informați cu privire la furnizorii alternativi sau la disponibilitatea unor noi servicii

⁸

A se vedea Comunicarea Comisiei intitulată „O strategie-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice”, COM/2015/080.

energetice, și se plâng de complexitatea ofertelor și a procedurilor de schimbare a furnizorilor. De asemenea, reforma va asigura protecția datelor pe măsură ce utilizarea pe scară din ce în ce mai largă a unor noi tehnologii (în special sistemele de contorizare inteligentă) va genera o serie de date energetice cu valoare comercială ridicată.

În ceea ce privește plasarea consumatorilor în centrul pieței energiei, un considerent esențial al noii organizări a pieței este modul în care se poate asigura faptul că cei mai vulnerabili consumatori din cadrul societății sunt protejați și că numărul total de gospodării care suferă de sărăcie energetică nu va crește și mai mult. Având în vedere creșterea nivelului de sărăcie energetică, precum și lipsa de claritate în ceea ce privește mijloacele cele mai adecvate de soluționare a vulnerabilității consumatorilor și a sărăciei energetice, noua propunere privind organizarea pieței impune statelor membre să măsoare în mod corespunzător și să monitorizeze periodic sărăcia energetică pe baza unor principii definite la nivelul UE. Directivele revizuite privind eficiența energetică și performanța energetică a clădirilor prevăd măsuri suplimentare pentru soluționarea sărăciei energetice.

Securitatea aprovizionării cu energie

Securitatea aprovizionării cu energie este indispensabilă în societățile moderne care depind în mare măsură de sisteme care funcționează pe baza energiei electrice și a internetului. Prin urmare, este necesar să se evalueze capacitatea sistemului european de energie electrică de a oferi o producție și o flexibilitate suficiente pentru a asigura aprovizionarea în mod fiabil cu energie electrică în orice moment (adekvarea resurselor). Asigurarea securității aprovizionării este nu numai o obligație națională, ci și un pilon esențial al politicii energetice europene⁹. Aceasta se datorează faptului că, în cadrul unei rețele pe deplin interconectate și sincronizate, cu piețe care funcționează în mod corespunzător, securitatea aprovizionării poate fi organizată într-un mod mult mai eficient și competitiv decât într-un cadru pur național. Stabilitatea rețelei în fiecare stat membru în parte depinde în foarte mare măsură de fluxurile de energie electrică din țările vecine și, prin urmare, problemele potențiale legate de securitatea aprovizionării au de obicei un impact regional. Din acest motiv, cele mai eficiente soluții de remediere a deficitelor de producție naționale sunt deseori soluții regionale care permit statelor membre să beneficieze de excedentele de producție din alte țări. Prin urmare, ar trebui introdusă o evaluare coordonată a adecvării la nivel european, care să urmeze o metodologie convenită de comun acord, pentru a se obține o imagine realistă a eventualelor necesități de producție, ținând seama de integrarea piețelor energiei electrice și de fluxurile potențiale din alte țări. Dacă evaluarea coordonată a adecvării arată că în anumite țări sau regiuni sunt necesare mecanisme de asigurare a capacității, ar trebui concepute astfel de mecanisme pentru a reduce la minimum denaturarea pieței interne. Prin urmare, ar trebui definite criterii clare și transparente pentru a reduce la minimum denaturarea comerțului transfrontalier, pentru a maximiza utilizarea consumului dispecerizabil și pentru a reduce impacturile care afectează decarbonizarea, în scopul evitării riscului ca fragmentarea mecanismelor naționale de asigurare a capacității să creeze noi obstacole în calea intrării pe piață și să submineze concurența¹⁰.

Consolidarea cooperării regionale

Strânsa interconectare a statelor membre ale UE prin intermediul rețelei transeuropene comune este unică în lume și reprezintă un mare atu în ceea ce privește abordarea în mod

⁹ A se vedea articolul 194 alineatul (1) litera (b) din TFUE.

¹⁰ În acest context, a se vedea de asemenea propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice, care tratează riscurile la adresa securității aprovizionării legate de gestionarea situațiilor de criză de energie electrică.

eficient a tranziției energetice. Fără posibilitatea de a se baza pe resursele de producție sau ale părții de consum din alte state membre, costurile tranziției energetice pentru consumatori ar crește în mod semnificativ. În ziua de azi, operarea transfrontalieră a sistemelor este mult mai interdependentă decât era în trecut. Acest lucru se datorează creșterii producției variabile și distribuite, împreună cu o integrare mai strânsă a piețelor, în special în cazul intervalelor de timp mai scurte ale piețelor. Aceasta înseamnă, de asemenea, că măsurile luate la nivel național de autoritățile de reglementare sau de operatorii de rețea pot avea un efect imediat asupra altor state membre ale UE. Experiența a arătat că deciziile naționale necoordonate pot duce la costuri semnificative pentru consumatorii europeni.

Faptul că unele linii de interconexiune sunt utilizate doar la 25 % din capacitate, deseori din cauza unor limitări naționale necoordonate, și că statele membre nu au fost în măsură să ajungă la un acord cu privire la zone de preț corespunzătoare demonstrează că este necesară o coordonare mai mare între operatorii de transport și de sistem (OTS) și autoritățile de reglementare. Exemplele reușite de cooperare voluntară și obligatorie între OTS, autoritățile de reglementare și guverne au arătat că prin cooperarea regională se poate îmbunătăți funcționarea pieței și se pot reduce în mod semnificativ costurile. În anumite domenii, de exemplu pentru mecanismul de „cuplare a piețelor” la nivelul UE, cooperarea OTS a devenit deja obligatorie, iar sistemul de vot cu majoritate pentru unele aspecte s-a dovedit a fi un succes în domenii în care cooperarea voluntară (unde fiecare OTS are drept de veto) nu a dus la rezultate eficiente pentru problemele regionale. Pe baza acestui exemplu de succes, cooperarea obligatorie ar trebui extinsă la alte domenii ale cadrului de reglementare. În acest scop, OTS ar putea decide, în cadrul „centrelor operaționale regionale” (COR), cu privire la acele aspecte în cazul cărora măsurile naționale necoordonate și fragmentate ar putea avea un efect negativ asupra pieței și a consumatorilor (de exemplu în domeniul operării sistemelor, al calculării capacității liniilor de interconexiune, al securității aprovizionării și al pregătirii pentru riscuri).

Adaptarea supravegherii reglementare la piețele regionale

Apare ca adecvat să se adapteze, de asemenea, supravegherea reglementară la noile realități ale pieței. Toate deciziile de reglementare principale sunt luate în prezent de autoritățile naționale de reglementare, chiar și în cazurile în care este necesară o soluție comună la nivel regional. Cu toate că ACER a oferit cu succes un forum pentru coordonarea autorităților naționale de reglementare cu interese divergente, rolul său principal este în prezent limitat la coordonare, consiliere și monitorizare. În timp ce actorii de pe piață cooperează din ce în ce mai mult la nivel transfrontalier și decid, cu majoritate calificată la nivel regional sau chiar la nivelul Uniunii, cu privire la anumite chestiuni legate de operarea rețelelor și de comercializarea energiei electrice¹¹, la nivel de reglementare nu există niciun echivalent al acestor proceduri decizionale regionale. Prin urmare, supravegherea reglementară rămâne fragmentată, ceea ce duce la riscul unor decizii divergente și al unor întârzieri inutile. Consolidarea competențelor ACER pentru acele aspecte transfrontaliere care necesită o decizie coordonată la nivel regional ar contribui la luarea mai rapidă și într-un mod mai eficace a deciziilor cu privire la aspecte transfrontaliere. Datorită faptului că ar decide în cadrul ACER cu privire la aceste aspecte prin vot cu majoritate, autoritățile naționale de reglementare ar rămâne pe deplin implicate în acest proces.

¹¹ A se vedea articolul 9 din Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, JO L 197, 25.7.2015, p. 24-72.

De asemenea, apare ca necesar să se definească mai bine rolul ENTSO-E pentru a consolida rolul de coordonare al acesteia și pentru a face ca procesul său decizional să fie mai transparent.

Clarificări asupra textului

În fine, reformarea Regulamentului privind energia electrică, a Regulamentului privind agenția și a Directivei privind energia electrică va fi utilizată pentru a oferi câteva clarificări de ordin editorial cu privire la unele dintre normele existente și pentru a le restructura pe unele dintre ele în vederea transformării normelor foarte tehnice din cele trei acte într-unele mai ușor de înțeles fără a aduce atingere fondului dispozițiilor.

• **Coerența cu alte dispoziții și propuneri din domeniul de politică**

Inițiativa privind organizarea pieței este strâns legată de alte propuneri legislative privind energia și clima, prezentate în paralel. Printre acestea se numără, în special, inițiative menite să îmbunătățească eficiența energetică a Europei, un pachet privind energia din surse regenerabile și inițiativa globală privind guvernanta și mecanismele de raportare pentru uniunea energetică. Toate aceste inițiative au ca scop să pună în aplicare măsurile necesare pentru atingerea obiectivului de realizare a unei uniuni energetice competitive, sigure și durabile. Gruparea în pachete a diferitelor inițiative, care constau în numeroase dispoziții de ordin legislativ și nelegislativ, a fost făcută pentru a se asigura cea mai mare coerență posibilă a acestor propuneri de politică diferite, dar strâns legate între ele.

Prin urmare, cu toate că prezenta propunere se axează pe actualizarea normelor de piață astfel încât tranziția către energia curată să devină avantajoasă din punct de vedere economic, aceste dispoziții funcționează în sinergie cu cadrul mai larg de politici privind clima și energia al UE. Aceste legături sunt explicate mai detaliat în evaluarea impactului realizată de Comisie¹².

Propunerea este strâns legată de propunerea de revizuire a Directivei privind energia din surse regenerabile, care oferă un cadru pentru atingerea obiectivului privind energia din surse regenerabile pentru 2030, incluzând, de asemenea, principii în legătură cu schemele de sprijin pentru sursele de energie regenerabile, care le-ar face mai orientate către piață, mai rentabile și mai regionalizate ca domeniu de aplicare, în cazurile în care statele membre aleg să mențină schemele de sprijin. Măsurile care vizează integrarea energiei din surse regenerabile pe piață, precum dispozițiile referitoare la dispecerizare, la obstacolele legate de piață aflate în calea autoconsumului și la alte norme privind accesul la piață – cuprinse anterior în Directiva privind energia din surse regenerabile – au fost integrate acum în Regulamentul privind energia electrică și în Directiva privind energia electrică.

Propunerea de regulament privind guvernanta uniunii energetice va contribui la asigurarea coerenței politicilor prin raționalizarea obligațiilor de planificare și de raportare ale statelor membre, astfel încât să sprijine mai bine convergența către obiectivele privind energia și clima stabilite la nivelul UE. Ca nou instrument de planificare, de raportare și de monitorizare, ea va permite „luarea temperaturii” cu privire la stadiul în care se află un stat membru în ceea ce privește progresul realizat în implementarea cerințelor de piață la nivel european introduse de aceste acte.

Propunerea de regulament privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice completează prezenta propunere, concentrându-se în special pe măsurile luate de

¹² [OP: vă rugăm introduceți linkul către evaluarea impactului].

administrațiile naționale pentru a gestiona situațiile de criză de energie electrică și pentru a preveni riscurile pe termen scurt la adresa sistemului de energie electrică.

Prezenta propunere este aliniată îndeaproape la politica de concurență a Comisiei în domeniul energiei. Ea cuprinde, mai ales, rezultatele anchetei sectoriale a Comisiei privind mecanismele de asigurare a capacității, asigurând coerența deplină cu politica de asigurare a respectării normelor privind ajutoarele de stat în domeniul energiei a Comisiei.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea urmărește să implementeze obiective-cheie ale uniunii energetice, astfel cum sunt definite în strategia-cadru pentru o uniune energetică rezilientă cu o politică prospectivă în domeniul schimbărilor climatice. După cum s-a afirmat deja mai sus, detaliile pachetului sunt de asemenea în concordanță cu angajamentul asumat la nivel mondial de Uniune de a realiza obiective ambițioase în domeniul climei în temeiul acordului obținut la Paris cu ocazia celei de a 21-a conferințe ONU a părților (COP21). Prezenta propunere completează și se consolidează reciproc cu propunerea de revizuire a schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii, prezentată în iulie 2015.

Mai mult, în măsura în care o revizuire a organizării pieței energiei electrice are ca scop să transforme piața europeană a energiei într-una mai competitivă și mai accesibilă pentru noile tehnologii energetice, propunerea contribuie, de asemenea, la îndeplinirea obiectivelor Uniunii de a genera locuri de muncă și creștere economică. Prin oferirea unor oportunități de piață pentru noile tehnologii, propunerea va stimula adoptarea unui număr de servicii și de produse care le pot oferi întreprinderilor europene un „avantaj al primului venit” pe măsură ce tranziția către energia curată avansează la nivel mondial.

2. TEMEIUL JURIDIC, SUBSIDIARITATEA ȘI PROPORȚIONALITATEA

- **Temeiul juridic**

Temeiul juridic al măsurilor propuse este articolul 194 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), care a consolidat și a clarificat competențele UE în domeniul energiei. Potrivit articolului 194 din TFUE, principalele scopuri ale politicii energetice a UE sunt: asigurarea funcționării pieței energiei, asigurarea securității aprovizionării cu energie în Uniune, promovarea eficienței energetice și a economiilor de energie și dezvoltarea unor forme noi și regenerabile de energie, precum și promovarea interconectării rețelelor energetice.

Prezenta inițiativă se bazează, de asemenea, pe un set cuprinzător de acte legislative care au fost adoptate și actualizate în ultimele două decenii. În vederea creării unei piețe interne a energiei, UE a adoptat trei pachete legislative succesive în perioada 1996-2009, cu scopul global de a integra piețele și de a liberaliza piețele naționale ale energiei electrice și gazelor. Aceste dispoziții se referă la o gamă largă de aspecte, de la accesul la piață până la transparență, drepturilor consumatorilor și independența autorităților de reglementare, pentru a menționa numai câteva.

Prin urmare, ținând seama de legislația existentă și de traiectoria generală a integrării din ce în ce mai accentuate a pieței energetice, prezenta inițiativă ar trebui să fie văzută, de asemenea, ca făcând parte din efortul continuu pentru asigurarea integrării și a funcționării eficiente a piețelor europene ale energiei.

Recentele apeluri din partea Consiliului European¹³ și a Parlamentului European de a se acționa la nivelul UE pentru finalizarea pieței energetice europene au creat, de asemenea, motive suplimentare de acțiune.

- **Subsidiaritatea**

Modificările propuse ale dispozițiilor din Regulamentul privind piețele energiei electrice, din Directiva privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și din Regulamentul de instituire a Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei sunt necesare pentru a atinge obiectivul unei piețe integrate a energiei electrice în UE și nu pot fi realizate la nivel național într-un mod la fel de eficient. După cum se descrie în detaliu în evaluarea actelor legislative reformate¹⁴, s-a dovedit că abordările naționale izolate au generat întârzieri în implementarea pieței interne a energiei, ducând la adoptarea unor măsuri de reglementare suboptimale și incompatibile, la duplicarea inutilă a intervențiilor și la întârzieri în corectarea deficiențelor pieței. Crearea unei piețe interne a energiei care să furnizeze energie competitivă și durabilă pentru toți nu poate fi realizată pe baza unor norme naționale fragmentate atunci când acestea se referă la comerțul cu energie, la operarea rețelei comune și la un anumit grad de standardizare a produselor.

Interconectarea din ce în ce mai mare a piețelor energiei electrice din UE necesită o coordonare mai strânsă între actorii naționali. Intervențiile de politică națională în sectorul energiei electrice au un impact direct asupra statelor membre învecinate, din cauza interdependenței energetice și a interconexiunilor dintre rețele. Este din ce în ce mai dificil să se asigure doar la nivel național stabilitatea rețelei și funcționarea eficientă a acesteia, deoarece creșterea comerțului transfrontalier, adoptarea producției distribuite și participarea sporită a consumatorilor duc la sporirea potențialului de producere a unor efecte de propagare. Niciun stat nu poate acționa singur în mod eficient și consecințele acțiunilor unilaterale au devenit mai pronunțate în timp. Acest principiu general se aplică întregii game de măsuri introduse de prezenta propunere, indiferent dacă se referă la comerțul cu energie, la operarea rețelei sau la participarea efectivă a consumatorilor.

Întrucât chestiunile regionale comune care necesită o decizie coordonată au deseori un impact economic semnificativ asupra statelor membre individuale, experiența din trecut a demonstrat că, deși folositoare în multe domenii de cooperare dintre statele membre, cooperarea voluntară nu a putut adesea depăși conflicte complexe din punct de vedere tehnic cu efecte distributive între statele membre¹⁵. Inițiativele voluntare existente, precum Forumul pentalateral pentru energie, sunt de asemenea limitate din punct de vedere geografic, deoarece acoperă doar anumite părți ale pieței energiei electrice din UE și nu combină în mod neapărat toate țările care sunt cel mai strâns interconectate fizic.

Pentru a ilustra cu un exemplu concret, politicile naționale necoordonate referitoare la principiile aplicabile tarifelor de distribuție pot denatura piața internă într-o măsură în care serviciile de producere distribuită sau de stocare a energiei vor beneficia de stimulente foarte diferite pentru a participa la piață. Odată cu adoptarea de noi tehnologii și servicii energetice

¹³ În februarie 2011, Consiliul European a stabilit obiectivul de finalizare a pieței interne a energiei până în 2014 și de dezvoltare a interconectării pentru a pune capăt izolării rețelelor anumitor state membre până în 2015. În iunie 2016, Consiliul European a solicitat, de asemenea, să se elaboreze o strategie privind piața unică în domeniul energiei, Comisia urmând să propună planuri de acțiune care să fie implementate până în 2018.

¹⁴ [OP vă rugăm să adăugați linkul către evaluarea impactului – partea de evaluare].

¹⁵ A se vedea, de exemplu, discuția privind managementul congestiei în Europa Centrală, unde interesele naționale divergente au condus la întârzieri considerabile în calea către o mai mare integrare a pieței.

care sunt comercializate din ce în ce mai mult peste granițe, acțiunea la nivelul UE capătă o valoare semnificativă pentru asigurarea unor condiții de concurență echitabile și a unor rezultate de piață mai eficiente pentru toate părțile implicate.

Funcția de coordonare a ACER a fost adaptată la noile evoluții de pe piețele energiei, precum nevoia din ce în ce mai mare de coordonare în perioade de creștere a fluxurilor transfrontaliere de energie și creșterea producției de energie din E-SRE volatile. Autoritățile naționale de reglementare (ANR) independente joacă un rol major în ceea ce privește asigurarea supravegherii reglementare a sectorului lor energetic național. Un sistem care devine din ce în ce mai interdependent între statele membre, atât în ceea ce privește tranzacțiile de pe piață, cât și funcționarea sistemului, necesită însă supraveghere reglementară dincolo de granițele naționale. ACER este organismul creat pentru a asigura această supraveghere reglementară în situațiile care implică mai mult de două state membre. Principalul rol al ACER, de coordonator al acțiunilor autorităților naționale de reglementare, a fost menținut; ACER a primit competențe suplimentare limitate în domeniile în care procesele decizionale naționale fragmentate referitoare la aspecte de relevanță transfrontalieră ar duce la apariția unor probleme sau inconsecvențe pentru piața internă. De exemplu, crearea unor centre operaționale regionale (COR) prin [Regulamentul (CE) nr.714/2009 reformat propus prin COM(2016) 861/2] necesită o monitorizare supranațională, care trebuie efectuată de ACER, deoarece COR-urile acoperă mai multe state membre. În mod similar, introducerea unei evaluări coordonate a adecvării la nivel european prin [Regulamentul (CE) nr.714/2009 reformat propus prin COM(2016) 861/2] necesită aprobarea reglementară a metodologiei și calculelor sale, sarcină care poate fi atribuită numai ACER, deoarece evaluarea adecvării trebuie realizată la nivelul tuturor statelor membre.

În timp ce alocarea de noi atribuții către ACER va necesita o consolidare a personalului acesteia, rolul de coordonare al ACER va duce la scăderea sarcinii pentru autoritățile naționale, eliberând astfel resurse administrative la nivel național. Abordarea propusă va raționaliza procedurile de reglementare (de exemplu prin introducerea aprobării directe în cadrul ACER, în locul a 28 de aprobări separate). Dezvoltarea coordonată a metodologiilor (de exemplu în ceea ce privește evaluarea adecvării) va reduce volumul de muncă al autorităților naționale și va duce la evitarea sarcinilor suplimentare rezultate în urma eventualelor probleme cauzate de acțiuni normative naționale nealiniate.

- **Proportionalitatea**

Opțiunile de politică tratate în Regulamentul privind energia electrică, în Directiva privind energia electrică și în Regulamentul privind agenția urmăresc să adapteze organizarea pieței energiei electrice la ponderea din ce în ce mai mare a producției distribuite și la constantele evoluții tehnologice.

Reformele propuse sunt orientate strict în funcție de ceea ce este indispensabil pentru realizarea progreselor necesare pentru piața internă, lăsând în același timp grosul competențelor și al responsabilităților în sarcina statelor membre, a autorităților naționale de reglementare și a actorilor de la nivel național.

Opțiunile care au în vedere o armonizare mai cuprinzătoare, de exemplu prin propunerea unei autorități unice și independente de reglementare în domeniul energiei la nivel european, a unui operator unic și integrat de transport și de sistem la nivel european sau a unei interdicții mai directe a intervențiilor de stat, fără posibilități de derogare, au fost în mod constant respinse în cadrul evaluării impactului. În schimb, propunerile selectate vizează soluții bine echilibrate care restricționează doar domeniul de aplicare național al măsurilor de reglementare în cazurile în care este clar că o acțiune coordonată aduce mai multe beneficii pentru consumator.

Opțiunile de politică adoptate au ca obiectiv crearea unor condiții de concurență echitabile pentru toate tehnologiile de producție și eliminarea denaturărilor pieței, astfel încât, printre altele, sursele de energie regenerabile să poată concura în condiții de egalitate pe piața energiei. În plus, toți participanții la piață ar urma să poarte o răspundere financiară pentru menținerea în echilibru a rețelei. Vor fi eliminate obstacolele din calea serviciilor care oferă flexibilitate rețelei, precum serviciile de consum dispecerizabil. Mai mult, măsurile urmăresc să creeze o piață pe termen scurt mai lichidă, astfel încât fluctuațiile de preț să poată reflecta în mod corespunzător penuriile și să ofere stimulente adecvate pentru o rețea flexibilă.

La nivelul pieței cu amănuntul, statele membre vor fi de asemenea încurajate să elimine treptat reglementarea globală a prețurilor, începând cu prețurile inferioare costurilor. Consumatorii vulnerabili pot fi protejați prin intermediul unei reglementări tranzitorii a prețurilor. Pentru a spori și mai mult concurența, se va restricționa utilizarea comisioanelor de reziliere a contractului, astfel încât să se încurajeze schimbarea furnizorilor. În mod egal, se va asigura, prin principii la nivel înalt, faptul că facturile la energie sunt clare și ușor de înțeles și se va acorda accesul nediscriminatoriu la datele privind consumatorii, menținând în același timp în vigoare dispoziții generale privind protecția vieții private.

În concordanță cu evoluția comerțului transfrontalier cu energie electrică și cu integrarea treptată a pieței, cadrul instituțional va fi adaptat în funcție de necesitatea unei cooperări suplimentare în materie de reglementare și a unor sarcini noi. ACER urmează să primească sarcini suplimentare, în special în ceea ce privește operarea la nivel regional a sistemului energetic, menținând în același timp rolul central al autorităților naționale de reglementare în reglementarea domeniului energiei.

Toate opțiunile au fost verificate în mod extensiv, în evaluarea impactului care însoțește propunerea, pentru a se vedea dacă îndeplinesc cerințele legate de proporționalitate. Ar trebui remarcat faptul că politicile propuse prezintă un compromis între inițiativele „de jos în sus” și coordonarea „de sus în jos” a pieței. În conformitate cu principiul proporționalității, măsurile nu înlocuiesc în niciun fel rolul guvernelor naționale, al ANR și al OTS în ceea ce privește îndeplinirea unei varietăți de funcții esențiale. În orice caz, autoritățile naționale de reglementare sunt încurajate să se reunească în mod mai eficient într-un cadru regional, atât formal, cât și informal, pentru a aborda aspectele care decurg din gestionarea sistemului de energie electrică la o scară adecvată în raport cu dimensiunea problemei.

Departamentul susține o abordare de „armonizare completă”, măsurile urmăresc să creeze condiții de concurență echitabile pentru toți actorii de pe piață, în special în cazurile în care oportunitățile de pe piață se extind dincolo de granițele naționale. În cele din urmă, pentru o comercializare eficientă a energiei electrice peste granițe este esențială o anumită standardizare a normelor și a produselor, în timp ce deciziile referitoare la operarea rețelei ar duce la rezultate suboptimale pe piață dacă ar fi lăsate în seama statelor membre și a autorităților de reglementare individuale acționând în mod izolat. Experiența directă în formularea și adoptarea unor norme comerciale și de rețea comune (așa-numitele „coduri de rețea” și „orientări/linii directoare”) de la adoptarea celui de al treilea pachet privind energia din 2009 a demonstrat valoarea adăugată clară a reunirii autorităților de reglementare și a autorităților naționale în jurul mesei pentru a conveni norme și metodologii comune, în ceea ce privește atât principii la nivel înalt, cât și principii de ordin tehnic).

Există o diferență de competitivitate din ce în ce mai mare între piețele angro și cele cu amănuntul, piețele cu amănuntul fiind în continuare în urmă din punctul de vedere al ofertei de servicii și al beneficiilor concrete pentru consumatori. Prin monitorizarea sărăciei energetice, a transparenței și clarității informațiilor pentru consumatori și a accesului la date, măsurile propuse nu vor limita în mod nejustificat prerogativele naționale.

- **Alegerea instrumentului juridic**

Propunerea va modifica principalele acte legislative care făceau parte din cel de al treilea pachet privind energia. Printre acestea se numără Regulamentul privind energia electrică (nr. 714/2009) și Directiva privind energia electrică (2009/72/CE), precum și Regulamentul de instituire a ACER (nr. 713/2009). Alegerea unei reformări a acestor acte juridice va spori claritatea juridică. Este posibil ca utilizarea unui act de modificare să fie insuficientă pentru a aborda o gamă largă de noi dispoziții. Alegerea instrumentului necesită prin urmare o revizuire a normelor deja adoptate și puse în aplicare, ca evoluție naturală a legislației în vigoare.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX-POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Evaluări *ex-post*/verificări ale adecvării legislației existente**

Serviciile Comisiei au evaluat performanța cadrului legislativ actual (al treilea pachet privind energia) în raport cu cinci criterii stabilite: relevanța, eficacitatea, eficiența, coerența și valoarea adăugată a UE. În paralel cu evaluarea impactului s-a realizat o evaluare separată, iar rezultatele acestei evaluări s-au reflectat în identificarea problemelor în cadrul evaluării impactului.

Evaluarea a constatat că, per ansamblu, scopul celui de al treilea pachet privind energia, de a spori concurența și de a elimina obstacolele din calea concurenței transfrontaliere pe piețele energiei electrice, a fost îndeplinit. Asigurarea în mod activ a aplicării legislației a condus la rezultate pozitive pentru piețele energiei electrice și pentru consumatori, iar piețele sunt în general mai puțin concentrate și mai integrate decât în 2009. În ceea ce privește piețele cu amănuntul, noile drepturi ale consumatorilor introduse de cel de al treilea pachet privind energia au îmbunătățit în mod clar poziția consumatorilor pe piețele energiei electrice.

Cu toate acestea, succesul normelor celui de al treilea pachet privind energia în ceea ce privește dezvoltarea pieței interne a energiei electrice rămâne limitat în mai multe domenii, atât la nivelul pieței angro, cât și la cel al pieței cu amănuntul. În general, evaluarea a arătat că se pot realiza în continuare ameliorări substanțiale prin îmbunătățirea cadrului referitor la organizarea pieței, dat fiind că există ameliorări generale ale bunăstării și beneficii ultime pentru consumatori care sunt încă neexploatate. La nivelul piețelor angro, există încă obstacole în calea comerțului transfrontalier, iar capacitățile liniilor de interconexiune sunt rareori exploatate integral. Aceste probleme au drept cauză, între altele, cooperarea insuficientă dintre autoritățile de reglementare și operatorii rețelelor de la nivel național în ceea ce privește utilizarea în comun a liniilor de interconexiune. Perspectiva națională a părților implicate împiedică în continuare, în multe cazuri, găsirea unor soluții transfrontaliere eficiente și, în cele din urmă, limitează fluxuri transfrontaliere care altfel ar fi benefice. Imaginea nu este aceeași în cazul tuturor piețelor și al intervalelor de timp, gradul de integrare variind între piețele pentru ziua următoare, piețele intrazilnice și piețele de echilibrare.

În ceea ce privește piețele cu amănuntul, performanța din punctul de vedere al concurenței ar putea fi îmbunătățită în mod semnificativ. Prețurile la energia electrică variază în continuare în mod semnificativ de la un stat membru la altul, din motive care nu țin de piață, și au crescut constant pentru gospodării ca urmare a sporirii semnificative în ultimii ani a taxelor care nu pot fi contestate - acestea fiind taxele de rețea, impozitele și alte taxe. În ceea ce privește protecția consumatorilor, creșterea nivelului de sărăcie energetică, precum și lipsa de claritate în ceea ce privește mijloacele cele mai adecvate de soluționare a vulnerabilității consumatorilor și a sărăciei energetice au împiedicat și mai mult aprofundarea pieței interne a

energiei. Taxele legate de schimbarea furnizorului, precum comisioanele de reziliere a contractului, constituie în continuare un obstacol financiar semnificativ în calea implicării consumatorilor. În plus, numărul mare de plângeri legate de facturare¹⁶ sugerează că există în continuare posibilități de îmbunătățire a comparabilității și a clarității informațiilor referitoare la facturare.

Pe lângă deficiențele în ceea ce privește îndeplinirea obiectivelor inițiale urmărite de cel de al treilea pachet privind energia, a apărut un nou set de provocări care nu fuseseră preconizate la momentul elaborării celui de al treilea pachet privind energia. Printre acestea se numără, după cum s-a menționat mai sus, creșterea foarte puternică a surselor regenerabile în domeniul producției de energie electrică, sporirea intervențiilor de stat pe piețele energiei electrice din motive de securitate a aprovizionării cu energie, precum și schimbările care au loc în materie de tehnologie. Toate acestea au condus la schimbări semnificative în modul de funcționare a piețelor, în special în decursul ultimilor cinci ani, la o atenuare a efectului pozitiv al reformelor pentru consumatori și, de asemenea, la nevalorificarea potențialului creat de modernizare. Astfel, în legislația existentă a apărut o lacună în ceea ce privește modul în care trebuie abordate aceste evoluții.

În concordanță cu rezultatul evaluării și cu evaluarea impactului aferentă, prezenta propunere urmărește să elimine această lacună și să prezinte un cadru favorabil pentru a reflecta evoluțiile tehnologice din cadrul sectorului, precum și tranziția sistemelor noastre energetice către noi modele de producție și de consum.

• Consultarea părților interesate

În pregătirea prezentei inițiative, Comisia a organizat mai multe consultări publice. Acestea au fost deschise cetățenilor UE și autorităților din statele membre, participanților la piața energiei și asociațiilor acestora, precum și altor părți interesate relevante, inclusiv IMM-urile și consumatorii de energie.

Sunt evidențiate în special trei consultări și rezultatele lor respective:

1) Aspectele legate de adecvarea resurselor au făcut obiectul unei consultări publice¹⁷ desfășurate între 15 noiembrie 2012 și 7 februarie 2013, conform documentului intitulat „Consultation on generation adequacy, capacity mechanisms, and the internal market in electricity”. Scopul era să se obțină opiniile părților interesate cu privire la asigurarea adecvării resurselor și a securității aprovizionării cu energie electrică pe piața internă.

Consultarea a primit 148 de răspunsuri individuale din partea organismelor publice, a industriei (atât producătoare, cât și consumatoare de energie) și a mediului academic. Un grafic detaliat al răspunsurilor la consultare este disponibil online¹⁸, ca și toate contribuțiile individuale și un rezumat al rezultatelor consultării¹⁹.

¹⁶ Comisia Europeană (2016), „Second Consumer Market Study on the functioning of retail electricity markets for consumers in the EU”.

¹⁷ Comisia Europeană (2012) „Consultation Paper on generation adequacy, capacity mechanisms and the internal market in electricity”
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20130207_generation_adequacy_consultation_document.pdf

¹⁸ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

¹⁹ Comisia Europeană (2012) „Consultation on generation adequacy, capacity mechanisms and the internal market in electricity”

2) O consultare publică dedicată piețelor cu amănuntul și consumatorilor finali de energie electrică²⁰ a fost realizată între 22 ianuarie 2014 și 17 aprilie 2014. Comisia a primit 237 de răspunsuri la consultare, circa 20 % din contribuții provenind de la furnizori de energie, 14 % de la OSD, 7 % de la organizații ale consumatorilor și 4 % de la ANR. De asemenea, la consultare a participat un număr semnificativ de cetățeni. Un rezumat integral al răspunsurilor este disponibil pe site-ul web al Comisiei²¹.

3) O amplă consultare publică²² privind o nouă organizare a pieței energiei s-a desfășurat între 15 iulie 2015 și 9 octombrie 2015.

Comisia a primit 320 de răspunsuri la această consultare. Circa 50 % din contribuții au provenit de la asociații industriale naționale sau de la nivelul UE. Dintre răspunsuri, 26 % au provenit de la societăți care activează în sectorul energetic (furnizori, intermediari, consumatori) și 9 % de la operatori de rețea. De asemenea, au trimis răspunsuri la consultare și 17 administrații naționale și câteva ANR. La consultare a participat și un număr semnificativ de cetățeni și de institute academice. O descriere detaliată a opiniilor părților interesate, pentru fiecare dintre opțiunile de politică specifice, este disponibilă în evaluarea impactului care însoțește prezenta inițiativă legislativă.

- **Obținerea și utilizarea expertizei**

Elaborarea propunerii de regulament și a evaluării impactului se bazează pe un număr mare de documente, toate fiind menționate în notele de subsol din evaluarea impactului. Printre ele se numără aproape 30 de studii și de instrumente de modelare, realizate în mare parte de părți externe independente și urmărind să evalueze opțiuni specifice în cadrul prezentei propuneri. Acestea sunt enumerate integral în anexa V la evaluarea impactului. Studiile tratează o serie de metodologii, punând accentul pe estimări cantitative ale analizelor economice și privind costurile și beneficiile sociale.

În plus, Comisia a desfășurat și o anchetă sectorială referitoare la mecanismele naționale de asigurare a capacității, ale cărei rezultate intermediare au fost folosite cu promptitudine în etapa pregătitoare a prezentei propuneri²³. Rezultatele acestor studii au completat feedbackul amplu obținut de la părțile interesate, descris mai sus, și, per ansamblu, au oferit Comisiei dovezi cuprinzătoare pe care să bazeze prezentele propuneri.

- **Evaluarea impactului**

Toate măsurile propuse sunt sprijinite de evaluarea impactului. Comitetul de analiză a reglementării a emis un aviz pozitiv la 7 noiembrie 2016. Modalitatea în care opiniile Comitetului de analiză a reglementării au fost luate în considerare este menționată în anexa I la evaluarea impactului.

<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-generation-adequacy-capacity-mechanisms-and-internal-market-electricity>

²⁰ Comisia Europeană (2014) „Consultation on the retail energy market”

²¹ <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-retail-energy-market>

²² https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

²³ Comisia Europeană (2015) - Consultare privind o nouă organizare a pieței energiei, COM(2015) 340 final <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-new-energy-market-design>

Raport intermediar privind ancheta sectorială referitoare la mecanismele de asigurare a capacității, C(2016) 2107 final.

Evaluarea impactului a analizat o serie de opțiuni de politică pentru fiecare set de probleme identificat. Aceste seturi de probleme și căile alternative de intervenție sunt enumerate în cele ce urmează:

Adaptarea organizării pieței la importanța tot mai mare a surselor de energie regenerabile și la evoluțiile tehnologice:

Evaluarea impactului a susținut o ameliorare a actualelor norme de piață în vederea creării unor condiții de concurență echitabile pentru toate resursele și tehnologiile de producție, prin eliminarea denaturărilor existente ale pieței. Ea abordează normele care discriminează între resurse și care limitează sau favorizează accesul anumitor tehnologii la rețeaua de energie electrică. În plus, toți participanții la piață ar purta responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele cauzate în rețea și toate resursele ar fi remunerate pe piață în condiții de egalitate. Obstacolele în calea consumului dispecerizabil ar fi eliminate. Opțiunea selectată ar consolida de asemenea piețele pe termen scurt, apropiindu-le mai mult de timpul real, pentru a oferi oportunități maxime de satisfacere a necesităților de flexibilitate și prin eficientizarea piețelor de echilibrare. Opțiunea selectată cuprinde măsuri care ar contribui la aducerea pe piață a tuturor resurselor distribuite flexibile legate de producție, de cerere și de stocare, prin stimulente adecvate și printr-un cadru de piață mai bine adaptat la acestea, precum și prin măsuri menite să încurajeze mai mult OSD.

O abordare nelegislativă a fost respinsă, deoarece oferea posibilități reduse de îmbunătățire a pieței și de asigurare a unor condiții de concurență echitabile între resurse. În fapt, cadrul de reglementare actual al UE în domeniile relevante este limitat sau chiar inexistent pentru alte domenii. Mai mult, cooperarea voluntară a fost considerată ca neoferind nivelul adecvat de armonizare sau de certitudine pentru piață. La fel, opțiunea armonizării integrale a normelor de piață a fost de asemenea respinsă, deoarece modificările ar putea încălca principiul proporționalității și ar fi în general inutile, având în vedere situația piețelor europene ale energiei în prezent.

Abordarea viitoarelor investiții în producție și a mecanismelor de asigurare a capacității necoordonate

Au fost evaluate diverse opțiuni de politică ce depășeau scenariul de referință, fiecare opțiune propunând diferite grade de aliniere și de coordonare între statele membre la nivelul UE și o măsură diferită în care participanții la piață s-ar baza pe plățile de pe piața energiei.

Potrivit unei așa-zise opțiuni „privind o piață doar a energiei”, piețele europene ar urma să fie suficient de îmbunătățite și de interconectate pentru a oferi semnalele de preț necesare în vederea stimulării investițiilor în noi resurse și acolo unde trebuie. Într-un astfel de scenariu, nu ar mai fi necesar niciun mecanism de asigurare a capacității.

Opțiunea selectată se bazează pe acest scenariu privind o piață doar a energiei, dar nu elimină posibilitatea ca statele membre să utilizeze mecanisme de asigurare a capacității, cu condiția însă ca acestea să fie bazate pe o metodologie de evaluare a adecvării resurselor partajate, realizată în deplină transparență prin intermediul ENTSO-E și al ACER, și să respecte caracteristici de concepție comune pentru a asigura o mai bună compatibilitate între mecanismele naționale de asigurare a capacității și o cooperare transfrontalieră armonizată. Această opțiune se bazează pe orientările Comisiei Europene privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020, precum și pe ancheta sectorială referitoare la mecanismele de asigurare a capacității.

O abordare nelegislativă a fost respinsă deoarece dispozițiile existente în temeiul legislației UE nu sunt suficient de clare și de robuste pentru a face față provocărilor cu care se confruntă sistemul european de energie electrică. În plus, cooperarea voluntară poate că nu furnizează

nivelul adecvat de armonizare între toate statele membre sau certitudine pentru piață. Este necesară adoptarea unor acte legislative în acest domeniu pentru a aborda problemele într-un mod consecvent. Opțiunea conform căreia, pe baza evaluărilor adecvării producției la nivel regional sau la nivelul UE, regiuni întregi sau, în cele din urmă, toate statele membre ale UE ar trebui să introducă în mod obligatoriu mecanisme de asigurare a capacității a fost respinsă ca fiind disproporționată.

Rezultate nesatisfăcătoare ale piețelor cu amănuntul: implementare lentă și nivel scăzut al serviciilor

Opțiunea aprobată include o eliminare treptată de către statele membre a reglementării globale a prețurilor până la un termen-limită stabilit în legislația UE, începând cu prețurile inferioare costurilor. Această opțiune permite reglementarea tranzitorie a prețurilor pentru consumatorii vulnerabili. Pentru a spori implicarea consumatorilor, se va restricționa utilizarea comisioanelor de reziliere a contractului. Încrederea consumatorilor în site-urile internet de comparare trebuie stimulată prin intermediul autorităților naționale care pun în aplicare un instrument de certificare. În plus, principii la nivel înalt vor garanta faptul că facturile la energie sunt clare și ușor de înțeles, prin cerințe minime privind conținutul. De asemenea, statele membre trebuie să monitorizeze numărul de gospodării în ceea ce privește sărăcia energetică. În cele din urmă, pentru a permite dezvoltarea de noi servicii de către noii operatori și noile societăți de servicii energetice, se asigură accesul nediscriminatoriu la datele privind consumatorii.

Celelalte opțiuni luate în considerare, însă respinse, includeau o armonizare completă a legislației în domeniul protecției consumatorilor, împreună cu o protecție extinsă a consumatorilor; derogări de la reglementarea prețurilor definite la nivelul UE pe baza unui prag de consum sau a unui prag al prețurilor; un model standard de prelucrare a datelor care ar fi fost pus în aplicare, responsabilitatea fiind atribuită unui actor de piață neutru, cum ar fi un OTS; toate comisioanele pentru schimbarea conturilor, inclusiv comisioanele de reziliere a contractului ar fi fost interzise, iar conținutul facturilor la energie parțial armonizat și, în cele din urmă, s-ar fi pus în aplicare un cadru UE de monitorizare a sărăciei energetice, pe baza unui sondaj realizat de către statele membre în materie de eficiență energetică a fondului locativ, precum și măsuri preventive pentru a se evita deconectările. Aceste opțiuni au fost eliminate din motive legate de principiile subsidiarității și proporționalității. Menținerea statu-quo-ului nu a fost considerată o opțiune viabilă de aproape niciuna dintre părțile interesate consultate.

Îmbunătățirea cadrului instituțional și rolul agenției

Cadrul instituțional al celui de-al treilea pachet vizează dezvoltarea cooperării autorităților naționale de reglementare (ANR), precum și a celei dintre operatorii de transport și de sistem (OTS). De la instituirea lor, ACER și ENTSO au jucat un rol esențial în realizarea progreselor către o piață internă a energiei funcțională. Cu toate acestea, evoluțiile recente de pe piețele europene ale energiei care sunt avute în vedere în evaluarea impactului de față și propunerile ulterioare din cadrul inițiativei privind organizarea pieței necesită o adaptare a cadrului instituțional. În plus, punerea în aplicare a celui de-al treilea pachet a evidențiat, de asemenea, domenii unde ar fi posibile îmbunătățiri în ceea ce privește cadrul aplicabil ACER și ENTSO. În ceea ce privește opțiunile avute în vedere pentru reformarea cadrului instituțional, scenariul de statu-quo a fost respins, întrucât acesta ar agrava lacunele în materie de reglementare și de supraveghere a pieței, în funcție de evoluția dispozițiilor introduse pe piață în altă parte în prezenta propunere, precum și de progresele constante ale legislației secundare înregistrate la nivelul UE.

S-a luat în considerare o abordare fără caracter normativ privind „o respectare mai strictă a legislației” și colaborarea voluntară fără măsuri suplimentare noi pentru a adapta cadrul instituțional. O mai bună respectare a legislației existente presupune continuarea punerii în aplicare a celui de-al treilea pachet legislativ și implementarea integrală a codurilor de rețea și a orientărilor, astfel cum sunt descrise în cadrul opțiunii „statu-quo”, combinată cu o respectare mai strictă. Cu toate acestea, doar o punere în aplicare mai strictă nu ar oferi nicio îmbunătățire în ceea ce privește cadrul instituțional actual.

O opțiune legislativă care transformă ACER într-o entitate mai apropiată de o autoritate de reglementare la nivel paneuropean a fost, de asemenea, luată în considerare, dar a fost, în cele din urmă, eliminată. Pentru a permite agenției să îndeplinească un astfel de rol, ar fi nevoie de o consolidare semnificativă a bugetului și a personalului ACER, deoarece acest rol ar face necesar lucrul cu cât mai mulți experți în cadrul agenției. Este, de asemenea, adecvat să se mențină implicarea autorităților naționale de reglementare în procesul decizional al agenției și să nu se substituie în mod sistematic deciziile cu majoritate de voturi de către autoritățile naționale de reglementare prin decizii adoptate de director.

Astfel, au fost luate în considerare opțiuni legislative de îmbunătățire a ACER pe baza cadrului actual. Opțiunea reținută de evaluarea impactului permite adaptarea cadrului instituțional al UE la noile realități ale sistemului de energie electrică. Aceasta abordează, de asemenea, necesitatea unei cooperări regionale suplimentare și lacunele de reglementare existente și anticipate de pe piața energiei, asigurând astfel flexibilitate printr-o combinație de abordări ascendente și descendente.

În plus, în scopul de a aborda lacunele de reglementare existente în ceea ce privește funcțiile de reglementare ale autorităților naționale la nivel regional, inițiativele în materie de politici din cadrul acestei opțiuni ar stabili un cadru regional de reglementare flexibil pentru a consolida coordonarea regională și luarea deciziilor de către ANR-uri. Această opțiune ar introduce un sistem de decizii regionale coordonate și supravegherea anumitor teme de către autoritățile naționale de reglementare din regiune (de exemplu, ROC și altele care decurg din inițiativele de organizare a pieței propuse) și ar oferi ACER un rol în garantarea interesului UE.

Drepturi fundamentale

Prezenta propunere ar putea avea un impact asupra unui anumit număr de drepturi fundamentale stabilite de Carta drepturilor fundamentale a UE, în special: respectarea vieții private și de familie (articolul 7), dreptul la protecția datelor cu caracter personal (articolul 8), interzicerea discriminării (articolul 21), dreptul la asistență socială (articolul 34), accesul la serviciile de interes economic general (articolul 36), integrarea unui nivel ridicat de protecție a mediului (articolul 37) și dreptul la o cale de atac eficientă (articolul 47).

Acest aspect este abordat în special printr-o serie de dispoziții privind protecția consumatorilor, sărăcia energetică, protecția consumatorilor vulnerabili, accesul la serviciile de interes economic general, protecția datelor și a vieții private.

Un rezumat al evaluării impactului este disponibil pe site-ul internet al Comisiei²⁴, împreună cu avizul favorabil al Comitetului de analiză a reglementării.

• Adecvarea și simplificarea reglementărilor

Propunerea poate spori numărul cerințelor administrative, deși într-o măsură limitată. De exemplu, prin introducerea unor condiții de concurență echitabile pentru toate tehnologiile în

²⁴ [OP: vă rugăm introduceți linkul către evaluarea impactului]

vederea integrării depline pe piețele energiei, aceste tehnologii ar trebui să respecte o serie de cerințe de conformitate care pot genera un volum de muncă administrativă.

Măsurile avute în vedere pentru a ameliora lichiditatea și integrarea piețelor energiei pot genera, de asemenea, o serie de efecte pe termen scurt pentru întreprinderi, deoarece acestea ar trebui să se adapteze noilor acorduri comerciale de energie. Acestea sunt însă considerate minime comparativ cu un scenariu în care nu se întreprinde nicio acțiune, deoarece câștigurile economice ale reformei ar depăși, în foarte mare măsură, orice reorganizare administrativă pe termen scurt sau pe termen lung.

De asemenea, eliminarea treptată a prețurilor reglementate la nivelul statelor membre va obliga ANR să accelereze eforturile în monitorizarea piețelor, asigurând concurența eficientă și garantând protecția consumatorilor. Aceste efecte pot fi compensate prin sporirea implicării consumatorilor, ceea ce ar trebui, în mod normal, să acționeze în vederea stimulării concurenței pe piață.

Gama de activități care trebuie efectuate în cadrul instituțional actualizat va genera, de asemenea, un nou set de cerințe pentru colaborarea la nivel administrativ din partea autorităților naționale de reglementare și a operatorilor de transport. Printre acestea se numără participarea în cadrul ACER și prin procesele decizionale la un acord privind metodologiile și practicile cu privire la comerțul cu energie fără probleme la frontieră.

Un impact economic și administrativ detaliat privind sectorul de afaceri și autoritățile publice pentru fiecare dintre opțiunile de politică luate în considerare poate fi găsit în capitolul 6 din evaluarea impactului.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Impactul bugetar asociat propunerii din cadrul acestui pachet se referă la resursele Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER), descrise în fișa financiară legislativă care însoțește propunerea Comisiei privind reformarea Regulamentului de instituire a ACER. În esență, noile sarcini care urmează să fie realizate de ACER, în special în ceea ce privește evaluarea adecvării sistemului și înființarea unor centre operaționale regionale, necesită o introducere treptată a până la 18 ENI suplimentare în cadrul agenției în 2020, precum și resursele financiare aferente.

• Planuri de punere în aplicare și măsuri de monitorizare, evaluare și raportare

Comisia va monitoriza transpunerea și respectarea de către statele membre și de către alți actori a măsurilor care vor fi adoptate în final și trebuie să ia măsuri de executare dacă și când acest lucru se impune. În plus, așa cum a procedat și în contextul punerii în aplicare a celui de-al treilea pachet privind energia, Comisia va furniza documente de orientare care oferă asistență la punerea în aplicare a măsurilor adoptate.

În scopuri de monitorizare și de punere în aplicare, Comisia va fi sprijinită în special de ACER. Raportarea anuală de către agenție și evaluările paralele efectuate de către Comisie, împreună cu raportarea efectuată de Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice se înscriu printre dispozițiile din actuala inițiativă. Agenția va fi invitată să își reexamineze în continuare indicatorii de monitorizare pentru a se asigura de relevanța lor continuă pentru monitorizarea progreselor înregistrate în vederea atingerii obiectivelor care stau la baza prezentei propuneri, astfel încât acestea să poată fi reflectate în mod adecvat, printre altele, prin intermediul documentului ACER care cuprinde raportul anual de monitorizare a pieței.

În paralel cu inițiativele propuse, Comisia va prezenta o inițiativă privind guvernanta uniunii energetice, care va raționaliza planificarea, cerințele de raportare și monitorizare. Pe baza

inițiativei privind guvernarea uniunii energetice, actualele cerințe de monitorizare și de raportare ale Comisiei și ale statelor membre în cel de-al treilea pachet privind energia vor fi integrate în rapoartele orizontale de progres și de monitorizare. Mai multe informații cu privire la simplificarea cerințelor de monitorizare și de raportare pot fi găsite în evaluarea impactului pentru guvernarea Uniunii Europene.

O descriere mai amplă a mecanismelor de monitorizare și indicatorii de referință pot fi găsiți în capitolul 8 din evaluarea impactului.

6. EXPLICAREA DISPOZIȚIILOR SPECIFICE ALE PROPUNERILOR

- **Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice (reformare)**

Capitolul I din propunerea de directivă prevede unele clarificări cu privire la domeniul de aplicare și obiectul directivei, subliniind accentul pus asupra consumatorilor și importanța pieței interne și a principiilor sale fundamentale. Acesta oferă, de asemenea, o actualizare a principalelor definiții utilizate în directivă.

Capitolul II din propunerea de directivă prevede principiul general potrivit căruia statele membre au obligația de a se asigura că piața UE a energiei electrice este competitivă, orientată către consumator, flexibilă și nediscriminatorie. Acesta subliniază faptul că măsurile naționale nu ar trebui să împiedice în mod nejustificat fluxurile transfrontaliere, participarea consumatorilor sau investițiile. De asemenea, capitolul respectiv consacră principiul conform căruia prețurile de furnizare se bazează pe piață, sub rezerva excepțiilor justificate în mod corespunzător. Capitolul clarifică, de asemenea, anumite principii referitoare la funcționarea piețelor energiei electrice ale UE, cum ar fi dreptul de a alege un furnizor. Acesta prevede, de asemenea, norme actualizate privind posibile obligații de serviciu public care pot fi impuse de către statele membre întreprinderilor din sectorul energiei în anumite circumstanțe.

Capitolul III din propunerea de directivă consolidează drepturile preexistente ale consumatorilor și introduce drepturi noi, care au ca obiectiv plasarea consumatorilor în centrul piețelor energiei prin asigurarea faptului că sunt responsabilizați și mai bine protejați. Acesta prevede norme privind informații de facturare mai clare și instrumente de comparare certificate. Totodată, conține dispoziții care garantează că li se oferă consumatorilor posibilitatea de a-și alege și de a-și schimba furnizorii sau agregatorii, că au dreptul la un contract cu preț dinamic și sunt în măsură să se angajeze în consumul dispecerizabil, producția și consumul de energie electrică din surse proprii. Orice consumator are dreptul de a solicita un contor inteligent echipat cu un set minim de funcționalități. De asemenea, respectivul capitol îmbunătățește normele preexistente cu privire la posibilitatea consumatorilor de a face schimb de date cu furnizorii și prestatorii de servicii, prin clarificarea rolurilor părților responsabile de politicile de gestionare a datelor și prin stabilirea unui format comun de date la nivel european care urmează să fie elaborat de către Comisie într-un act de punere în aplicare. Acesta urmărește, de asemenea, să asigure faptul că sărăcia energetică este abordată de statele membre. De asemenea, solicită statelor membre să elaboreze cadre pentru agregatorii independenți și pentru consumul dispecerizabil pe baza unor principii care să permită participarea deplină a acestora pe piață. Acesta definește un cadru pentru comunitățile locale de energie care se pot angaja în generarea, distribuția, agregarea, stocarea, furnizarea de energie electrică sau servicii de energie electrică pe plan local. Capitolul menționat prevede, de asemenea, anumite precizări referitoare la dispozițiile preexistente în ceea ce privește contoarele inteligente, punctele unice de contact și drepturile la soluționare extrajudiciară, serviciul universal și consumatorii vulnerabili.

Capitolul IV din propunerea de directivă prevede unele clarificări cu privire la sarcinile operatorilor de distribuție a energiei electrice, în special în ceea ce privește activitățile acestor operatori cu privire la achiziționarea serviciilor de rețea pentru a asigura flexibilitate, integrarea vehiculelor electrice și gestionarea datelor. Se clarifică, de asemenea, rolul operatorilor de distribuție cu privire la punctele de stocare și de reîncărcare pentru vehiculele electrice.

Capitolul V din propunerea de directivă prezintă normele generale aplicabile OTS, bazate în mare parte pe textele existente care oferă doar unele clarificări cu privire la serviciile auxiliare și la noile centre operaționale regionale.

Capitolul VI din propunerea de directivă, care stabilește normele privind separarea elaborate în cadrul celui de-al treilea pachet privind energia, rămâne neschimbat în ceea ce privește principalele norme privind separarea, în special în ceea ce privește cele trei regimuri pentru OTS (separarea dreptului de proprietate, operatorul de sistem independent și operatorul de transport independent), precum și în ceea ce privește dispozițiile referitoare la desemnarea și certificarea OTS. Acesta prevede doar o clarificare privind posibilitatea ca OTS să dețină sisteme de stocare sau să presteze servicii auxiliare.

Capitolul VII din propunerea de directivă conține normele privind dreptul de stabilire, domeniul de aplicare a competențelor și atribuțiilor, precum și normele de funcționare a autorităților naționale independente de reglementare în domeniul energiei. În special, această propunere subliniază obligația autorităților de reglementare de a coopera cu autoritățile de reglementare învecinate și cu ACER, în cazul în care este vorba de chestiuni cu relevanță transfrontalieră și actualizează lista de sarcini ale autorităților de reglementare, printre altele în ceea ce privește supravegherea nou createlor centre operaționale regionale.

Capitolul VIII din propunerea de directivă modifică unele dispoziții generale, printre altele, cu privire la derogările de la directivă, exercitarea competențelor delegate de către Comisie și Comitetul instituit în temeiul normelor privind comitologia, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Noile anexe la directiva propusă prevăd mai multe cerințe privind instrumentele de comparare, facturarea și informațiile privind facturarea și modifică cerințele existente privind contoarele inteligente și punerea în aplicare a acestora.

- **Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind piața internă a energiei electrice (reformare)**

Capitolul I din propunerea de regulament stabilește obiectul și domeniul de aplicare al acestuia și definițiile termenilor folosiți. De asemenea, subliniază importanța lansării unor semnale de piață nedenate pentru a oferi o mai mare flexibilitate, decarbonizare și inovare și actualizează și completează principalele definiții utilizate în regulament.

Capitolul II din propunerea de regulament introduce un nou articol care stabilește principiile esențiale care trebuie respectate de legislația națională în domeniul energiei pentru a permite o funcționare a pieței interne a energiei electrice. De asemenea, acesta stabilește principalele principii juridice pentru comerțul cu energie electrică în intervale de timp diferite (piețe de echilibrare, intrazilnice, pentru ziua următoare sau la termen), inclusiv principiile pentru formarea prețurilor. Acesta clarifică principiul responsabilității în materie de echilibrare și oferă un cadru pentru mai multe norme de piață compatibile pentru dispecerizarea și reducerea generării și a consumului dispecerizabil, inclusiv condițiile pentru toate excepțiile în acest sens.

Capitolul III din propunerea de regulament descrie procesul de definire a zonelor de ofertare în mod coordonat, în conformitate cu procesul de revizuire creat în Regulamentul 1222/2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor²⁵. Pentru a aborda problema persistentă a limitărilor naționale semnificative privind fluxurile transfrontaliere de energie electrică, condițiile pentru astfel de limitări excepționale sunt clarificate, în special prin norme care garantează că importurile și exporturile de energie electrică nu sunt restricționate de actorii naționali din motive economice. Acest capitol conține, de asemenea, modificări ale unor principii existente privind tarifele de rețea de transport și distribuție și stabilește o procedură pentru a promova convergența progresivă a metodologiilor tarifelor de transport și de distribuție. Capitolul stabilește, de asemenea, norme modificate pentru utilizarea taxelor de congestie.

Capitolul IV din propunerea de regulament stabilește noi principii generale în vederea soluționării în mod coordonat de către statele membre a preocupărilor legate de adecvarea resurselor. Acesta stabilește principiile și procedura de elaborare a unei evaluări a adecvării resurselor europene pentru a stabili cu mai multă precizie necesitatea unor mecanisme de asigurare a capacității și, dacă este cazul, stabilirea unui standard de fiabilitate de către statele membre. În acest capitol se clarifică modul și condițiile în care mecanismele de asigurare a capacității pot fi introduse într-un mod compatibil cu piața. Acesta clarifică, de asemenea, principiile de organizare compatibile privind mecanismele de asigurare a capacității, inclusiv normele legate de participarea capacității situate într-un alt stat membru și pentru utilizarea interconectării. Capitolul descrie modul în care centrele operaționale regionale, TSO naționali, ENTSO pentru energie electrică și autoritățile naționale de reglementare prin intermediul ACER vor fi implicate în elaborarea unor parametri tehnici pentru participarea capacităților aflate într-un alt stat membru, precum și normele operaționale privind participarea acestora.

Capitolul V din propunerea de regulament stabilește sarcinile și atribuțiile ENTSO pentru energie electrică și sarcinile de monitorizare ale ACER în acest sens și, în același timp, precizează capacitatea acestora de a acționa în mod independent și pentru binele european. Acesta definește misiunea centrelor operaționale regionale și prevede criteriile și o procedură pentru definirea regiunilor de operare a sistemului acoperite de fiecare centru operațional regional și a funcțiilor de coordonare îndeplinite de aceste centre. Stabilește, de asemenea, modalitățile de organizare și de lucru, cerințele în materie de consultare, cerințele și procedurile de adoptare a deciziilor și a recomandărilor și de revizuire a acestora, componența și atribuțiile consiliului de administrație și regimurile de răspundere ale centrelor operaționale regionale. De asemenea, acest capitol cuprinde norme privind conexiunea în cazul unităților de cogenerare, incluse anterior în Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică. Normele privind un plan de dezvoltare a rețelei pe zece ani, mecanismul de compensare între operatorii de transport și de sistem, schimbul de informații și certificarea rămân în mare parte neschimbate.

Capitolul VI din propunerea de regulament instituie o entitate europeană pentru OSD, definește o procedură pentru instituirea acesteia și a sarcinilor sale, inclusiv în ceea ce privește consultarea părților interesate. De asemenea, acesta prevede norme detaliate cu privire la colaborarea dintre OSD și OTS în ceea ce privește planificarea și operarea rețelelor lor.

Capitolul VII din propunerea de regulament stabilește normele și competențele preexistente ale Comisiei de a adopta acte delegate, sub formă de coduri de rețea sau orientări. Acesta oferă clarificări cu privire la caracterul juridic și adoptarea codurilor de rețea și a orientărilor

²⁵ Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor, JO L 197, 25.7.2015, p. 24-72.

și extinde eventualul lor conținut în domenii precum structurile tarifare de distribuție; norme pentru prestarea de servicii de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței; consumul dispecerizabil, stocarea energiei și normele privind restricționarea cererii; normele de securitate cibernetică; norme referitoare la centrele operaționale regionale și restricționare generării și redispecerizarea generării și a cererii. Acesta simplifică și raționalizează procedura pentru elaborarea codurilor de rețea pentru energie electrică și oferă autorităților naționale de reglementare posibilitatea de a decide, în cadrul ACER, cu privire la problemele referitoare la punerea în aplicare a codurilor de rețea și a orientărilor. Capitolul menționat include și entitatea europeană pentru operatorii de distribuție a energiei electrice și alte părți interesate mai îndeaproape de derularea procedurilor de elaborare a propunerilor pentru codurile de rețea pentru energie electrică.

Capitolul VIII din propunerea de regulament stabilește dispozițiile finale din regulamentul propus. Acesta include normele preexistente pentru exceptarea noilor interconectări de curent continuu de la anumite cerințe ale directivei și ale regulamentului privind energia electrică și, în același timp, clarifică procedura pentru modificările ulterioare efectuate de autoritățile naționale de reglementare cu privire la aceasta.

Anexa la propunerea de regulament definește mai în detaliu funcțiile atribuite centrelor operaționale regionale create prin regulament.

- **Propunere de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (reformare)**

În general, se propune ca normele privind ACER să fie adaptate la „abordarea comună” privind agențiile descentralizate ale UE, aprobată de Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană („abordarea comună”)²⁶. Menținerea anumitor abateri de la „abordarea comună” este, cu toate acestea, justificată pentru ACER în stadiul actual.

Capitolul I din propunerea de regulament descrie rolul, obiectivele și atribuțiile ACER și tipul de acte pe care le poate adopta și prevede norme cu privire la consultări și monitorizare. Lista de atribuții a fost actualizată pentru a include atribuțiile ACER în domeniul supravegherii pieței angro și al infrastructurii transfrontaliere, care au fost atribuite ACER ulterior adoptării regulamentului.

În ceea ce privește adoptarea codurilor de rețea pentru energie electrică, ACER primește mai multe responsabilități în elaborarea și prezentarea propunerii finale pentru un cod de rețea în fața Comisiei, menținând, în același timp, rolul de expert tehnic al ENTSO-E. Propunerea include, de asemenea, un for pentru operatorii de distribuție a energiei electrice în care aceștia să fie reprezentați la nivelul UE, în special în ceea ce privește elaborarea de propuneri legate de codurile de rețea, în paralel cu o sporire a responsabilităților acestora. Agenția primește competența de a decide cu privire la condițiile, metodele și algoritmiile de implementare a codurilor de rețea pentru energie electrică și a orientărilor.

Legat de atribuțiile într-un context regional care privesc doar un număr limitat de organisme naționale de reglementare, se introduce procesul decizional regional. În consecință, directorul ar trebui să își dea avizul privind măsura în care chestiunea în cauză este, în primul rând, de interes regional. În cazul în care Consiliul autorităților de reglementare este de acord că acesta este cazul, un subcomitet al Consiliului autorităților de reglementare ar trebui să pregătească decizia în cauză, care va fi în cele din urmă adoptată sau respinsă chiar de Consiliul

²⁶ A se vedea Declarația comună a Parlamentului European, a Consiliului UE și a Comisiei Europene privind agențiile descentralizate din 19.7.2012.

autorităților de reglementare. În caz contrar, Consiliul autorităților de reglementare ar decide fără intervenția unui subcomitet regional.

Capitolul respectiv definește, de asemenea, o serie de noi atribuții pentru ACER privind coordonarea anumitor funcții legate de centrele operaționale regionale din cadrul Agenției, în ceea ce privește supravegherea operatorilor pieței de energie electrică desemnați și aprobarea metodelor și a propunerii legate de caracterul adecvat al capacității de producție și gradul de pregătire pentru riscuri.

Capitolul II din regulamentul propus conține reguli cu caracter organizatoric referitoare la Consiliul de administrație, Consiliul autorităților de reglementare, director, Comisia de apel și, ca o dispoziție nouă, la grupurile de lucru ale agenției. Deși au fost adaptate mai multe dispoziții individuale la abordarea comună privind agențiile descentralizate ale UE sau la noile reguli de vot în cadrul Consiliului, principalele caracteristici ale structurii de guvernare existente, în special ale Consiliului autorităților de reglementare, sunt păstrate.

Această deviere a ACER de la abordarea comună este justificată după cum urmează:

Principalele obiective ale politicii europene în domeniul energiei, securitatea aprovizionării cu energie, accesibilitatea prețurilor la energia electrică și decarbonizarea ar putea fi atinse în modul cel mai eficient din punctul de vedere al costurilor de către o piață europeană a energiei electrice integrate. În consecință, infrastructura de transport de energie electrică este tot mai interconectată, volume tot mai mari de energie electrică sunt comercializate la nivel transfrontalier, capacitățile de producție sunt utilizate în comun la scară europeană și sistemul de transport este exploatat luându-se în considerare aspectele regionale transfrontaliere. Prezentele pachete legislative consolidează în continuare aceste tendințe, care ar trebui să aibă drept rezultat creșteri ale randamentului de care să beneficieze consumatorii europeni.

O condiție prealabilă pentru crearea unei piețe interne a energiei electrice este deschiderea sectorului spre concurență. Ca și în alte sectoare ale economiei, deschiderea pieței energiei electrice necesită noi reglementări, în special cu privire la sistemul de transport și distribuție și sistemul de supraveghere. În acest scop, au fost înființate autorități de reglementare independente. Aceste entități păstrează o responsabilitate deosebită în ceea ce privește supravegherea normelor naționale și europene aplicabile pentru sectorul energiei electrice.

Cu toate acestea, având în vedere creșterea comerțului transfrontalier și funcționarea sistemului care ia în considerare contextul regional și european, ANR-urile au fost solicitate din ce în ce mai mult să își coordoneze acțiunile cu autoritățile naționale de reglementare din alte state membre. ACER a fost concepută pentru a deveni o platformă pentru această interacțiune și îndeplinește această obligație de la crearea sa în 2011. Organismul din cadrul agenției în interiorul căruia se elaborează majoritatea avizelor, recomandărilor și deciziilor agenției, împreună cu personalul ACER, este prin urmare Consiliul autorităților de reglementare alcătuit din reprezentanți la nivel înalt ai ANR-urilor și un reprezentant fără drept de vot din partea Comisiei. Primii ani de existență ai agenției au demonstrat că Consiliul autorităților de reglementare a reușit să contribuie în mod eficient la îndeplinirea atribuțiilor agenției.

Având în vedere că piețele energiei sunt încă reglementate, în mare parte, la nivel național, organismele naționale de reglementare sunt actori cu un rol esențial pentru piețele energiei. Principalul rol al ACER nu este executarea competențelor de reglementare delegate Comisiei, ci coordonarea deciziilor de reglementare ale autorităților naționale de reglementare independente. Prezenta propunere legislativă păstrează încă în mare măsură această repartizare a rolurilor. Structura actuală asigură un echilibru bine pus la punct al competențelor între diferiții actori, având în vedere trăsăturile specifice ale pieței interne a

energiei în curs de dezvoltare. Schimbarea echilibrului în acest stadiu ar putea periclita punerea în aplicare a inițiativelor politice din propunerile legislative și, prin urmare, ar genera o serie de impedimente pentru o mai bună integrare a pieței energiei, care este principalul obiectiv al prezentei propuneri. Prin urmare, pare a fi prematur să se transfere competențele decizionale către un consiliu de administrație, astfel cum se prevede în abordarea comună. În schimb, pare mai degrabă oportun să se mențină structura actuală corespunzătoare care să garanteze că autoritățile de reglementare naționale acționează fără nicio intervenție directă din partea instituțiilor UE sau a statelor membre în domenii specifice. În același timp, activitatea globală a autorităților de reglementare rămâne sub rezerva aprobării de către instituțiile UE prin intermediul documentelor strategice, bugetare și de programare. Instituțiile UE sunt implicate și în chestiuni administrative. În consecință, nu se propune modificarea structurii și a funcționării Consiliului autorităților de reglementare existent.

De asemenea, nu se propune adaptarea conceptului de Consiliu de administrație la modelul consiliului de administrație din abordarea comună. Consiliul de administrație al agenției, în componența existentă, s-a dovedit a fi extrem de eficace și eficient în ultimii ani. Funcționarea sa este asigurată de reprezentanți ai Parlamentului European, ai Consiliului și ai Comisiei.

Deși, în acest stadiu, Comisia consideră că nu este adecvat să adapteze pe deplin structura de guvernanta a agenției la abordarea comună, va continua să monitorizeze dacă abaterile de la abordarea comună descrise sunt încă justificate, următoarea evaluare fiind planificată pentru 2021, când, pe lângă evaluarea obiectivelor, a mandatului și a sarcinilor agenției, accentul se va pune în mod deosebit asupra structurii de guvernanta a agenției.

Capitolul III din regulamentul propus cuprinde dispoziții financiare. Se propune ca o serie de dispoziții individuale să fie adaptate la abordarea comună privind agențiile descentralizate.

Capitolul IV din propunerea de regulament actualizează mai multe dispoziții individuale în conformitate cu abordarea comună și conține dispozițiile privind personalul și răspunderea, în cea mai mare parte nemodificate.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**privind piața internă a energiei electrice****(reformare)**

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere ~~Tratatul de instituire a Comunității Europene~~ ☒ Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ☒ în special articolul ~~95~~☒ 194 alineatul (2) ☒,

având în vedere propunerea Comisiei ☒ Europene ☒ ,

☒ după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale, ☒

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura ☒ legislativă ordinară ☒,

întrucât:

↓ nou

- (1) Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului²⁷ a fost modificat de mai multe ori și în mod substanțial. Din motive de claritate, ar trebui, cu ocazia noilor modificări, să se procedeze la reformarea regulamentulului menționat.

↓ 714/2009 considerentul (1)
(adaptat)
⇒ nou

- (2) ⇒ Uniunea energetică urmărește să ofere consumatorilor casnici și industriali o alimentare cu energie sigură, durabilă, competitivă și la prețuri accesibile. În trecut, sistemul de energie electrică a fost dominat de monopoluri integrate pe verticală,

²⁷ Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 (JO L 211, 14.8.2009, p. 15).

adesea deținute de stat, cu centrale electrice nucleare sau cu combustibil fosil centralizate și de mari dimensiuni. ⇐ Piața internă a energiei electrice, care a fost implementată treptat începând cu 1999, are drept obiectiv să ofere tuturor consumatorilor din ~~UE~~ Uniune ~~Comunitate~~, ~~indiferent dacă sunt~~ atât persoane fizice ~~sau~~, cât și juridice, posibilități reale de alegere, precum și noi oportunități de afaceri și un comerț transfrontalier mai intens, pentru a asigura obținerea de progrese în materie de eficiență, prețuri competitive și îmbunătățirea calității serviciilor, precum și pentru a contribui la siguranța alimentării cu energie și la dezvoltarea durabilă. ⇐ Piața internă a energiei electrice a stimulat concurența, mai ales la nivelul vânzărilor angro, și a intensificat comerțul transfrontalier. Aceasta rămâne fundamentul unei piețe eficiente a energiei. ⇐

↓ nou

- (3) Sistemul energetic al Europei traversează în prezent perioada cu cele mai profunde modificări din ultimele decenii, iar piața energiei electrice se află în centrul acestui proces de schimbare. Obiectivul comun de decarbonizare a sistemului energetic creează noi oportunități și provocări pentru participanții la piață. În același timp, progresele tehnologice permit noi forme de participare a consumatorilor și de cooperare transfrontalieră.
- (4) Intervențiile statului, deseori concepute într-o manieră necoordonată, au dus la o denaturare din ce în ce mai accentuată a pieței angro a energiei electrice, cu consecințe negative pentru investiții și pentru comerțul transfrontalier.
- (5) În trecut, consumatorii de energie electrică erau fără excepție pasivi, cumpărând adesea energie electrică la prețuri reglementate care nu aveau nicio legătură directă cu piața. În viitor, consumatorii trebuie să aibă posibilitatea de a participa activ pe piață, pe picior de egalitate cu alți participanți la piață. Pentru a integra ponderi tot mai mari de energie din surse regenerabile, viitorul sistem de energie electrică ar trebui să utilizeze toate sursele disponibile de flexibilitate, în special consumul dispecerizabil și stocarea. Pentru o decarbonizare eficientă și la cele mai mici costuri, trebuie să se încurajeze, de asemenea, eficiența energetică.
- (6) Pentru o mai mare integrare a pieței și pentru tranziția către o producție mai volatilă de energie electrică, sunt necesare eforturi sporite de coordonare a politicilor energetice naționale cu țările vecine și de utilizare a oportunităților oferite de comerțul transfrontalier cu energie electrică.

↓ 714/2009 considerentele (2) - (5)

~~(2) Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică²⁸ și Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2003 privind condițiile de~~

~~acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică²⁹ au adus o contribuție semnificativă la crearea unei piețe interne a energiei electrice.~~

~~(3) Cu toate acestea, în prezent, există obstacole în calea vânzării de energie electrică, în condiții de egalitate, fără discriminare sau vreun dezavantaj în cadrul Comunității. În special, nu există încă în fiecare stat membru un acces nediscriminatoriu la rețea și nici niveluri de supraveghere exercitate de autoritățile de reglementare, similare din punct de vedere al eficacității, iar piețele izolate există în continuare.~~

~~(4) Comunicarea Comisiei din 10 ianuarie 2007 intitulată „O politică energetică pentru Europa” a subliniat importanța finalizării pieței interne a energiei electrice și a creării unor condiții de concurență echitabile pentru toate întreprinderile din domeniul energiei electrice din Comunitate. Comunicările Comisiei din 10 ianuarie 2007 intitulate „Perspectivele pentru piața internă a gazelor naturale și a energiei electrice” și „Anchetă efectuată în temeiul articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 în sectoarele europene ale gazelor naturale și energiei electrice (raport final)” au demonstrat că normele și măsurile actuale nu asigură nici cadrul necesar, nici nu prevăd crearea capacităților de interconexiune necesare în vederea îndeplinirii obiectivului de a realiza o piață internă funcțională, eficientă și deschisă.~~

~~(5) Pe lângă punerea în aplicare completă a cadrului de reglementare existent, cadrul de reglementare al pieței interne a energiei electrice, prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 1228/2003, ar trebui adaptat în conformitate cu respectivele comunicări.~~

↓ nou

- (7) Au fost elaborate cadre de reglementare care permit comercializarea energiei electrice în întreaga Uniune. Elaborarea lor a fost susținută prin adoptarea mai multor coduri de rețea și a unor orientări pentru integrarea piețelor energiei electrice. Codurile de rețea și orientările respective conțin dispoziții referitoare la normele specifice pieței, la exploatarea sistemului și la racordarea la rețea. Pentru a asigura transparența deplină și pentru a spori securitatea juridică, ar trebui adoptate, în conformitate cu procedura legislativă ordinară, și încorporate într-un act unic și principiile de bază în materie de funcționare a pieței și de alocare a capacității în intervalele de timp specifice pieței de echilibrare, pieței intrazilnice, pieței pentru ziua următoare și pieței la termen.
- (8) Principiile-cheie ale pieței ar trebui să prevadă că prețurile energiei electrice se stabilesc pe baza cererii și a ofertei. Prețurile respective ar trebui să semnaleze când este nevoie de energie electrică, oferind stimulente bazate pe piață pentru investiții în surse de flexibilitate precum producerea flexibilă, interconectarea, consumul dispecerizabil sau stocarea.
- (9) Decarbonizarea sectorului energiei electrice, în cadrul căreia energia din surse regenerabile devine o parte majoră a pieței, reprezintă un obiectiv fundamental al uniunii energetice. Pe măsură ce Uniunea face progrese în direcția decarbonizării sectorului energiei electrice și a pătrunderii tot mai mari a surselor regenerabile de energie, este esențial ca piața să elimine obstacolele existente din calea comerțului transfrontalier și să încurajeze investițiile în infrastructura de sprijin, de exemplu, în producerea mai flexibilă, în interconectare, în consum dispecerizabil și în stocare.

²⁹

~~JO L 176, 15.7.2003, p. 1.~~

Pentru a veni în sprijinul acestei reorientări către o producere variabilă și distribuită și pentru a garanta că principiile pieței energiei vor sta la baza piețelor energiei electrice din Uniune din viitor, este esențial să se pună un accent reînnoit pe piețele pe termen scurt și pe stabilirea prețurilor pe baza principiului rarității.

- (10) Piețele pe termen scurt vor ameliora lichiditatea și concurența, permițând mai multor resurse să participe pe deplin la piață, în special celor care sunt mai flexibile. O stabilire eficace a prețurilor pe baza principiului rarității va încuraja participanții la piață să fie disponibili în momentul în care piața are cel mai mult nevoie și le garantează acestora că își pot recupera costurile pe piața angro. Prin urmare, este esențial să se asigure că sunt eliminate, pe cât posibil, plafoanele administrative și implicate ale prețurilor, pentru a permite prețurilor stabilite pe baza principiului rarității să poată crește până la valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică. Atunci când vor fi pe deplin integrate în structura pieței, piețele pe termen scurt și stabilirea prețurilor pe baza principiului rarității vor contribui la eliminarea altor măsuri, cum ar fi mecanismele de asigurare a capacității, pentru a garanta siguranța alimentării cu energie electrică. În același timp, stabilirea prețurilor pe baza principiului rarității fără plafonarea prețurilor pe piața angro nu ar trebui să afecteze posibilitatea consumatorilor finali, în special gospodăriile și IMM-urile, de a beneficia de prețuri fiabile și stabile.
- (11) Derogările de la principiile fundamentale ale pieței, cum ar fi responsabilitatea de echilibrare, dispecerizarea bazată pe piață sau restricționarea și redispecerizarea, reduc semnalele referitoare la flexibilitate și acționează ca bariere în calea identificării și dezvoltării soluțiilor necesare, cum ar fi stocarea, consumul dispecerizabil sau agregarea. Deși sunt în continuare necesare derogări pentru a evita o sarcină administrativă inutilă pentru anumiți actori, în special gospodăriile și IMM-urile, derogările generale care vizează anumite tehnologii în ansamblul lor nu sunt în concordanță cu obiectivul unei decarbonizări eficiente și bazate pe piață și, prin urmare, ar trebui înlocuite de măsuri mai bine orientate.

↓ 714/2009 considerentul (16)

- (12) Condiția preliminară pentru asigurarea unei concurențe reale pe piața internă a energiei electrice este perceperea unor tarife nediscriminatorii și transparente pentru utilizarea rețelei, inclusiv a liniilor de interconexiune din sistemul de transport. Capacitatea disponibilă a acestor linii ar trebui să fie stabilită la nivelurile maxime, cu respectarea normelor de siguranță privind exploatarea sigură a rețelelor.

↓ 714/2009 considerentul (17)

- (13) Este important să se evite denaturarea concurenței din cauza unor standarde de siguranță, de exploatare și de planificare diferite utilizate de operatorii de transport și de sistem din statele membre. De asemenea, participanții la piață ar trebui să beneficieze de transparență în ceea ce privește capacitățile de transfer disponibile și standardele de siguranță, de planificare și de exploatare care au efect asupra capacităților de transfer.

↓ nou

- (14) Pentru a orienta în mod eficient investițiile necesare, prețurile trebuie, de asemenea, să ofere semnale acolo unde nevoile în materie de energie electrică sunt cel mai ridicate. Într-un sistem de energie electrică zonal, pentru ca semnalele de localizare să fie corecte este necesară o determinare coerentă, obiectivă și fiabilă a zonelor de ofertare printr-un proces transparent. Pentru a asigura operarea și planificarea eficientă a rețelei de energie electrică din Uniune și pentru a transmite semnale eficace de preț pentru noi capacități de generare, pentru consumul dispecerizabil sau pentru infrastructura de transport, zonele de ofertare ar trebui să reflecte congestia structurală. În special, capacitatea interzonală nu ar trebui redusă pentru a soluționa congestia internă.
- (15) Decarbonizarea eficientă a sistemului de energie electrică prin integrarea pieței impune eliminarea sistematică a obstacolelor din calea comerțului transfrontalier pentru a soluționa problema fragmentării pieței și pentru a permite consumatorilor de energie din Uniune să beneficieze pe deplin de avantajele oferite de piețele integrate ale energiei electrice și de concurență.

↓ 714/2009 considerentul (10)

- (16) Prezentul regulament ar trebui să stabilească principiile fundamentale privind stabilirea tarifelor și alocarea capacităților, prevăzând, în același timp, adoptarea de ~~linii directe~~ orientări care detaliază alte principii și metode importante, care să permită adaptarea rapidă la noile situații.

↓ 714/2009 considerentul (22)

- (17) Gestionarea problemelor de congestie ar trebui să ofere semnale economice corecte operatorilor de transport și de sistem și participanților la piață și ar trebui să se bazeze pe mecanisme de piață.

↓ 714/2009 considerentul (11)

- (18) În condițiile unei piețe deschise și competitive, operatorii de transport și de sistem ar trebui să primească o compensație pentru costurile generate de trecerea fluxurilor de energie electrică transfrontaliere prin rețelele lor, de la operatorii de transport și de sistem de la care provin fluxurile transfrontaliere și de la sistemele unde ajung în final aceste fluxuri.

↓ 714/2009 considerentul (12)

- (19) Plățile și încasările care rezultă din compensațiile între operatorii de transport și de sistem ar trebui să fie luate în considerare la stabilirea tarifelor de rețea naționale.

↓ 714/2009 considerentul (13)

- (20) Suma efectivă care trebuie plătită pentru accesul transfrontalier la sistem poate varia considerabil, în funcție de operatorii de transport și de sistem implicați și ca rezultat al diferențelor în ceea ce privește structura sistemelor tarifare aplicate în statele membre. Prin urmare, este necesar un anumit grad de armonizare, pentru a evita denaturarea schimburilor comerciale.

↓ 714/2009 considerentul (21)

- (21) Ar trebui să existe norme privind utilizarea veniturilor provenite din procedurile de ~~gestionare a congestiei rețelei~~ management al congestiilor, cu excepția cazului în care natura specifică a interconexiunii în cauză justifică o exceptare de la aceste norme.

↓ nou

- (22) Pentru a asigura condiții de concurență echitabile pentru toți participanții la piață, tarifele de rețea ar trebui să fie aplicate într-un mod care să nu discrimineze nici pozitiv, nici negativ între producerea conectată la nivelul de distribuție și producerea conectată la nivelul de transport. Acestea nu ar trebui să facă discriminări împotriva stocării energiei și nu ar trebui să descurajeze participarea la consumul dispecerizabil sau să reprezinte un obstacol pentru îmbunătățirea eficienței energetice.
- (23) Pentru a spori transparența și comparabilitatea în cadrul procesului de stabilire a tarifelor în cazul în care o armonizare obligatorie nu este considerată adecvată, Agenția Europeană pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei instituită prin [Regulamentul (CE) nr. 713/2009 reformat propus prin COM(2016) 863/2] (denumită în continuare „agenția”) ar trebui să emită recomandări privind metodologiile tarifare.
- (24) Pentru a asigura mai bine atingerea unui nivel optim de investiții în rețeaua transeuropeană și pentru a aborda provocarea reprezentată de situațiile în care nu pot fi construite proiecte de interconectare viabile din cauza lipsei prioritizării la nivel național, utilizarea veniturilor rezultate din managementul congestiilor ar trebui reanalizată și ar trebui permisă doar pentru garantarea disponibilității și menținerea sau sporirea capacităților de interconexiune.

↓ 714/2009 considerentul (7)
(adaptat)

- (25) În scopul asigurării unei gestionări optime a rețelei de transport a energiei electrice, precum și pentru a permite schimburile comerciale și furnizarea transfrontalieră de energie electrică în cadrul ☒ Uniunii ☒ ~~Comunității~~, ar trebui înființată o rețea europeană a operatorilor de transport și de sistem de energie electrică, denumită în continuare „ENTSO ☒ pentru ☒ ~~de~~ energie electrică”. Atribuțiile ENTSO ☒ pentru ☒ ~~de~~ energie electrică ar trebui să fie îndeplinite în conformitate cu normele ☒ Uniunii ☒ ~~comunitare~~ în domeniul concurenței, care ar trebui să rămână

aplicabile deciziilor acesteia. Atribuțiile ENTSO ~~pentru~~ energie electrică ar trebui să fie clar definite, iar metoda sa de lucru ar trebui să asigure eficiența, transparența și natura reprezentativă a ENTSO ~~pentru~~ energie electrică. Codurile de rețea pregătite de ENTSO ~~pentru~~ energie electrică nu sunt menite să înlocuiască codurile de rețea naționale necesare pentru aspecte fără caracter transfrontalier. Având în vedere faptul că un progres mai eficace poate fi realizat printr-o abordare la nivel regional, operatorii de transport și de sistem ar trebui să înființeze structuri regionale în cadrul structurii generale de cooperare, garantând, în același timp, faptul că rezultatele la nivel regional sunt compatibile cu codurile de rețea și cu planurile la nivelul Uniunii ~~comunitar~~ fără caracter obligatoriu de dezvoltare a rețelei pe zece ani. Statele membre ar trebui să promoveze cooperarea și să monitorizeze eficacitatea funcționării rețelei la nivel regional. Cooperarea la nivel regional ar trebui să fie compatibilă cu evoluția către o piață internă a energiei electrice competitive și eficientă.

↓ nou

- (26) ENTSO pentru energie electrică ar trebui să efectueze o evaluare solidă a adecvării resurselor la nivelul Uniunii pe termen mediu și lung, pentru a oferi o bază obiectivă de evaluare a preocupărilor în materie de adecvare. Preocupările legate de adecvarea resurselor abordate prin mecanismele de asigurare a capacității ar trebui să se bazeze pe evaluarea la nivelul UE.
- (27) Evaluarea adecvării resurselor pe termen mediu și lung (în intervale cuprinse între următorii 10 ani și anul următor) prevăzută în prezentul regulament are un scop diferit față de perspectivele sezoniere (pe șase luni), astfel cum sunt prevăzute la articolul 9 din [Regulamentul privind pregătirea pentru riscuri propus prin COM(2016) 862]. Evaluările pe termen mediu și lung sunt în principal utilizate pentru a aprecia necesitatea unor mecanisme de asigurare a capacității, în timp ce perspectivele sezoniere sunt utilizate pentru a atenționa cu privire la riscurile care ar putea surveni în următoarele șase luni și care ar putea conduce la o deteriorare semnificativă a situației alimentării cu energie electrică. În plus, centre operaționale regionale realizează, de asemenea, evaluări ale adecvării regionale, astfel cum sunt definite în legislația europeană privind exploatarea sistemelor de transport de energie electrică. Acestea sunt evaluări pe termen foarte scurt ale adecvării (în intervale cuprinse între săptămâna următoare și ziua următoare) utilizate în contextul exploatării sistemului.
- (28) Înainte de introducerea unor mecanisme de asigurare a capacității, statele membre ar trebui să evalueze denaturările în materie de reglementare care contribuie la preocupările asociate legate de adecvarea resurselor. Ele ar trebui să aibă obligația de a adopta măsuri de eliminare a denaturărilor identificate, inclusiv un calendar pentru punerea în aplicare a acestor măsuri. Ar trebui introduse mecanisme de asigurare a capacității numai pentru problemele rămase care nu pot fi soluționate prin eliminarea denaturărilor respective.
- (29) Statele membre care intenționează să introducă mecanisme de asigurare a capacității ar trebui să stabilească obiective de adecvare a resurselor în urma unui proces transparent și verificabil. Statele membre ar trebui să aibă libertatea de a-și stabili nivelul dorit de siguranță a alimentării cu energie electrică.
- (30) Principiile de bază ale mecanismelor de asigurare a capacității ar trebui să fie stabilite pornind de la principiile privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și pentru

energie și de la concluziile anchetei sectoriale a DG Concurență referitoare la mecanismele de asigurare a capacității. Mecanismele de asigurare a capacității care sunt deja în vigoare ar trebui să fie reevaluate în lumina acestor principii. În cazul în care evaluarea adecvării resurselor la nivel european relevă lipsa oricăror probleme privind adecvarea, nu ar trebui instituit niciun alt mecanism nou de asigurare a capacității și nu ar trebui asumate alte noi angajamentele în temeiul mecanismelor deja existente. Aplicarea normelor privind controlul ajutoarelor de stat în temeiul articolelor 107-109 din TFUE trebuie respectată în permanență.

- (31) Ar trebui să se stabilească norme detaliate pentru facilitarea unei participări transfrontaliere eficace la mecanismele de asigurare a capacității, în afară de schemele de rezervă. Operatorii de transport și de sistem transfrontalieri ar trebui să acționeze ca facilitatori pentru producătorii interesați care doresc să participe la mecanismele de asigurare a capacității din alte state membre. Prin urmare, aceștia ar trebui să calculeze capacitățile până la care ar fi posibilă participarea transfrontalieră, să permită participarea și să verifice disponibilitățile existente. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să asigure respectarea normelor transfrontaliere în statele membre.
- (32) Având în vedere diferențele dintre sistemele energetice naționale și limitările tehnice ale rețelelor de energie electrică existente, cea mai bună abordare pentru a realiza progrese în ceea ce privește integrarea piețelor va fi adesea la nivel regional. Prin urmare, cooperarea regională a operatorilor de transport și de sistem ar trebui consolidată. Pentru a asigura o cooperare eficientă, un nou cadru de reglementare ar trebui să prevadă o guvernare regională și o supraveghere reglementară mai solidă, inclusiv prin consolidarea puterii de decizie a agenției în ceea ce privește aspectele transfrontaliere. De asemenea, ar putea fi necesară o mai strânsă cooperare între statele membre în situații de criză, pentru a spori siguranța alimentării cu energie electrică și pentru a limita denaturările pieței.
- (33) Coordonarea dintre operatorii de transport și de sistem la nivel regional a fost formalizată prin participarea obligatorie a operatorilor de transport și de sistem la centrele de coordonare a securității la nivel regional, care ar trebui să fie completată de un cadru instituțional consolidat prin instituirea unor centre operaționale regionale. Crearea unor centre operaționale regionale ar trebui să țină seama de inițiativele regionale de coordonare existente și să vină în sprijinul exploatării din ce în ce mai integrate a sistemelor de energie electrică pe întreg teritoriul Uniunii, asigurând funcționarea lor eficientă și sigură.
- (34) Aria geografică a centrelor operaționale regionale ar trebui să le permită să joace un rol de coordonare eficient prin optimizarea activităților operatorilor de transport și de sistem în regiuni mai extinse.
- (35) Centrele operaționale regionale ar trebui să îndeplinească funcții în care regionalizarea aduce o valoare adăugată în comparație cu funcțiile îndeplinite la nivel național. Funcțiile centrelor operaționale regionale ar trebui să cuprindă funcțiile îndeplinite de centrele de coordonare a securității la nivel regional, precum și funcții suplimentare care țin de exploatarea sistemului, de funcționarea pieței și de pregătirea pentru riscuri. Funcțiile îndeplinite de centrele operaționale regionale ar trebui să excludă exploatarea în timp real a sistemului de energie electrică.
- (36) Centrele operaționale regionale ar trebui, în primul rând, să acționeze în interesul exploatării sistemului și al funcționării pieței din regiune, și nu în interesul unei entități unice. Prin urmare, centrelor operaționale regionale ar trebui să li se acorde putere de

decizie pentru a acționa și a coordona acțiuni care trebuie întreprinse de operatorii de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului pentru anumite funcții, precum și un rol consultativ sporit pentru celelalte funcții.

- (37) ENTSO pentru energie electrică trebuie să se asigure că acțiunile centrelor operaționale regionale sunt coordonate dincolo de limitele regionale.
- (38) Pentru a spori eficiența rețelelor de distribuție a energiei electrice din Uniune și pentru a asigura o cooperare strânsă cu operatorii de transport și de sistem și cu ENTSO pentru energie electrică, ar trebui să se instituie o entitate europeană a operatorilor de sisteme de distribuție în cadrul Uniunii („entitatea OSD UE”). Atribuțiile OSD UE ar trebui să fie clar definite, iar metoda sa de lucru ar trebui să asigure eficiența, transparența și reprezentativitatea în rândul operatorilor sistemului de distribuție din Uniune. Entitatea OSD UE ar trebui să coopereze îndeaproape cu ENTSO pentru energie electrică la elaborarea și, după caz, la punerea în aplicare a codurilor de rețea și ar trebui să ofere orientări privind integrarea, printre altele, a producerii distribuite și a stocării în rețelele de distribuție sau privind alte aspecte care se referă la gestionarea rețelelor de distribuție.

↓ 714/2009 considerentul (6)
(adaptat)

- (39) Este necesară, ~~în special,~~ o mai bună cooperare și coordonare între operatorii de transport și de sistem, pentru a crea coduri de rețea, în vederea asigurării și gestionării unui acces eficient și transparent la rețelele de transport transfrontaliere, precum și pentru a garanta o planificare coordonată și suficient orientată spre viitor și o evoluție tehnică satisfăcătoare a sistemului de transport în cadrul ~~Uniunii~~ ~~Comunității~~, inclusiv crearea de capacități de interconexiune, acordând atenția cuvenită protecției mediului. Codurile de rețea ar trebui să fie conforme cu orientările-cadru care, prin natura lor, nu au caracter obligatoriu (orientări-cadru) și care sunt elaborate de ~~Agencia pentru cooperarea autorităților de reglementare din domeniul energiei instituită prin Regulamentul (CE) nr. 713/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 de instituire a Agenției pentru cooperarea autorităților de reglementare în domeniul energiei³⁰ („agenția”).~~ Agenția ar trebui să aibă un rol în revizuirea, pe baza unor fapte concrete, a proiectelor de coduri de rețea, inclusiv în ceea ce privește conformitatea acestora cu orientările-cadru, și ar trebui să aibă posibilitatea de a le recomanda Comisiei spre adoptare. De asemenea, se consideră oportun ca agenția să evalueze modificările propuse pentru codurile de rețea și ar trebui ca aceasta să aibă posibilitatea de a le recomanda Comisiei spre adoptare. Operatorii de transport și de sistem ar trebui să își exploateze rețelele în conformitate cu aceste coduri de rețea.

↓ 714/2009 considerentul (24)

- (40) Pentru a asigura funcționarea corespunzătoare a pieței interne a energiei electrice, ar trebui să se prevadă proceduri care să permită adoptarea de decizii și ~~linii directoare orientări~~ de către Comisie privind, printre altele, tarifele și alocarea capacităților,

³⁰ ~~A se vedea pagina 1 din prezentul Jurnal Oficial.~~

garantându-se, în același timp, implicarea autorităților de reglementare ale statelor membre în acest proces, dacă este cazul, prin intermediul asociației lor europene. Autoritățile de reglementare, împreună cu alte autorități competente ale statelor membre, au un rol important, contribuind la funcționarea corespunzătoare a pieței interne a energiei electrice.

↓ 714/2009 considerentul (8)
(adaptat)

- (41) Toți participanții la piață prezintă un interes în activitatea care se așteaptă să fie desfășurată de ENTSO ~~de~~ ☒ pentru ☒ energie electrică. Prin urmare, un proces eficace de consultare este esențial, iar structurile existente care au fost instituite în vederea facilitării și simplificării acestui proces ~~precum Uniunea pentru coordonarea transportului energiei electrice, ☒ de exemplu, prin intermediul ☒ autorităților~~ de reglementare naționale sau al agenției, ar trebui să joace un rol important.

↓ 714/2009 considerentul (9)
(adaptat)

- (42) În vederea asigurării unei transparențe sporite a întregii rețele de transport de energie electrică din ☒ Uniune ~~Comunitate~~, ENTSO ☒ pentru ☒ de energie electrică ar trebui să elaboreze, să publice și să actualizeze periodic un plan neobligatoriu la ☒ nivelul Uniunii ~~☒ nivel comunitar~~ de dezvoltare a rețelei pe zece ani (denumit în continuare „planul la ☒ nivelul Uniunii ~~☒ nivel comunitar~~ de dezvoltare a rețelei”) ~~de dezvoltare a rețelei~~. Rețelele viabile pentru transportul de energie electrică și interconexiunile regionale necesare, relevante din punct de vedere comercial sau din perspectiva siguranței alimentării, ar trebui incluse în acest plan de dezvoltare a rețelei.

↓ nou

- (43) Experiența dobândită în procesul de elaborare și de adoptare a codurilor de rețea a arătat că este utilă raționalizarea procedurii de dezvoltare prin clarificarea faptului că agenția are dreptul să revizuiască proiectele de coduri de rețea pentru energie electrică înainte de a le prezenta Comisiei.

↓ 714/2009 considerentul (14)

~~Ar fi necesar un sistem corespunzător de semnale de localizare pe termen lung, care să aibă la bază principiul în conformitate cu care nivelul taxelor pentru accesul la rețea trebuie să reflecte balanța dintre producere și consum din regiunea implicată, pe baza diferențierii taxelor de acces la rețea suportate de producători și/sau consumatori.~~

↓ 714/2009 considerentul (15)

~~Nu ar fi oportun să se aplice tarife calculate pe baza distanței sau, în cazul în care există un sistem corespunzător de semnale de localizare, un tarif specific care să fie plătit doar de exportatori sau importatori, în plus față de tariful general pentru accesul la rețeaua națională.~~

↓ 714/2009 considerentul (18)

~~Monitorizarea pieței realizată în ultimii ani de autoritățile de reglementare naționale și de Comisie a demonstrat că cerințele de transparență și normele privind accesul la infrastructură sunt insuficiente pentru a asigura existența unei piețe interne a energiei electrice cu adevărat funcțională, deschisă și eficientă.~~

↓ 714/2009 considerentul (19)

~~Aceesul egal la informații despre starea fizică și eficiența sistemului este necesar astfel încât toți participanții la piață să poată evalua situația globală a cererii și a ofertei și să poată identifica cauzele variațiilor prețului angro. Acest lucru cuprinde informații mai precise privind producerea energiei electrice, cererea și oferta, inclusiv prognozele, capacitatea rețelei și capacitatea de interconexiune, fluxurile și activitatea de întreținere, echilibrarea și capacitatea de rezervă.~~

↓ 714/2009 considerentul (23)
(adaptat)

- (44) Investițiile în noi infrastructuri majore ar trebui puternic promovate, asigurându-se, în același timp, funcționarea corectă a pieței interne a energiei electrice. În scopul sporirii efectului pozitiv pe care îl au interconexiunile de curent continuu exceptate asupra concurenței și asupra siguranței în alimentarea cu energie electrică, ar trebui să se testeze interesul prezentat de acestea pe piață în timpul etapei de planificare a proiectului și ar trebui să se adopte norme privind ~~gestionarea congestiei~~ ☒ managementul congestiilor ☒. În cazul unor interconexiuni de curent continuu situate pe teritoriul mai multor state membre, cererea de derogare ar trebui tratată, în ultimă instanță, de agenție pentru a se putea ține seama în mare măsură de implicațiile transfrontaliere și în scopul simplificării procedurilor administrative. În plus, având în vedere profilul excepțional de risc privind elaborarea acestor proiecte majore de infrastructură exceptate, ar trebui să fie posibilă acordarea, în mod temporar, pentru întreprinderile interesate de furnizare și de producere, a unei derogări de la aplicarea normelor privind separarea completă în ceea ce privește proiectele vizate. Derogările acordate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1228/2003³¹ continuă să se aplice până la data planificată a expirării, stabilită în decizia de acordare a derogării.

³¹ Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2003 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică (JO L 176, 15.7.2003, p. 1).

↓ 714/2009 considerentul (25)

~~Autoritățile de reglementare naționale ar trebui să asigure respectarea normelor cuprinse în prezentul regulament și a liniilor directoare adoptate în temeiul acestuia.~~

↓ 714/2009 considerentul (20)

- (45) În scopul sporirii încrederii în piață, participanții la piață ar trebui să se asigure că persoanele care adoptă un comportament abuziv pot fi supuse unor sancțiuni eficiente, proporționale și cu efect de descurajare. Autoritățile competente ar trebui abilitate să investigheze în mod efectiv alegațiile referitoare la abuzurile de piață. În acest scop este necesar ca autoritățile competente să aibă acces la datele care oferă informații cu privire la deciziile operaționale luate de întreprinderile de furnizare. Pe piața energiei electrice, cele mai multe dintre deciziile relevante sunt luate de către producători, care ar trebui să păstreze informațiile respective, într-un format ușor accesibil, la dispoziția autorităților competente pentru o perioadă de timp determinată. Autoritățile competente ar trebui, în plus, să monitorizeze periodic respectarea normelor de către operatorii de transport și de sistem. Micii producători, care nu au nicio posibilitate reală de a denatura concurența, ar trebui să fie scutiți de la această obligație.
-

↓ 714/2009 considerentul (26)

- (46) Statele membre și autoritățile naționale competente ar trebui să prezinte Comisiei informațiile relevante. Comisia ar trebui să trateze aceste informații în mod confidențial. După caz, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita informațiile relevante direct de la întreprinderile în cauză, cu condiția informării autorităților naționale competente.
-

↓ 714/2009 considerentul (27)

- (47) Este necesar ca statele membre să stabilească norme privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor prezentului regulament și să asigure punerea în aplicare a acestor sancțiuni. Respectivele sancțiuni trebuie să fie eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.
-

↓ 714/2009 considerentul (28)

~~Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentului regulament trebuie să fie adopte în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind competențele de executare conferite Comisiei²².~~

³²

~~JO L 184, 17.7.1999, p. 23.~~

↓ 714/2009 considerentul (29)

~~Comisia ar trebui să fie împuternicită, în special, să stabilească sau să adopte liniile directoare necesare pentru asigurarea gradului minim de armonizare necesar în vederea realizării obiectivului prezentului regulament. Deoarece măsurile respective au un domeniu general de aplicare și sunt destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament, prin completarea acestuia cu noi elemente neesențiale, acestea trebuie să fie adoptate în conformitate cu procedura de reglementare cu control prevăzută la articolul 5a din Decizia 1999/468/CE.~~

↓ nou

- (48) Statele membre și părțile contractante la Comunitatea Energiei ar trebui să coopereze îndeaproape cu privire la toate chestiunile legate de dezvoltarea unei regiuni integrate de comercializare a energiei electrice și ar trebui să nu ia nicio măsură care pune în pericol integrarea în continuare a piețelor energiei electrice sau siguranța alimentării cu energie electrică a statelor membre și a părților contractante.
- (49) Pentru a garanta gradul minim de armonizare necesar pentru funcționarea eficientă a pieței, Comisiei ar trebui să îi fie delegată competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în ceea ce privește domeniile fundamentale pentru integrarea pieței. Acestea ar trebui să includă zona geografică pentru cooperarea regională dintre operatorii de transport și de sistem, valoarea plăților compensatorii dintre operatorii de transport și de sistem, adoptarea și modificarea codurilor de rețea și a orientărilor, precum și aplicarea dispozițiilor de derogare pentru liniile de interconexiune noi. Este deosebit de important ca, în decursul lucrărilor sale pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți, și ca respectivele consultări să se desfășoare în conformitate cu principiile stabilite în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016³³. În mod concret, pentru a asigura participarea egală la pregătirea actelor delegate, Parlamentul European și Consiliul primesc toate documentele în același timp cu experții din statele membre, iar experții acestor instituții au acces sistematic la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei însărcinate cu elaborarea actelor delegate.
-

↓ 714/2009 considerentul (30)
(adaptat)

- (50) Deoarece obiectivul prezentului regulament, și anume oferirea unui cadru armonizat pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, poate fi realizat mai bine la nivelul ☒ Uniunii ☒ Comunității, ☒ Uniunea ~~☒ aceasta~~ poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din ~~tratat~~ ☒ Tratatul privind Uniunea Europeană ☒. În conformitate cu principiul

³³ JO L 123, 12.5.2016, p. 1.

proportionalității, astfel cum este enunțat ~~în~~ la respectivul articol, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv.

↓ 714/2009 considerentul (31)

~~Având în vedere întinderea modificărilor aduse Regulamentului (CE) nr. 1228/2003, este de dorit, din motive de claritate și de coerență, ca dispozițiile în cauză să fie reformate prin introducerea lor într-un singur text în cadrul unui nou regulament.~~

↓ 714/2009 (adaptat)

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Capitolul I

⊠ Obiect, domeniu de aplicare și definiții ⊠

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

Prezentul regulament are drept obiectiv:

↓ nou

- (a) construirea unui fundament pentru realizarea eficientă a obiectivelor uniunii energetice europene și, în special, a cadrului privind clima și energia pentru 2030³⁴, permițând pieței să emită semnale pentru sporirea flexibilității și stimularea decarbonizării și a inovării;
- (b) stabilirea unor principii fundamentale pentru buna funcționare a piețelor integrate ale energiei electrice, care să asigure accesul nediscriminatoriu la piață al tuturor furnizorilor de resurse și consumatorilor de energie electrică, să abilitaze consumatorii, să permită consumul dispecerizabil și eficiența energetică, să faciliteze agregarea cererii și a ofertei distribuite și să contribuie la decarbonizarea economiei prin integrarea pieței și remunerarea în funcție de piață a energiei electrice produse din surse regenerabile;

↓ 714/2009 (adaptat)

⇒ nou

~~(ca)~~ stabilirea de norme echitabile pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, pentru a îmbunătăți concurența pe piața internă a energiei electrice, luând în considerare caracteristicile specifice ale piețelor naționale și regionale. Acest lucru ⊠ include ⊠ ~~va~~

³⁴

COM/2014/015 final.

~~implică~~ instituirea unui mecanism de compensare pentru fluxurile transfrontaliere de energie electrică și stabilirea de principii armonizate privind tarifele pentru transportul transfrontalier și alocarea capacităților de interconexiune disponibile între sistemele de transport naționale;

(~~de~~) facilitarea realizării unei piețe angro funcționale și transparente, cu un nivel ridicat al siguranței alimentării cu energie electrică. Prezentul regulament prevede mecanisme de armonizare a normelor pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică.

Articolul 2

Definiții

- (1) În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile de la articolul 2 din Directiva ~~2009/72/CE~~ [Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2] ~~a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice~~ ⇒ , de la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului³⁵, de la articolul 2 din Regulamentul (UE) nr. 543/2013 al Comisiei³⁶ și de la articolul 2 din [directiva reformată privind energia din surse regenerabile] ⇐ ~~cu excepția definiției pentru „interconexiune”, care se înlocuiește cu următorul text: „capacitate de interconexiune” înseamnă o linie de transport care traversează sau trece peste granița dintre statele membre și care face legătura între sistemele de transport ale statelor membre.~~
- (2) ☒ În plus, ☒ ~~De asemenea,~~ se aplică următoarele definiții:
- (a) „autorități de reglementare” înseamnă autoritățile de reglementare prevăzute la articolul ~~5735~~ alineatul (1) din [Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2] ~~Directiva 2009/72/CE~~;
- (b) „flux transfrontalier” înseamnă un flux fizic de energie electrică într-o rețea de transport a unui stat membru, care rezultă din impactul activității producătorilor și/sau ☒ a clienților ~~☒ consumatorilor~~ din afara aceluși stat membru asupra rețelei sale de transport;
- (c) „congestie” înseamnă o situație în care ⇒ nu pot fi acceptate toate solicitările participanților la piață de a face tranzacții comerciale între două zone de ofertare deoarece acestea ar afecta semnificativ fluxurile fizice pe elemente de rețea care nu pot face față fluxurilor respective. ⇐ ~~rețelele de transport naționale interconectate nu pot face față tuturor fluxurilor fizice care rezultă din schimburile internaționale solicitate de participanții la piață, din cauza unei lipse de capacitate a interconexiunilor și/sau a sistemelor naționale de transport implicate;~~
- (~~d~~) ~~„export declarat” înseamnă livrarea de energie electrică într-un stat membru, pe baza unui acord contractual care să prevadă că preluarea corespunzătoare simultană (import declarat) de energie electrică va avea loc în alt stat membru sau într-o țară terță;~~

³⁵ Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (JO L 326, 8.12.2011, p. 1).

³⁶ Regulamentul (UE) nr. 543/2013 al Comisiei din 14 iunie 2013 privind transmiterea și publicarea datelor pe piețele energiei electrice și de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 163, 15.6.2013, p. 1).

~~(e) „tranzit declarat” înseamnă o situație în care apare un „export declarat” de energie electrică și în care, pe traseul desemnat al tranzacției, se află o țară în care nu va avea loc nici livrarea, nici introducerea concomitentă a energiei electrice;~~

~~(f) „import declarat” înseamnă introducerea de energie electrică într-un stat membru sau o țară terță, simultan cu livrarea de energie electrică (export declarat) în alt stat membru;~~

~~(g)~~ (d) „capacitate ☒ linie ☒ de interconexiune nouă” înseamnă o ☒ linie de ☒ interconexiune care nu era finalizată la 4 august 2003;u

↓ nou

(e) „congestie structurală” înseamnă o congestie în sistemul de transport care este previzibilă, este stabilă geografic de-a lungul timpului și reapare frecvent în condiții normale de funcționare a sistemului de energie electrică;

(f) „operator al pieței” înseamnă o entitate care furnizează un serviciu prin care ofertele de vânzare de energie electrică sunt corelate cu ofertele de cumpărare de energie electrică;

(g) „operator al pieței energiei electrice desemnat” sau „OPEED” înseamnă un operator al pieței desemnat de autoritatea competentă să îndeplinească sarcini referitoare la cuplarea unică a piețelor pentru ziua următoare sau a piețelor intrazilnice;

(h) „valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică” înseamnă o estimare în EUR/MWh a prețului maxim al energiei electrice pe care clienții sunt dispuși să îl plătească pentru evitarea unei întreruperi a alimentării cu energie electrică;

(i) „echilibrare” înseamnă toate acțiunile și procesele, în toate intervalele de timp, prin care operatorii de transport și de sistem asigură, în mod constant, atât menținerea frecvenței sistemului în limitele de stabilitate predefinite, cât și conformitatea cu volumul rezervelor necesare cu privire la calitatea cerută;

(j) „energie de echilibrare” înseamnă energia utilizată de operatorii de transport și de sistem pentru echilibrare;

(k) „furnizor de servicii de echilibrare” înseamnă un participant la piață care furnizează operatorilor de transport și de sistem fie energie de echilibrare, fie capacitate de echilibrare sau atât energie de echilibrare, cât și capacitate de echilibrare;

(l) „capacitate de echilibrare” înseamnă un volum de capacitate pe care un furnizor de servicii de echilibrare a convenit îl păstreze și în privința căruia furnizorul de servicii de echilibrare a convenit să prezinte oferte pentru un volum corespunzător de energie de echilibrare operatorului de transport și de sistem pe durata contractului;

(m) „parte responsabilă pentru echilibru” înseamnă un participant la piață sau reprezentantul desemnat al acestuia care deține responsabilitatea pentru dezechilibrele sale pe piața energiei electrice;

(n) „perioadă de remediere a unui dezechilibru” înseamnă perioada de timp pentru care se calculează dezechilibrul părților responsabile pentru echilibru;

(o) „preț de dezechilibru” înseamnă prețul, fie pozitiv, fie zero, fie negativ, în fiecare perioadă de remediere a unui dezechilibru pentru un dezechilibru în orice direcție;

- (p) „zonă a prețului de dezechilibru” înseamnă zona în care se calculează un preț de dezechilibru;
- (q) „proces de precalificare” înseamnă procesul de verificare a respectării de către un furnizor de capacitate de echilibrare a cerințelor stabilite de operatorii de transport și de sistem;
- (r) „capacitate de rezervă” înseamnă volumul rezervelor pentru asigurarea stabilității frecvenței, al rezervelor pentru restabilirea frecvenței sau al rezervelor de înlocuire care trebuie să fie pus la dispoziția operatorului de transport și de sistem;
- (s) „dispecerizare prioritară” înseamnă dispecerizarea centralelor electrice pe baza unor criterii diferite de ordinea economică a ofertelor și, în sistemele centrale de dispecerizare, diferite de constrângerile rețelei, acordând prioritate dispecerizării anumitor tehnologii de producere;
- (t) „regiune de calcul al capacităților” înseamnă zona geografică în care se aplică calculul coordonat al capacităților;
- (u) „mecanism de asigurare a capacității” înseamnă o măsură administrativă pentru a se asigura atingerea nivelului dorit de siguranță a alimentării cu energie electrică prin remunerarea resurselor pentru disponibilitatea acestora, fără a include măsuri referitoare la servicii auxiliare;
- (v) „rezervă strategică” înseamnă un mecanism de asigurare a capacității în care resursele sunt dispecerizate numai în cazul în care piața pentru ziua următoare și piața intrazilnică nu au reușit să ajungă la echilibru, operatorii de transport și de sistem și-au epuizat resursele de echilibrare prin care să stabilească un echilibru între cerere și ofertă, iar dezechilibrele de pe piață în perioadele în care rezervele au fost dispecerizate se decontează la valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică;
- (w) „cogenerare de înaltă eficiență” înseamnă cogenerarea care îndeplinește criteriile prevăzute în anexa II la Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului³⁷;
- (x) „proiect demonstrativ” înseamnă un proiect care demonstrează că o tehnologie este o premieră în Uniune și reprezintă o inovație semnificativă care depășește cu mult stadiul actual al tehnologiei.

³⁷

Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE (JO L 315, 14.11.2012, p. 1).

Capitolul II

Norme generale pentru piața energiei electrice

Articolul 3

Principiile de funcționare a piețelor energiei electrice

- (1) Statele membre, autoritățile naționale de reglementare, operatorii de transport și de sistem, operatorii de sisteme de distribuție și operatorii pieței se asigură că piețele energiei electrice funcționează în conformitate cu următoarele principii:
 - (a) prețurile se formează în funcție de cerere și ofertă;
 - (b) se evită acțiunile care împiedică formarea prețurilor în funcție de cerere și ofertă sau care descurajează dezvoltarea unei produceri mai flexibile, a producerii cu emisii scăzute de dioxid de carbon sau a unei cereri mai flexibile;
 - (c) clienții sunt în măsură să beneficieze de oportunitățile de pe piață și de creșterea concurenței pe piețele cu amănuntul;
 - (d) participarea la piață a consumatorilor și a întreprinderilor mici este posibilă prin agregarea producerii de la mai multe instalații de producere sau a consumului de la mai multe locuri de consum pentru a face oferte comune pe piața energiei electrice și pentru a fi exploatate în comun în sistemul de energie electrică, sub rezerva respectării normelor în materie de concurență prevăzute de tratatul UE;
 - (e) normele pieței sprijină decarbonizarea economiei prin facilitarea integrării energiei electrice din surse regenerabile de energie și prin oferirea de stimulente pentru eficiența energetică;
 - (f) normele pieței oferă stimulente adecvate pentru investiții în producere, în stocare, în eficiență energetică și în consum dispecerizabil, pentru a răspunde nevoilor pieței și pentru a garanta astfel siguranța alimentării cu energie electrică;
 - (g) se evită obstacolele din calea fluxurilor transfrontaliere de energie electrică și a tranzacțiilor transfrontaliere pe piețele energiei electrice și piețele serviciilor conexe;
 - (h) normele pieței asigură cooperarea regională acolo unde aceasta ar fi eficace;
 - (i) toate resursele de producere, de stocare și ale părții de consum participă la piață în condiții de egalitate;
 - (j) toți producătorii sunt responsabili în mod direct sau indirect de vânzarea energiei electrice pe care o produc;
 - (k) normele pieței permit realizarea de progrese în domeniul cercetării și dezvoltării care să fie utilizate în beneficiul societății;
 - (l) normele pieței permit dispecerizarea eficientă a activelor de producere și a consumului dispecerizabil;
 - (m) normele pieței permit intrarea și ieșirea întreprinderilor producătoare de energie electrică și a întreprinderilor furnizoare de energie electrică pe baza evaluării proprii a viabilității economice și financiare a operațiunilor lor;

- (n) oportunitățile de acoperire a riscurilor (*hedging*) pe termen lung, care permit participanților la piață să își acopere riscurile de volatilitate a prețurilor pe baza pieței, și care elimină incertitudinea referitoare la randamentul viitor al investițiilor sunt tranzacționabile la bursă într-un mod transparent, sub rezerva respectării normelor în materie de concurență prevăzute de tratatul UE.

Articolul 4

Responsabilitatea de echilibrare

- (1) Toți participanții la piață trebuie să vizeze echilibrul sistemului și sunt responsabili din punct de vedere financiar pentru dezechilibrele cauzate de ei în sistem. Aceștia fie sunt părți responsabile pentru echilibru, fie își deleagă responsabilitatea unei părți responsabile pentru echilibru la alegerea lor.
- (2) Statele membre pot prevedea o derogare de la responsabilitatea pentru echilibru în ceea ce privește:
- (a) proiectele demonstrative;
 - (b) instalațiile de producere care utilizează surse regenerabile de energie sau cogenerare de înaltă eficiență, cu o capacitate instalată de producere a energiei electrice instalată mai mică de 500 kW;
 - (c) instalațiile care beneficiază de sprijin aprobat de Comisie în conformitate cu normele Uniunii în materie de ajutoare de stat în temeiul articolelor 107-109 din TFUE și puse în funcțiune înainte de [OP: data intrării în vigoare] Statele membre pot, în conformitate cu normele Uniunii privind ajutoarele de stat, să stimuleze participanții la piață care beneficiază integral sau parțial de o derogare de la responsabilitatea de echilibrare să își asume integral responsabilitatea de echilibrare contra unei compensații adecvate.
- (3) De la 1 ianuarie 2026, alineatul (2) litera (b) se aplică numai instalațiilor de producere care utilizează surse regenerabile de energie sau cogenerare de înaltă eficiență și care au o capacitate instalată de producere a energiei electrice mai mică de 250 kW.

Articolul 5

Piața de echilibrare

- (1) Toți participanții la piață au acces la piața de echilibrare, fie în mod individual, fie prin agregare. Normele și produsele pieței de echilibrare țin seama de necesitatea de a integra atât ponderi din ce în ce mai mari de producere variabilă, cât și creșterea răspunsului părții de consum și apariția unor noi tehnologii.
- (2) Piețele de echilibrare sunt organizate în așa fel încât să se asigure în mod eficace nediscriminarea participanților la piață, ținând seama de diferitele capacități tehnice de producere a energiei din surse regenerabile variabile, de răspunsul părții de consum și de stocare.
- (3) Energia de echilibrare se achiziționează separat de capacitatea de echilibrare. Procesele de achiziție sunt transparente, respectând în același timp confidențialitatea.

- (4) Piețele de echilibrare asigură siguranța în exploatare, permițând, în același timp, utilizarea la maximum și alocarea eficientă a capacității interzonale de la un interval de timp la altul în conformitate cu articolul 15.
- (5) Se utilizează prețuri marginale pentru decontarea energiei de echilibrare. Participanților la piață trebuie să li se permită să liciteze cât mai aproape posibil de timpul real, și cel puțin după ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale stabilite în conformitate cu articolul 59 din Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei³⁸.
- (6) Dezechilibrele se decontează la un preț care reflectă valoarea energiei în timp real.
- (7) Dimensionarea capacității de rezervă se realizează la nivel regional în conformitate cu punctul 7 din anexa I. Centrele operaționale regionale sprijină operatorii de transport și de sistem în ceea ce privește stabilirea capacității de echilibrare care trebuie achiziționată în conformitate cu punctul 8 din anexa I.
- (8) Achiziționarea capacității de echilibrare se facilitează la nivel regional în conformitate cu punctul 8 din anexa I. Achizițiile se bazează pe o piață primară și sunt organizate în așa fel încât să fie nediscriminatorii pentru participanții la piață în procesul de precalificare, în mod individual sau prin agregare.
- (9) Achiziționarea capacității de echilibrare ascendente și a capacității de echilibrare descendente se efectuează separat. Contractarea se efectuează pentru o perioadă de cel mult o zi înainte de furnizarea capacității de echilibrare, iar perioada de contractare are o durată de maxim o zi.
- (10) Operatorii de transport și de sistem publică aproape în timp real informații privind starea actuală de echilibrare a zonele lor de control, prețul de dezechilibru și prețul energiei de echilibrare.

Articolul 6

Piețele pentru ziua următoare și intrazilnice

- (1) Operatorii de transport și de sistem și operatorii pieței energiei electrice desemnați organizează în comun gestionarea piețelor integrate pentru ziua următoare și intrazilnice pe baza cuplării piețelor, astfel cum este prevăzut în Regulamentul (UE) 2015/1222. Operatorii de transport și de sistem și operatorii pieței energiei electrice desemnați cooperează la nivelul Uniunii sau, dacă este necesar, la nivel regional, cu scopul de a maximiza eficiența și eficacitatea tranzacționării pentru ziua următoare și intrazilnice a energiei electrice în Uniune. Această obligație de cooperare nu aduce atingere aplicării prevederilor legislației în materie de concurență a Uniunii. În exercitarea funcțiilor pe care le dețin în materie de comercializare a energiei electrice, operatorii de transport și de sistem și operatorii pieței desemnați fac obiectul supravegherii reglementare de către autoritățile de reglementare și de către agenție în temeiul articolului 59 din [Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2] și al articolelor 4 și 9 din [Regulamentul (CE) nr. 713/2009 reformat propus prin COM(2016) 863/2].
- (2) Piețele pentru ziua următoare și intrazilnice

³⁸

Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor (JO L 197, 25.7.2015, p. 24).

- (a) sunt organizate în așa fel încât să fie nediscriminatorii;
 - (b) maximizează capacitatea participanților la piață de a contribui la evitarea dezechilibrelor sistemului;
 - (c) maximizează posibilitățile participanților la piață de a participa la comerțul transfrontalier cât mai aproape posibil de timpul real în toate zonele de ofertare;
 - (d) oferă prețuri care să reflecte principiile fundamentale ale pieței și pe care participanții la piață să se poată baza atunci când contractează produse de acoperire a riscurilor pe termen mai lung;
 - (e) asigură siguranța în exploatare, permițând, în același timp, utilizarea la maximum a capacității de transport;
 - (f) sunt transparente, respectând în același timp confidențialitatea;
 - (g) asigură faptul că tranzacțiile sunt anonime și
 - (h) nu fac nicio distincție între tranzacțiile realizate în interiorul unei zone de ofertare și cele realizate între zone de ofertare.
- (3) Operatorii pieței trebuie să fie liberi să dezvolte produse și oportunități de tranzacționare care să corespundă cerințelor și nevoilor participanților la piață și să asigure faptul că toți participanții la piață pot avea acces la piață în mod individual sau prin agregare. Ei respectă necesitatea de a integra atât ponderi din ce în ce mai mari de producere variabilă, cât și creșterea răspunsului părții de consum și apariția unor noi tehnologii.

Articolul 7

Tranzacționarea pe piețele pentru ziua următoare și intrazilnice

- (1) Operatorii pieței permit participanților la piață să tranzacționeze energie cât mai aproape posibil de timpul real, și cel puțin până la ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale stabilite în conformitate cu articolul 59 din Regulamentul (UE) 2015/1222.
- (2) Operatorii pieței oferă participanților la piață posibilitatea de face tranzacții cu energie în intervale de timp cel puțin la fel de scurte ca perioada de remediere a unui dezechilibru, atât pe piețele pentru ziua următoare, cât și pe piețele intrazilnice.
- (3) Operatorii pieței trebuie să furnizeze produse pentru tranzacționare pe piețele pentru ziua următoare și intrazilnice care să fie de dimensiuni suficient de mici, dimensiunea ofertei minime fiind de 1 megawatt sau mai puțin, pentru a permite participarea eficientă a răspunsului părții de consum, a stocării energiei și a surselor regenerabile de energie la scară mică.
- (4) Până la 1 ianuarie 2025, perioada de remediere a unui dezechilibru este de 15 minute în toate zonele de control.

Articolul 8

Piețele la termen

- (1) În conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/1719, operatorii de transport și de sistem emit drepturi de transport pe termen lung sau pun în aplicare măsuri echivalente pentru a permite participanților la piață, în special proprietarilor de instalații de producere care utilizează surse de energie regenerabile, să își acopere riscurile în materie de preț dincolo de granițele zonelor de ofertare.
- (2) Drepturile de transport pe termen lung se alocă în mod transparent și nediscriminatoriu, pe baza pieței, prin intermediul unei platforme unice de alocare. Drepturile de transport pe termen lung sunt ferme și transferabile între participanții la piață.
- (3) Sub rezerva respectării normelor în materie de concurență prevăzute în tratat, operatorii pieței sunt liberi să dezvolte produse de acoperire a riscului la termen, inclusiv pe termen lung, pentru a oferi participanților la piață, în special proprietarilor de instalații de producere care utilizează surse de energie regenerabile, posibilitățile adecvate de acoperire a riscurilor financiare rezultate din fluctuațiile prețurilor. Statele membre nu limitează astfel de activități de acoperire a riscurilor la tranzacțiile din interiorul unui stat membru sau al unei zone de ofertare.

Articolul 9

Restricții privind prețurile

- (1) Nu există nicio limită maximă a prețului cu ridicata al energiei electrice, cu excepția cazului în care acesta este stabilit la valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică, determinată în conformitate cu articolul 10. Nu există nicio limită minimă a prețului cu ridicata al energiei electrice, decât dacă acesta este stabilit la o valoare de minus 2 000 EUR sau mai puțin, și, în cazul în care se atinge sau se anticipează că se va atinge valoarea respectivă, dacă este stabilit la o valoare mai mică pentru ziua următoare. Această dispoziție se aplică, printre altele, ofertării și compensării în toate intervalele de timp și include energia de echilibrare și prețurile de dezechilibru.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), până la [OP: doi ani de la intrarea în vigoare] operatorii pieței pot aplica limite ale prețurilor maxime de închidere pentru intervalele de timp pentru ziua următoare și intrazilnice în conformitate cu articolele 41 și 54 din Regulamentul (UE) 2015/1222. În cazul în care limitele sunt atinse sau se anticipează că vor fi atinse, acestea se ridică pentru ziua următoare.
- (3) Operatorii de transport și de sistem nu iau niciun fel de măsuri cu scopul de a modifica prețurile cu ridicata. Toate ordinele de dispecer se raportează autorității naționale de reglementare în termen de o zi.
- (4) Statele membre identifică politicile și măsurile aplicate pe teritoriul lor care ar putea contribui în mod indirect la restricționarea formării prețurilor, inclusiv limitarea ofertelor legate de activarea energiei de echilibrare, mecanismele de asigurare a capacității, măsurile luate de către operatorii de transport și de sistem, măsurile care urmăresc să conteste rezultatele de pe piață sau să prevină abuzul de poziție dominantă sau zonele de ofertare inefficient definite.

- (5) În cazul în care un stat membru a identificat o politică sau o măsură care ar putea contribui la restricționarea formării prețurilor, acesta ia toate măsurile adecvate pentru eliminarea sau, dacă nu este posibil, pentru atenuarea impactului asupra comportamentului de ofertare. Statele membre transmit Comisiei un raport până la [OP: șase luni de la data intrării în vigoare], care descrie în detaliu măsurile și acțiunile pe care le-au întreprins sau intenționează să le întreprindă.

Articolul 10

Valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică

- (1) Până la [OP: un an de la data intrării în vigoare], fiecare stat membru stabilește o estimare unică a valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică (*Value of Lost Load*, VoLL) pentru teritoriul său, exprimată în EUR/MWh. Estimarea respectivă se raportează Comisiei și se pune la dispoziția publicului. Statele membre pot stabili câte o VoLL per zonă de ofertare dacă au mai multe zone de ofertare pe teritoriul lor. La stabilirea VoLL, statele membre aplică metodologia dezvoltată în temeiul articolului 19 alineatul (5).
- (2) Statele membre își actualizează estimarea cel puțin o dată la cinci ani.

Articolul 11

Dispecerizarea producerii și a consumului dispecerizabil

- (1) Dispecerizarea instalațiilor de producere de energie electrică și a consumului dispecerizabil trebuie să fie nediscriminatorie și să se bazeze pe piață, cu excepția cazului în care se prevede altfel la alineatele (2)-(4).
- (2) La dispecerizarea instalațiilor de producere de energie electrică, operatorii de transport și de sistem acordă prioritate instalațiilor de producere care utilizează surse de energie regenerabile, cogenerării de înaltă eficiență provenite de la mici instalații de producere sau instalațiilor de producere care utilizează tehnologii emergente, după cum urmează:
- (a) instalațiile de producere care utilizează surse regenerabile de energie sau cogenerare de înaltă eficiență, cu o capacitate instalată de producere a energiei electrice instalată mai mică de 500 kW; sau
- (b) proiecte demonstrative pentru tehnologii inovatoare.
- (3) Atunci când capacitatea totală a instalațiilor de producere care fac obiectul dispecerizării prioritare în temeiul alineatului (2) depășește 15 % din capacitatea totală instalată de producere dintr-un stat membru, alineatul (2) litera (a) se aplică numai instalațiilor de producere suplimentare care utilizează surse de energie regenerabile sau cogenerare de înaltă eficiență și care au o capacitate instalată de producere de energie electrică mai mică de 250 kW.

De la 1 ianuarie 2026, alineatul (2) litera (a) se aplică numai instalațiilor de producere care utilizează surse de energie regenerabile sau cogenerare de înaltă eficiență cu o capacitate instalată de producere de energie electrică mai mică de 250 kW sau, dacă a fost atins pragul de la prezentul alineat prima teză, mai mică de 125 kW.

- (4) Instalațiile de producere care utilizează surse de energie regenerabile sau cogenerare de înaltă eficiență, care au fost puse în funcțiune înainte de [OP: data intrării în vigoare] și care, la momentul punerii în funcțiune, făceau obiectul dispecerizării prioritare în temeiul articolului 15 alineatul (5) din Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului sau în temeiul articolului 16 alineatul (2) din Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului³⁹, fac în continuare obiectul dispecerizării prioritare. Dispecerizarea prioritară nu se mai aplică de la data la care instalația de producere suferă modificări semnificative, așa cum este cazul cel puțin în situația în care este necesară încheierea unui nou contract de racordare sau capacitatea de producere crește.
- (5) Dispecerizarea prioritară nu pune în pericol exploatarea în siguranță a sistemului de energie electrică, nu trebuie să fie utilizată ca justificare pentru restricționarea capacităților transfrontaliere dincolo de ceea ce este prevăzut la articolul 14 și se bazează pe criterii transparente și nediscriminatorii.

Articolul 12

Redispecerizarea și restricționarea

- (1) Restricționarea sau redispecerizarea producerii și redispecerizarea consumului dispecerizabil se bazează pe criterii obiective, transparente și nediscriminatorii.
- (2) Resursele restricționate sau redispecerizate trebuie selectate dintre instalațiile de producere sau locurile de consum care depun oferte de restricționare sau de redispecerizare utilizând mecanisme de piață și trebuie compensate financiar. Restricționarea sau redispecerizarea producerii sau redispecerizarea consumului dispecerizabil care nu se bazează pe piață se utilizează numai dacă nu este disponibilă nicio alternativă bazată pe piață, dacă au fost utilizate toate resursele bazate pe piață sau dacă numărul instalațiilor de producere sau al locurilor de consum disponibile în zona în care sunt situate instalații de producere sau locuri de consum adecvate pentru furnizarea serviciului respectiv este prea mic pentru a asigura o concurență efectivă. Furnizarea de resurse bazate pe piață este deschisă tuturor tehnologiilor de producere, stocării și consumului dispecerizabil, inclusiv operatorilor situați în alte state membre, cu excepția cazului în care acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic.
- (3) Operatorii de sistem responsabili transmit autorității de reglementare competente, cel puțin o dată pe an, un raport cu privire la restricționarea sau la redispecerizarea descendentă a instalațiilor de producere care utilizează surse de energie regenerabile sau cogenerare de înaltă eficiență și cu privire la măsurile luate pentru a reduce necesitatea unei astfel de restricționări sau redispecerizări descendente în viitor. Restricționarea sau redispecerizarea instalațiilor de producere care utilizează surse de energie regenerabile sau cogenerare de înaltă eficiență fac obiectul compensării în temeiul alineatului (6).
- (4) Sub rezerva cerințelor referitoare la menținerea fiabilității și a siguranței rețelei electrice, pe baza unor criterii transparente și nediscriminatorii definite de autoritățile

³⁹ Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE (JO L 140, 5.6.2009, p. 16).

naționale competente, operatorii de transport și de sistem și operatorii sistemului de distribuție:

- (a) garantează capacitatea rețelelor de transport și de distribuție de a transporta energie electrică produsă din surse regenerabile sau prin cogenerare de înaltă eficiență cu un grad minim posibil de restricționare sau de redispecerizare. Acest lucru nu îi împiedică să ia în calcul la planificarea rețelei un grad limitat de restricționare și de redispecerizare, atunci când se dovedește a fi mai eficient din punct de vedere economic și nu depășește 5 % din capacitățile instalate care utilizează surse regenerabile de energie sau cogenerarea de înaltă eficiență în zona lor de competență;
 - (b) iau măsuri operaționale adecvate legate de rețelele electrice și de piață pentru a reduce la minimum restricționarea sau redispecerizarea descendentă a energiei electrice produse din surse regenerabile sau prin cogenerare de înaltă eficiență.
- (5) În cazul în care se utilizează redispecerizare descendentă sau restricționare care nu se bazează pe piață, se aplică următoarele principii:
- (a) instalațiile de producere care utilizează surse regenerabile de energie pot face obiectul redispecerizării descendente sau al restricționării numai dacă nu există alte alternative sau numai dacă alte soluții ar conduce la costuri disproporționate sau la riscuri în ceea ce privește siguranța rețelei;
 - (b) instalațiile de producere care utilizează cogenerare de înaltă eficiență pot face obiectul redispecerizării descendente sau al restricționării numai dacă, în afară de redispecerizarea descendentă sau restricționarea instalațiilor de producere care utilizează surse regenerabile de energie, nu există alte alternative sau numai dacă alte soluții ar conduce la costuri disproporționate sau la riscuri în ceea ce privește siguranța rețelei;
 - (c) energia electrică autoprodusă provenită de la instalații de producere care utilizează surse regenerabile de energie sau cogenerare de înaltă eficiență care nu este introdusă în rețeaua de transport sau de distribuție nu trebuie să fie restricționată decât dacă nicio altă soluție nu ar rezolva aspectele legate de siguranța rețelei;
 - (d) redispecerizarea descendentă sau restricționarea în temeiul literelor (a)-(c) trebuie să fie justificată temeinic și transparent. Justificarea se include în raportul prevăzut la alineatul (3).
- (6) În cazul în care se face uz de restricționare sau de redispecerizare care nu se bazează pe piață, aceasta face obiectul unei compensații financiare plătite de către operatorul de sistem care solicită restricționarea sau redispecerizarea proprietarului instalației de producere sau al locului de consum care a făcut obiectul restricționării sau al redispecerizării. Compensația financiară trebuie să fie cel puțin egală cu cea mai ridicată dintre valorile următoarelor elemente:
- (a) costurile de exploatare suplimentare cauzate de restricționare sau de redispecerizare, cum ar costuri suplimentare cu combustibilul în cazul redispecerizării ascendente, furnizarea de căldură de rezervă în cazul redispecerizării descendente sau al restricționării a instalațiilor de producere care utilizează cogenerarea de înaltă eficiență;
 - (b) 90 % din veniturile nete din vânzarea de energie electrică pe piață pentru ziua următoare pe care instalația de producere sau locul de consum le-ar fi generat în absența solicitării de redispecerizare sau de restricționare. În cazul în care se acordă

sprijin financiar pentru instalațiile de producere sau locurile de consum pe baza volumului de energie electrică produs sau consumat, sprijinul financiar pierdut se consideră parte a veniturilor nete.

Capitolul III

Accesul la rețea și managementul congestiilor

SECȚIUNEA 1

ALOCAREA CAPACITĂȚII

Articolul 13

Definirea zonelor de ofertare

- (1) Granițele zonelor de ofertare se bazează pe congestiile structurale pe termen lung din rețeaua de transport, iar zonele de ofertare nu trebuie să conțină astfel de congestii. Configurația zonelor de ofertare din Uniune trebuie să fie concepută în așa fel încât să se maximizeze eficiența economică și oportunitățile de tranzacționare transfrontalieră, menținându-se în același timp siguranța alimentării cu energie electrică.
- (2) Fiecare zonă de ofertare trebuie să fie egală cu o zonă a prețului de dezechilibru.
- (3) Pentru a se asigura o definiție optimă a zonelor de ofertare în zone strâns interconectate, se efectuează o revizuire a zonelor de ofertare. Această revizuire include analiza configurației zonelor de ofertare în mod coordonat, cu implicarea părților interesate afectate din toate statele membre afectate, urmând procesul în conformitate cu articolele 32-34 din Regulamentul (UE) 2015/1222. Agenția aprobă metodologia și ipotezele care vor fi utilizate în procesul de revizuire a zonelor de ofertare, precum și configurațiile alternative ale zonelor de ofertare avute în vedere, și poate solicita modificări ale acestora.
- (4) Operatorii de transport și de sistem care participă la revizuirea zonelor de ofertare prezintă Comisiei o propunere în care precizează dacă doresc să se modifice sau să se mențină configurația zonelor de ofertare. Pe baza propunerii respective, Comisia adoptă o decizie de modificare sau de menținere a configurației zonelor de ofertare, *[cel târziu în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament, a se introduce data exactă de către OP]* sau în termen de șase luni de la încheierea configurării zonelor de ofertare lansată în conformitate cu articolul 32 alineatul (1) litera (a), (b) sau (c) din Regulamentul (UE) 2015/1222, oricare dintre aceste date survine mai târziu.
- (5) Decizia menționată la alineatul (4) se bazează pe rezultatele revizuirii zonelor de ofertare și pe propunerea operatorilor de transport și de sistem privind menținerea sau modificarea sa. Decizia trebuie să fie justificată, în special în ceea ce privește eventualele abateri de la rezultatele revizuirii zonelor de ofertare.
- (6) În cazul în care se lansează alte revizuri ale zonelor de ofertare în temeiul articolului 32 alineatul (1) litera (a), (b) sau (c) din Regulamentul (UE) 2015/1222,

Comisia poate adopta o decizie în termen de șase luni de la încheierea respectivei revizuirii a zonelor de ofertare.

- (7) Comisia consultă părțile interesate relevante cu privire la deciziile sale în temeiul prezentului articol înainte ca acestea să fie adoptate.
- (8) Decizia Comisiei precizează data de punere în aplicare a unei modificări. Data de punere în aplicare pune în balanță necesitatea promptitudinii și considerațiile de ordin practic, inclusiv tranzacțiile la termen cu energie electrică. În decizia sa, Comisia poate defini dispoziții tranzitorii adecvate.

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

Articolul ~~1446~~

Principii generale de ~~alocare~~ a capacității și de management ~~gestionare~~ al congestiilor de rețea

- (1) Problemele de congestie a rețelelor trebuie să fie abordate prin soluții nediscriminatorii, bazate pe mecanismele pieței, care să ofere semnale economice eficiente participanților la piață și operatorilor de transport și de sistem implicați. Problemele de congestie a rețelei se soluționează ~~de preferință~~, cu ajutorul unor metode care nu se bazează pe tranzacții, și anume metode care nu implică o selecție între contractele diferiților participanți la piață. ⇒ Atunci când ia măsuri operaționale pentru a se asigura că sistemul său de transport rămâne în starea normală, operatorul de transport și de sistem ține seama de efectul măsurilor respective asupra zonelor de control învecinate și coordonează aceste măsuri cu alți operatori de transport și de sistem afectați, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 1222/2015. ⇐
- (2) Procedurile de restricționare a tranzacțiilor se folosesc numai în situații de urgență în care operatorul de transport și de sistem trebuie să acționeze rapid și în care nu este posibilă livrarea din altă sursă sau schimburile în contrapartidă. Orice procedură de acest tip se aplică în mod nediscriminatoriu. Cu excepția situațiilor de forță majoră, participanții la piață cărora li s-a alocat capacitate primesc compensație pentru orice restricționare.
- (3) Participanții la piață trebuie să dispună de capacitatea maximă a interconexiunilor și/sau a rețelelor de transport care afectează fluxurile transfrontaliere, cu respectarea normelor de siguranță pentru exploatarea fiabilă a rețelei. ⇒ Comerțul barter și redispacherizarea, inclusiv redispacherizarea transfrontalieră, se utilizează pentru a maximiza capacitățile disponibile, cu excepția cazului în care se demonstrează că utilizarea lor nu este în beneficiul eficienței economice la nivelul Uniunii. ⇐

↓ nou

- (4) Capacitatea se alocă doar prin licitații explicite de capacitate sau prin licitații implicite, care includ atât capacitate, cât și energie. Ambele metode pot coexista pentru aceeași interconexiune. Pentru tranzacțiile intrazilnice se utilizează tranzacționarea continuă, care poate fi suplimentată prin licitații.

- (5) Ofertele cu cea mai mare valoare, indiferent că sunt formulate implicit sau explicit într-un interval de timp dat, sunt declarate câștigătoare. Cu excepția cazului noilor linii de interconexiune care beneficiază de o derogare în temeiul articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 1228/2003, al articolului 17 din Regulamentul 714/2009 sau al articolului 59, nu se permite stabilirea unor prețuri de rezervă în metodele de alocare a capacității.
- (6) Capacitatea trebuie să poată fi tranzacționată liber pe piața secundară, cu condiția ca operatorul de transport și de sistem să fie informat cu suficient timp înainte. Atunci când un operator de transport și de sistem refuză un schimb (o tranzacție) secundar(ă), acest fapt trebuie comunicat și explicat în mod clar și transparent de către respectivul operator de transport și de sistem tuturor participanților la piață și notificat autorității de reglementare.
- (7) Operatorii de transport și de sistem nu limitează volumul capacității de interconexiune care urmează a fi pusă la dispoziția altor participanți la piață pentru a rezolva o congestie în interiorul propriei lor zone de control sau ca modalitate de a gestiona fluxurile pe granița dintre două zone de control respectată chiar și în absența oricărei tranzacții, și anume fluxuri între zone de control cauzate de origine și de destinație în cadrul aceleiași zone de control.

La cererea unui operator de transport și de sistem, autoritatea de reglementare competentă poate acorda o derogare de la primul paragraf, în cazul în care este necesară pentru menținerea siguranței în exploatare sau atunci când este benefică pentru eficiența economică la nivelul Uniunii. O astfel de derogare, care nu pot fi legată de restricționarea capacităților deja alocate în conformitate cu alineatul (5), trebuie să fie limitată în timp, să se limiteze strict la ceea ce este necesar și să evite discriminarea între schimburile interne și interzonale. Înainte de acordarea unei derogări, autoritatea de reglementare competentă consultă autoritățile de reglementare din alte state membre care fac parte din regiunea de calcul al capacităților afectată. În cazul în care o autoritate de reglementare nu este de acord cu derogarea propusă, agenția decide cu privire la derogare în temeiul articolului 6 alineatul (8) litera (a) [din Regulamentul (CE) nr. 713/2009 reformat propus prin COM(2016)863/2]. Justificarea și motivele care stau la baza derogării se publică. În cazul în care se acordă o derogare, operatorii de transport și de sistem relevanți elaborează și publică o metodologie și proiecte care să ofere o soluție pe termen lung la problema pe care vizează să o remedieze derogarea. Derogarea expiră în momentul în care este atins termenul-limită sau odată ce soluția identificată este aplicată, în funcție de care dintre aceste date survine prima.

↓ 714/2009

~~(4)~~(8) Participanții la piață informează operatorii de transport și de sistem implicați, cu suficient timp înainte de debutul perioadei de activitate în cauză, cu privire la intenția lor de a folosi capacitatea alocată. Orice capacitate alocată care nu va fi utilizată este realocată pieței, în conformitate cu o procedură deschisă, transparentă și nediscriminatorie.

~~(5)~~(9) Operatorii de transport și de sistem, în măsura posibilităților tehnice, compensează solicitările de capacitate ale oricărui flux de energie electrică în direcția opusă pe linia de interconexiune congestionată, pentru a utiliza această linie la capacitatea maximă. Luându-se în considerare pe deplin asigurarea siguranței rețelei, tranzacțiile care diminuează congestia nu sunt niciodată refuzate.

- (10) Consecințele financiare ale neîndeplinirii obligațiilor asociate cu alocarea capacităților revin celor răspunzători pentru această neîndeplinire. Atunci când participanții pe piață nu utilizează capacitățile pe care s-au angajat să le utilizeze sau, în cazul capacităților care au făcut obiectul unei licitații explicite, nu realizează schimburi pe piața secundară sau nu restituie capacitățile în timp util, aceștia pierd dreptul de utilizare a acestor capacități și sunt pasibili de plata unei penalități care reflectă costurile induse de această situație. Toate penalitățile care reflectă costurile pentru neutilizarea capacităților trebuie să fie justificate și proporționale. În cazul în care un operator de transport și de sistem nu își respectă obligațiile, acesta este trebuie să compenseze participantul la piață pentru pierderea dreptului de a utiliza capacitățile. Prejudiciile indirecte nu se iau în considerare în acest scop. Conceptele și metodele de bază care permit stabilirea responsabilităților în caz de neîndeplinire a obligațiilor sunt definite în prealabil în ceea ce privește consecințele financiare și sunt supuse evaluării de către autoritatea sau autoritățile de reglementare naționale competente.

Articolul 15

Alocarea capacității interzonale de la un interval de timp la altul

- (1) Operatorii de transport și de sistem recalculează capacitatea interzonală disponibilă cel puțin după ora de închidere a porții pieței pentru ziua următoare și a pieței intrazilnice interzonale. Operatorii de transport și de sistem alocă capacitatea interzonală disponibilă plus restul de capacitate interzonală care nu a fost alocată în prealabil, precum și orice capacitate interzonală eliberată de către deținătorii de drepturi fizice de transport din alocările anterioare în cadrul următorului proces de alocare a capacității interzonale.
- (2) În cazul în care este disponibilă capacitate interzonală după ora de închidere a porții pieței intrazilnice interzonale, operatorii de transport și de sistem utilizează capacitatea interzonală pentru schimbul de energie de echilibrare sau pentru operarea procesului de compensare a dezechilibrelor.
- (3) Operatorii de transport și de sistem utilizează metodologiile elaborate în codurile de rețea și în orientările privind echilibrarea, acolo unde este cazul, pentru a alocă capacitate interzonală pentru schimbul de capacitate de echilibrare sau pentru utilizarea în comun a rezervelor în temeiul articolului 5 alineatele (4) și (7).
- (4) Operatorii de transport și de sistem nu măresc marja de fiabilitate calculată în temeiul Regulamentului (UE) 2015/1222 din cauza schimbului de capacitate de echilibrare sau a utilizării în comun a rezervelor.

SECȚIUNEA 2

⊠ TARIFELE DE REȚEA ȘI VENITURILE DIN CONGESTII ⊠

Articolul ~~16~~4

Tarifele ~~privind de accesul~~ la rețele

- (1) Tarifele aplicate de operatorii de rețea pentru accesul la rețele ⇒ , inclusiv tarifele pentru racordarea la rețele, tarifele pentru utilizarea rețelelor și, acolo unde este cazul, tarifele pentru întăririle corelate ale rețelei, ⇐ trebuie să fie transparente, să ia în considerare necesitatea de a garanta siguranța rețelei ⇒ și flexibilitatea ⇐ și să reflecte costurile reale suportate, în măsura în care acestea corespund costurilor unui operator de rețea eficient și comparabil din punct de vedere structural și se aplică în mod nediscriminatoriu. ⇒ În special, tarifele de rețea se aplică într-un mod care să nu discrimineze nici pozitiv, nici negativ între producerea conectată la nivelul de distribuție și producerea conectată la nivelul de transport. Ele nu discriminează împotriva stocării energiei și nu descurajează participarea la consumul dispecerizabil. Fără a aduce atingere alineatului (3), ⇐ ~~Tarifele~~ Tarifele nu se calculează în funcție de distanță.

↓ nou

- (2) Tarifele oferă stimulente adecvate pentru operatorii de transport și de sistem și pentru operatorii de sisteme de distribuție, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, pentru a spori eficiența, inclusiv eficiența energetică, pentru a încuraja integrarea pieței și siguranța alimentării cu energie electrică și pentru a sprijini investițiile și activitățile de cercetare conexe.

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

~~(2)~~(3) După caz, nivelul tarifelor aplicate producătorilor și/sau consumatorilor trebuie să ofere semnale de localizare la nivelul ⊠ Uniunii ⊠ ~~comunitar~~ și să ia în considerare pierderile din rețea și congestiile provocate, precum și costurile investițiilor în infrastructură.

~~(3)~~(4) La stabilirea tarifelor de acces la rețea, se iau în considerare următoarele elemente:

- (a) plățile și încasările care rezultă din mecanismul de compensare între operatorii de transport și de sistem;
- (b) plățile efectiv realizate și primite, precum și plățile scontate pentru perioadele viitoare, estimate pe baza perioadelor anterioare.

~~(4)~~(5) Aplicarea unor tarife în conformitate cu prezentul articol nu trebuie să aducă atingere tarifelor ~~pe exporturi declarate sau pe importuri declarate~~, care rezultă din ~~gestionarea~~ ⊠ managementul ⊠ congestiilor menționate la articolul ~~14~~16.

~~(5)~~(6) Nu se aplică tarife de rețea specifice la tranzacțiile individuale pentru ⇒ comerțul transfrontalier cu ⇐ ~~tranzitul de energie electrică declarat~~.

- (7) Tarifele de distribuție reflectă costul de utilizare a rețelei de distribuție de către utilizatorii sistemului, inclusiv clienții activi, și pot fi diferențiate în funcție de profilurile de consum sau de producere ale utilizatorilor sistemului. În cazul în care statele membre au pus în aplicare introducerea sistemelor de contorizare inteligentă, autoritățile de reglementare pot introduce tarife de rețea diferențiate pe paliere orare, care să reflecte utilizarea rețelei, într-un mod transparent și previzibil pentru consumator.
- (8) Autoritățile de reglementare stimulează operatorii de sisteme de distribuție să achiziționeze servicii pentru exploatarea și dezvoltarea rețelelor lor și să integreze soluții inovatoare în sistemele de distribuție. În acest scop, autoritățile de reglementare recunosc drept eligibile și includ toate costurile relevante în tarifele de distribuție și introduc obiective de performanță pentru a stimula operatorii de distribuție să sporească gradul de eficiență, inclusiv eficiență energetică, în propriile rețele.
- (9) Până la [OP: *a se introduce data specifică — trei luni de la data intrării în vigoare*], agenția emite o recomandare adresată autorităților de reglementare privind convergența progresivă a metodologiilor tarifelor de transport și de distribuție. Recomandarea menționată vizează cel puțin:
 - (a) raportul tarifelor aplicate producătorilor și consumatorilor;
 - (b) costurile care trebuie recuperate prin tarife;
 - (c) tarifele de rețea diferențiate pe paliere orare;
 - (d) semnalele de localizare;
 - (e) relația dintre tarifele de transport și de distribuție, inclusiv principiile referitoare la nediscriminare;
 - (f) metodele pentru a asigura transparența în ceea ce privește stabilirea și structura tarifelor;
 - (g) grupurile de utilizatori ai rețelei vizați de tarife, inclusiv de scutirile tarifare.
- (10) Fără a aduce atingere armonizării ulterioare prin intermediul unor acte delegate în temeiul articolului 55 alineatul (1) litera (k), autoritățile de reglementare țin seama integral de recomandarea agenției în cadrul procesului de aprobare sau de stabilire a tarifelor de transport sau a metodologiilor tarifare în conformitate cu articolul 59 alineatul (6) litera (a) din [Directiva 2009/72/CE reformată, propusă prin COM(2016) 864/2].
- (11) Agenția monitorizează punerea în aplicare a recomandării sale și prezintă un raport Comisiei până la data de 31 ianuarie a fiecărui an. Agenția își actualizează recomandarea cel puțin o dată la doi ani.

Articolul 17

Veniturile din congestii

- (1) Procedurile de management al congestiilor asociate cu un interval de timp prestabilit pot genera venituri doar în cazul în care se produce o congestie în respectivul interval

de timp, cu excepția cazului unor noi linii de interconexiune care beneficiază de o derogare în temeiul articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 1228/2003, al articolului 17 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009 sau al articolului 59. Procedura de distribuire a acestor venituri este supusă evaluării autorităților de reglementare și este necesar să nu denatureze procesul de alocare în favoarea niciunei părți care solicită capacitate sau energie și să nu constituie un factor de descurajare pentru reducerea congestiei.

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

~~(2)(6)~~ Toate veniturile care decurg din alocarea ~~☒~~ capacității de ~~☒~~ interconexiunii se utilizează în următoarele scopuri:

- (a) garantarea disponibilității reale a capacității alocate; ~~și/sau~~
- (b) menținerea sau creșterea capacităților de interconexiune prin investiții în rețea, în special investiții în noi ~~☒~~ linii de ~~☒~~ interconexiuni.

În cazul în care veniturile nu pot fi utilizate în mod eficient în scopurile menționate la litera ~~ele~~ (a) ~~și/sau~~ (b) de la primul paragraf, ⇒ ele sunt plasate într-un cont intern separat pentru a fi utilizate în viitor în aceste scopuri. ~~⇐ acestea pot fi utilizate, sub rezerva aprobării de către autoritățile de reglementare ale statelor membre implicate, până la o sumă maximă care urmează să fie decisă de respectivele autorități de reglementare, ea venit care trebuie luat în considerare de către autoritățile de reglementare la aprobarea metodologiei de calcul al tarifelor de rețea și/sau la stabilirea tarifelor de rețea.~~

~~Restul veniturilor sunt plasate într-un cont intern separat până în momentul în care pot fi cheltuite în scopurile enumerate la literele (a) și/sau (b) de la primul paragraf. Autoritatea de reglementare informează agenția cu privire la aprobarea menționată la al doilea paragraf.~~

⇓ nou

- (3) Utilizarea veniturilor în conformitate cu alineatul (2) literele (a) și (b) face obiectul unei metodologii propuse de agenție și aprobate de Comisie. Propunerea agenției se transmite Comisiei până la data de [OP: 12 luni de la data intrării în vigoare] și se aprobă în termen de șase luni.

Agenția poate, din proprie inițiativă sau în urma unei cereri din partea Comisiei să actualizeze metodologia, iar Comisia aprobă metodologia actualizată în termen de cel mult șase luni de la transmiterea acesteia.

Înainte de a o transmite Comisiei, agenția organizează o consultare cu privire la metodologie în temeiul articolului 15 din [Regulamentul (CE) nr. 713/2009 reformat propus prin COM(2016)863/2].

Metodologia detaliază cel puțin condițiile în care veniturile pot fi folosite pentru scopurile prevăzute la alineatul (2) literele (a) și (b), precum și condițiile în care acestea pot fi plasate într-un cont intern separat pentru o utilizare viitoare în aceste scopuri, și pentru cât timp.

- (4) Operatorii de transport și de sistem stabilesc în mod clar, în avans, modul în care vor fi utilizate veniturile din congestii și raportează modul în care au fost utilizate efectiv

veniturile respective. Anual, până la data de 31 iulie a fiecărui an, autoritățile de reglementare naționale publică un raport în care indică suma veniturilor colectate pentru perioada de 12 luni care se încheie la data de 30 iunie a aceluiași an și modul în care au fost utilizate veniturile respective, incluzând proiectele specifice pentru care au fost utilizate veniturile sau suma plasată într-un cont separat, împreună cu verificarea faptului că această utilizare este în conformitate cu prezentul regulament și cu metodologia elaborată în temeiul alineatului (3).

Capitolul IV

Adecvarea resurselor

Articolul 18

Adecvarea resurselor

- (1) Statele membre monitorizează adecvarea resurselor de pe teritoriul lor pe baza evaluării adecvării resurselor la nivel european în temeiul articolului 19.
- (2) În cazul în care evaluarea adecvării resurselor la nivel european identifică o problemă de adecvare a resurselor, statele membre identifică eventualele denaturări în materie de reglementare care au cauzat sau au contribuit la apariția problemei.
- (3) Statele membre publică un calendar pentru adoptarea de măsuri de eliminare a denaturărilor în materie de reglementare identificate. În abordarea problemelor legate de adecvarea resurselor, statele membre au în vedere în special eliminarea denaturărilor în materie de reglementare care să permită stabilirea prețurilor pe baza principiului rarității, dezvoltarea interconectării, depozitarea energiei, măsurile legate de partea de consum și eficiența energetică.

↓ 714/2009 (adaptat) ⇒ nou

Articolul 19

⊠ Evaluarea adecvării resurselor la nivel european ⊠

~~(4)(1) = Evaluarea ⇒ adecvării resurselor europene ⇐ europeană cu privire la adecvarea capacităților de producere menționată la alineatul (3) litera (b) acoperă capacitatea generală a sistemului de energie electrică de a satisface cererea de energie electrică existentă și prognozată ⇒ pe o perioadă de zece ani de la data evaluării respective, cu o rezoluție anuală. ⇐ pentru următoarea perioadă de cinci ani, precum și pentru o perioadă cuprinsă între cinci și 15 ani de la data la care a fost realizată respectiva evaluare. Evaluarea europeană cu privire la adecvarea capacităților de producere se realizează pe baza evaluărilor naționale cu privire la adecvarea capacităților, pregătite de fiecare operator de transport și de sistem individual.~~

- (2) Până la [OP: *șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament*], ENTSO pentru energie electrică prezintă agenției o propunere de metodologie pentru evaluarea adecvării resurselor la nivel european bazată pe principiile prevăzute la alineatul (4).
- (3) Operatorii de transport și de sistem furnizează ENTSO pentru energie electrică datele care îi sunt necesare pentru a efectua, în fiecare an, o evaluare a adecvării resurselor la nivel european. ENTSO pentru energie electrică efectuează evaluarea în fiecare an.
- (4) Evaluarea adecvării resurselor la nivel european se bazează pe o metodologie care asigură faptul că evaluarea:
 - (a) se realizează la un nivel al zonelor de ofertare care acoperă cel puțin toate statele membre;
 - (b) se bazează pe scenarii adecvate de cerere și ofertă prognozată, incluzând o evaluare economică a probabilității de scoatere din uz, de construcție a unor noi active de producere și de adoptare a unor măsuri pentru atingerea obiectivelor în materie de eficiență energetică, precum și sensibilitățile corespunzătoare cu privire la evoluțiile prețurilor angro și ale prețurilor carbonului;
 - (c) ține cont în mod corespunzător de contribuția tuturor resurselor, inclusiv de producția existentă și viitoare, de stocarea energiei, de consumul dispecerizabil, de posibilitățile de import și de export și de contribuția lor la exploatarea flexibilă a sistemului;
 - (d) anticipează impactul probabil al măsurilor menționate la articolul 18 alineatul (3);
 - (e) include scenarii fără mecanismele existente sau planificate de asigurare a capacității;
 - (f) se bazează pe un model de piață, folosind, dacă este cazul, metoda bazată pe flux;
 - (g) aplică calcule probabilistice;
 - (h) aplică cel puțin următorii indicatori:
 - „previziunea de energie nefurnizată” și
 - „previziunea de neasigurare a sarcinii”;
 - (i) identifică sursele unor posibile probleme de adecvare a resurselor, în special dacă este vorba de o constrângere care ține de rețea, de resurse sau de ambele.
- (5) Până la [OP: *șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament*], ENTSO pentru energie electrică prezintă agenției o propunere de metodologie pentru a calcula:
 - (a) valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică;
 - (b) „costul unei noi intrări” pentru producere sau pentru consum dispecerizabil și
 - (c) standardul de fiabilitate exprimat ca „previziune de energie nefurnizată” și „previziune de neasigurare a sarcinii”.
- (6) Propunerile de la alineatele (2) și (5), precum și rezultatele evaluării adecvării resurselor la nivel european în temeiul alineatului (3) fac obiectul unei consultări prealabile și al aprobării de către agenție în temeiul procedurii prevăzute la articolul 22.

Articolul 20

Standardul de fiabilitate

- (1) Atunci când pun în aplicare mecanisme de asigurare a capacității, statele membre dispun de un standard de fiabilitate care să indice nivelul dorit de siguranță a alimentării cu energie electrică într-un mod transparent.
- (2) Standardul de fiabilitate este stabilit de către autoritatea națională de reglementare pe baza metodologiei în temeiul articolului 19 alineatul (5).
- (3) Standardul de fiabilitate se calculează pe baza valorii pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică și a costului unei noi intrări într-un anumit interval de timp.
- (4) Parametrii care determină volumul de capacitate achiziționat în cadrul mecanismului de asigurare a capacității se aprobă de către autoritatea de reglementare națională.

Articolul 21

Participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității

- (1) Alte mecanisme în afară de rezervele strategice sunt deschise participării directe a furnizorilor de capacitate situați într-un alt stat membru, cu condiția să existe o racordare la nivel de rețea între statul membru respectiv și zona de ofertare care aplică mecanismul.
- (2) Statele membre se asigură că capacitatea externă care poate asigura o performanță tehnică echivalentă cu cea a capacităților interne are șansa să participe la același proces concurențial ca și capacitatea internă.
- (3) Statele membre nu restricționează participarea capacității situate pe teritoriul lor la mecanismele de asigurare a capacității ale altor state membre.
- (4) Participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității la nivelul întregii pieți nu modifică, nu alterează și nu afectează în niciun alt mod programele interzonale și fluxurile fizice dintre statele membre care sunt determinate exclusiv de rezultatul alocării capacității în temeiul articolului 14.
- (5) Furnizorii de capacitate trebuie să fie în măsură să participe la mai multe mecanisme pentru aceleași perioadă de furnizare. Ei fac obiectul unor plăți de indisponibilitate în caz de indisponibilitate, și fac obiectul a două sau mai multe plăți de indisponibilitate în caz de penurie simultană în două sau mai multe zone de ofertare în care este contractat furnizorul de capacitate.
- (6) Centrele operaționale regionale înființate în temeiul articolului 32 calculează anual capacitatea maximă de intrare disponibilă pentru participarea capacității externe, ținând seama de disponibilitatea de interconectare preconizată și de probabilitatea suprasolicitării în același timp a sistemului unde se aplică mecanismul și a sistemului în care este situată capacitatea externă. Trebuie efectuat un calcul pentru fiecare graniță a zonei de ofertare.
- (7) Statele membre se asigură că capacitatea de intrare menționată la alineatul (6) este alocată furnizorilor de capacitate eligibili într-un mod transparent, nediscriminatoriu și bazat pe piață.

- (8) Orice diferență dintre costul capacității externe și costul capacității interne care rezultă prin alocarea menționată la alineatul (7) revine operatorilor de transport și de sistem și se împarte între aceștia conform metodologiei menționate la alineatul (10) litera (b). Operatorii de transport și de sistem utilizează aceste venituri pentru scopurile prevăzute la articolul 17 alineatul (2).
- (9) Operatorul de transport și de sistem de unde este situată capacitatea externă:
- (a) stabilește dacă furnizorii de capacitate interesați pot oferi performanța tehnică necesară pentru mecanismul de asigurare a capacității la care aceștia intenționează să participe și înregistrează furnizorii de capacitate în registru ca furnizori de capacitate eligibili.
 - (b) efectuează verificări privind disponibilitatea, dacă este cazul.
- (10) Până la [OP: *douăsprezece luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament*], ENTSO pentru energie electrică prezintă agenției:
- (a) o metodologie de calculare a capacității maxime de intrare pentru participarea transfrontalieră menționată la alineatul (6);
 - (b) o metodologie de împărțire a veniturilor menționate la alineatul (8);
 - (c) norme comune pentru efectuarea verificărilor privind disponibilitatea menționate la alineatul (9) litera (b);
 - (d) norme comune pentru identificarea situațiilor în care devine exigibilă o plată de indisponibilitate;
 - (e) condițiile de funcționare a registrului menționat la alineatul (9) litera (a);
 - (f) norme comune pentru identificarea capacității eligibile pentru participare menționată la alineatul (9) litera (a).
- Propunerea face obiectul unei consultări prealabile și al aprobării de către agenție în temeiul procedurii prevăzute la articolul 22.
- (11) Agenția verifică dacă capacitățile au fost calculate în conformitate cu metodologia menționată la alineatul (10) litera (a).
- (12) Autoritățile de reglementare naționale se asigură că participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității este organizată în mod eficace și nediscriminatoriu. În special, autoritățile de reglementare naționale prevăd măsurile administrative adecvate pentru aplicarea transfrontalieră a plăților de indisponibilitate.
- (13) Capacitățile alocate menționate la alineatul (7), sunt transferabile între furnizorii de capacitate eligibili. Furnizorii de capacitate eligibili notifică orice transfer registrului menționat la alineatul (9) litera (a).
- (14) Cel târziu la [OP: *doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament*], ENTSO pentru energie electrică creează și utilizează registrul menționat la alineatul (9) litera (a). Registrul este deschis tuturor furnizorilor de capacitate eligibili, tuturor sistemelor care aplică mecanismele și tuturor operatorii lor de transport și de sistem.

Articolul 22

Procedura de aprobare

- (1) Atunci când se face trimitere la prezentul articol, procedura prevăzută la alineatele (2)-(4) se aplică aprobării unei propuneri înaintate de ENTSO pentru energie electrică.
- (2) Înainte de a prezenta propunerea, ENTSO pentru energie electrică organizează un proces de consultare care implică toate părțile interesate relevante, autoritățile naționale de reglementare și alte autorități naționale relevante.
- (3) În termen de trei luni de la data primirii, agenția fie aprobă propunerea, fie o modifică. În acest din urmă caz, agenția consultă ENTSO pentru energie electrică înainte de a adopta propunerea modificată. Propunerea adoptată se publică pe site-ul web al agenției cel târziu în termen de trei luni de la data primirii documentelor propuse.
- (4) Agenția poate solicita în orice moment modificarea propunerii aprobate. În termen de șase luni de la solicitare, ENTSO pentru energie electrică prezintă agenției un proiect al modificărilor propuse. În termen de trei luni de la primirea proiectului, agenția modifică sau aprobă modificările și le publică pe site-ul său web.

Articolul 23

Principiile de concepere a mecanismelor de asigurare a capacității

- (1) Pentru a aborda problemele rămase care nu pot fi eliminate prin măsurile prevăzute la articolul 18 alineatul (3), statele membre pot introduce mecanisme de asigurare a capacității, sub rezerva dispozițiilor prezentului articol și a normelor Uniunii privind ajutoarele de stat.
- (2) În cazul în care un stat membru dorește să pună în aplicare un mecanism de asigurare a capacității, aceasta se consultă cu privire la mecanismul propus cel puțin cu statele membre învecinate cu care este conectat din punctul de vedere al energiei electrice.
- (3) Mecanismele de asigurare a capacității nu creează denaturări inutile ale pieței și nu limitează comerțul transfrontalier. Volumul capacității angajate în cadrul mecanismului nu depășește ceea ce este necesar pentru a aborda problema respectivă.
- (4) Capacitatea de producere pentru care a fost luată o decizie finală de investiții după data de [OP: *data intrării în vigoare*] este eligibilă pentru a participa la un mecanism de asigurare a capacității doar dacă emisiile sale se situează sub nivelul de 550 g CO₂/kWh. Capacitatea de producere care emite 550 g CO₂/kWh sau mai mult nu poate fi angajată în cadrul mecanismelor de asigurare a capacității după cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului regulament.
- (5) În cazul în care evaluarea adecvării resurselor la nivel european nu a identificat o problemă de adecvare a resurselor, statele membre nu aplică mecanisme de asigurare a capacității.

Articolul 24

Mecanismele existente

Statele membre care aplică mecanismele de asigurare a capacității la [OP: data de intrare în vigoare a prezentului regulament] își adaptează mecanismele pentru a se conforma articolelor 18, 21 și 23 din prezentul regulament.

↓ 714/2009 (adaptat)

Capitolul V

⊠ Exploatarea sistemelor de transport ⊠

Articolul ~~25~~4

Rețeaua europeană a operatorilor de transport și de sistem de energie electrică

(1) ~~Tot~~ Operatorii de transport și de sistem cooperează la nivelul ⊠ Uniunii ⊠ ~~comunitar~~ prin intermediul ENTSO ~~pentru~~ energie electrică, în scopul promovării finalizării și funcționării pieței interne a energiei electrice și a comerțului transfrontalier, precum și în scopul asigurării unei gestionări optime, a unei exploatare coordonate și a unei evoluții tehnice sănătoase a rețelei europene de transport de energie electrică.

↓ nou

(2) În îndeplinirea funcțiilor sale în temeiul legislației UE, ENTSO pentru energie electrică acționează pentru binele european, independent de interese naționale separate sau de interesele naționale ale operatorilor de transport și de sistem și contribuie la realizarea eficientă și durabilă a obiectivelor stabilite prin cadrul de politici privind clima și energia care acoperă perioada 2020-2030, în special contribuind la integrarea eficientă a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie și la sporirea eficienței energetice.

↓ 714/2009
⇒ nou

Articolul ~~26~~5

Înființarea ENTSO ~~pentru~~ energie electrică

(1) ~~Până la 3 martie 2011,~~ Operatorii de transport și de sistem de energie electrică transmit Comisiei și agenției proiectul de statut, o listă a membrilor și proiectul de regulament de procedură, inclusiv normele de procedură cu privire la consultarea

altor părți interesate, pentru ENTSO ~~pentru~~ energie electrică care urmează să fie instituită.

- (2) În termen de două luni de la primirea documentelor de mai sus, după consultarea în mod oficial a organizațiilor care reprezintă toate părțile interesate, în special utilizatorii sistemelor, inclusiv clienții, agenția furnizează Comisiei un aviz cu privire la proiectul de statut, la lista membrilor și la proiectul de regulament de procedură.
- (3) În termen de trei luni de la primirea avizului agenției, Comisia emite un aviz cu privire la proiectul de statut, la lista membrilor și la proiectul de regulament de procedură, luând în considerare avizul agenției prevăzut la alineatul (2).
- (4) În termen de trei luni de la data primirii avizului ⇒ favorabil al ⇐ Comisiei, operatorii de transport și de sistem înființează ENTSO ~~pentru~~ energie electrică și adoptă și publică statutul și regulamentul de procedură ale acesteia.

↓ nou

- (5) Documentele menționate la alineatul (1) se transmit Comisiei și agenției în cazul în care li se aduc modificări sau la cererea motivată a Comisiei sau a agenției. Agenția și Comisia emit un aviz în conformitate cu alineatele (2)-(4).

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

Articolul 27~~8~~

Atribuțiile ENTSO ~~pentru~~ energie electrică

~~(1) ENTSO de energie electrică elaborează coduri de rețea în domeniile menționate la alineatul (6) din prezentul articol, în urma solicitării care i a fost adresată de către Comisie, în conformitate cu articolul 6 alineatul (6).~~

~~(2)~~ (1) ENTSO ~~pentru~~ energie electrică ~~poate~~:

(a) ~~elaborează~~ coduri de rețea în domeniile menționate la articolul 55 alineatul (1) alineatul (6) cu scopul de a atinge obiectivele stabilite la articolul 25.4 ~~în cazul în care respectivele coduri de rețea nu se aplică domeniilor menționate în solicitarea care i a fost adresată de către Comisie. Codurile de rețea respective sunt transmise agenției în vederea emiterii unui aviz. Respectivul aviz este luat în considerare în mod corespunzător de către ENTSO de energie electrică.~~

~~(3) ENTSO de energie electrică adoptă:~~

(b) ☒ adoptă și publică ☒ un plan neobligatoriu la nivelul ☒ Uniunii ☒ ~~comunitar~~ de dezvoltare a rețelei pe zece ani (planul la nivelul ☒ Uniunii ☒ ~~comunitar~~ de dezvoltare a rețelei), ~~inclusiv o evaluare europeană cu privire la adecvarea capacităților de producere, la fiecare doi ani;~~

↓ nou

(c) elaborează și adoptă propuneri în legătură cu evaluarea adecvării resurselor la nivel european în temeiul articolului 19 alineatele (2), (3) și (5) și propunerile de specificații tehnice pentru participarea transfrontalieră la mecanismele de asigurare a capacității în temeiul articolului 21 alineatul (10);

↓ 714/2009 (adaptat)

~~(e)~~ (d) ☒ adoptă ☒ recomandări privind coordonarea cooperării tehnice între operatorii de transport și de sistem din ☒ Uniune ~~☒ Comunitate~~ și cei din țările terțe;

↓ nou

- (e) adoptă un cadru de cooperare și coordonare între centrele operaționale regionale;
- (f) adoptă o propunere de definire a regiunii de exploatare a sistemului acoperite de fiecare centru operațional regional;
-

↓ 347/2013 (adaptat)

⇒ nou

~~(e)~~ (g) ☒ adoptă ☒ instrumentele comune pentru exploatarea rețelelor, pentru a asigura coordonarea exploatării rețelei în condiții normale și de urgență, inclusiv o grilă comună de clasificare a incidentelor, și planurile de cercetare, ⇒ inclusiv executarea planurilor respective printr-un program eficient de cercetare ⇐. Aceste instrumente specifică, printre altele:

- (i) informațiile, inclusiv informații pe termen scurt, pentru aceeași zi și în timp real, utile pentru îmbunătățirea coordonării operaționale, precum și frecvența optimă pentru colectarea și comunicarea acestor informații;
- (ii) platforma tehnologică pentru schimbul de informații în timp real și, dacă este cazul, platformele tehnologice pentru colectarea, prelucrarea și transmiterea celorlalte informații menționate la punctul (i), precum și pentru implementarea procedurilor în măsură să sporească coordonarea operațională între operatorii de transport și de sistem, astfel încât această coordonare să fie posibilă la nivelul întregii Uniuni;
- (iii) modul în care operatorii de transport și de sistem pun informațiile operaționale la dispoziția altor operatori de transport și de sistem sau a oricărei alte entități mandatate în mod corespunzător să îi sprijine pentru a realiza coordonarea operațională, precum și la dispoziția agenției și
- (iv) factul că operatorii de transport și de sistem desemnează un punct de contact responsabil de furnizarea de răspunsuri la întrebările altor operatori de transport și de sistem sau ale altei entități mandatate în mod corespunzător menționate la punctul (iii) sau ale agenției cu privire la aceste informații.

~~ENTSO de energie electrică prezintă specificațiile adoptate cu privire la punctele (i) și (iv) agenției și Comisiei până la 16 mai 2015.~~

~~În termen de 12 luni de la adoptarea specificațiilor, agenția emite un aviz în care analizează dacă acestea contribuie suficient la promovarea comerțului transfrontalier și la asigurarea gestionării optime, a operării coordonate și a evoluției tehnice solide a rețelei europene de transport de energie electrică;~~

↓ 714/2009 (adaptat)

⇒ nou

~~(d)~~ (h) ☒ adoptă ☒ un program anual de activitate;

~~(e)~~ (i) ☒ adoptă ☒ un raport anual;

(j)(f) ☒ realizează și adoptă ☒ evaluări ⇒ sezoniere ⇐ ~~anuale de vară și de iarnă~~ cu privire la adecvarea capacităților de producere ☒ în temeiul articolului 9 alineatul (2) din [Regulamentul privind pregătirea pentru riscuri propus prin COM(2016) 862] ☒.

~~(4) Evaluarea europeană cu privire la adecvarea capacităților de producere menționată la alineatul (3) litera (b) acoperă capacitatea generală a sistemului de energie electrică de a satisface cererea de energie electrică existentă și prognozată pentru următoarea perioadă de unei ani, precum și pentru o perioadă cuprinsă între unei și 15 ani de la data la care a fost realizată respectiva evaluare. Evaluarea europeană cu privire la adecvarea capacităților de producere se realizează pe baza evaluărilor naționale cu privire la adecvarea capacităților, pregătite de fiecare operator de transport și de sistem individual.~~

↓ nou

(2) ENTSO pentru energie electrică raportează agenției cu privire la deficiențele identificate în ceea ce privește instituirea și funcționarea centrelor operaționale regionale.

(3) ENTSO pentru energie electrică publică procesele-verbale ale reuniunilor adunării generale, consiliul de administrație și comitetelor sale și pune la dispoziția publicului informații periodice privind procesul decizional și activitățile sale.

↓ 714/2009 (adaptat)

⇒ nou

~~(5)~~ (4) Programul anual de activitate menționat la alineatul (3) litera (d) cuprinde o listă și o descriere a codurilor de rețea care urmează să fie pregătite, un plan cu privire la coordonarea exploatarei rețelei și la activitățile de cercetare și dezvoltare care vor fi realizate în decursul anului în cauză, precum și un calendar previzional.

~~(9)~~ (5) ENTSO ~~pentru~~ energie electrică pune la dispoziție toate informațiile solicitate de către agenție în vederea îndeplinirii sarcinilor care îi revin în temeiul articolului 299 alineatul (1). ⇒ Operatorii de transport și de sistem pun la dispoziție toate informațiile necesare pentru ca ENTSO pentru energie electrică să își poată îndeplini atribuția care îi revine în temeiul primei teze. ⇐

~~(6)~~ (12) La cererea Comisiei, ENTSO ~~pentru~~ energie electrică prezintă Comisiei punctul său de vedere cu privire la adoptarea ☒ orientărilor ☒ ~~liniilor directoare~~ astfel cum se prevede la articolul 5748.

~~(7) Codurile de rețea sunt elaborate pentru aspecte de rețea cu caracter transfrontalier și pentru aspecte legate de integrarea pieței și nu aduc atingere dreptului statelor membre de a stabili coduri naționale de rețea care nu afectează comerțul transfrontalier.~~

~~(8) ENTSO de energie electrică monitorizează și analizează punerea în aplicare a codurilor de rețea și a liniilor directe adoptate de Comisie în conformitate cu articolul 6 alineatul (11) și impactul acestora asupra armonizării normelor aplicabile care vizează facilitarea integrării piețelor. ENTSO de energie electrică raportează agenției concluziile sale și include rezultatele analizei în raportul anual menționat la alineatul (3) litera (e) din prezentul articol.~~

Articolul ~~28~~¹⁰

Consultări

- (1) La elaborarea ⇒ propunerilor în temeiul atribuțiilor menționate la articolul 27 alineatul (1) ⇐ ~~codurilor de rețea, a planului la nivel comunitar de dezvoltare a rețelei și a programului de activitate anual menționate la articolul 8 alineatele (1), (2) și (3),~~ ENTSO pentru de energie electrică organizează un proces de consultare extinsă, într-un stadiu incipient, în mod deschis și transparent, implicând ☒ toate părțile interesate ☒ ~~toți participanții la piață relevanți~~ și în special organizațiile reprezentând toate părțile interesate, în conformitate cu regulamentul de procedură menționat la articolul ~~26~~ ⁵ ~~alineatul (1)~~. Consultarea include, de asemenea, autorități de reglementare naționale și alte autorități naționale, întreprinderi de furnizare și producție, utilizatori ai sistemelor, inclusiv clienți, operatori de distribuție, precum și asociații relevante din domeniul industriei, organisme tehnice și platforme ale părților interesate. Consultarea are ca scop identificarea punctelor de vedere și a propunerilor tuturor părților relevante în decursul procesului decizional.
- (2) Toate documentele și procesele-verbale ale întrunirilor care au legătură cu consultările menționate la alineatul (1) se fac publice.
- (3) Înainte de adoptarea ⇒ propunerilor în temeiul articolului 27 alineatul (1) ⇐ ~~programului anual de activitate și a codurilor de rețea menționate la articolul 8 alineatele (1), (2) și (3),~~ ENTSO pentru de energie electrică precizează în ce mod au fost luate în considerare observațiile primite în cadrul consultării. În cazul în care observațiile nu au fost luate în considerare, aceasta furnizează un aviz motivat.

Articolul ~~29~~

Monitorizarea efectuată de către agenție

- (1) Agenția monitorizează executarea sarcinilor ENTSO pentru de energie electrică menționate la articolul ~~27~~ ⁸ ~~alineatele (1), (2) și (3) și raportează Comisiei.~~
Agenția monitorizează punerea în aplicare de către ENTSO pentru de energie electrică a codurilor de rețea elaborate în temeiul articolului ~~55~~ ⁸ ~~alineatul (142) și a codurilor de rețea elaborate în conformitate cu articolul 6 alineatele (1)–(10), dar care nu au fost adoptate de Comisie în temeiul articolului 6 alineatul (11).~~ În cazul în care ENTSO pentru de energie electrică nu a reușit să pună în aplicare astfel de coduri de rețea, agenția solicită ENTSO pentru de energie electrică să prezinte o explicație motivată corespunzător cu privire la motivele nepunerii lor în aplicare. Agenția informează Comisia cu privire la această explicație și își prezintă avizul.

Agenția monitorizează și analizează punerea în aplicare a codurilor de rețea și a orientărilor liniilor directe adoptate de Comisie în conformitate cu articolul ~~546~~ alineatul (144) și impactul acestora asupra armonizării normelor aplicabile care vizează facilitarea integrării piețelor, precum și asupra nediscriminării, concurenței efective și funcționării eficiente a pieței și raportează Comisiei.

- (2) ENTSO ~~pentru~~ energie electrică transmite agenției în vederea emiterii unui aviz proiectul de plan la nivelul ~~⊗~~ Uniunii ~~⊗~~ ~~comunitar~~ de dezvoltare a rețelei și proiectul de program anual de activitate, incluzând informații cu privire la procesul de consultare și celelalte documente menționate la articolul ~~278~~ alineatul (13).

În termen de două luni de la primirea documentelor de mai sus, agenția furnizează ENTSO ~~pentru~~ energie electrică și Comisiei un aviz motivat corespunzător și recomandări, în cazul în care consideră că proiectul de program anual de activitate sau proiectul de plan la nivelul ~~⊗~~ Uniunii ~~⊗~~ ~~comunitar~~ de dezvoltare a rețelei prezentat de ENTSO ~~pentru~~ energie electrică nu contribuie la respectarea principiilor nediscriminării, concurenței efective, funcționării eficiente a pieței sau la realizarea unui nivel suficient de interconexiune transfrontalieră deschisă accesului terților.

↓ 347/2013

Articolul ~~3044~~

Costuri

Costurile legate de activitățile ENTSO ~~pentru~~ energie electrică menționate la articolele ~~25-29 și 54-574-42~~ din prezentul regulament și la articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 347/2013 sunt suportate de operatorii de transport și de sistem și se iau în considerare la calcularea tarifelor. Autoritățile de reglementare aprobă costurile respective numai dacă acestea sunt rezonabile și adecvate.

↓ 714/2009
⇒ nou

Articolul ~~3142~~

Cooperarea regională a operatorilor de transport și de sistem

- (1) Operatorii de transport și de sistem instituie o cooperare regională în cadrul ENTSO ~~pentru~~ energie electrică, pentru a contribui la îndeplinirea sarcinilor menționate la articolul ~~278~~ alineatele (1), (2) și (3). Aceștia publică, în special, un plan regional de investiții la fiecare doi ani și pot lua decizii privind investițiile pe baza respectivului plan regional de investiții. ⇒ ENTSO pentru energie electrică promovează cooperarea dintre operatorii de transport și de sistem la nivel regional, asigurând interoperabilitatea, comunicarea și monitorizarea performanței regionale în domeniile care nu sunt încă armonizate la nivelul Uniunii. ⇐

- (2) Operatorii de transport și de sistem promovează acorduri operaționale, în vederea asigurării unei gestionări optime a rețelei, precum și dezvoltarea schimburilor de energie, alocarea coordonată de capacitate transfrontalieră prin soluții nediscriminatorii bazate pe mecanismele pieței, acordând o atenție deosebită meritelor speciale ale licitațiilor implicite pentru alocările pe termen scurt, precum și integrarea mecanismelor de echilibrare și a celor privind rezerva de putere.
- (3) În scopul atingerii obiectivelor stabilite la alineatele (1) și (2) din prezentul articol, zona geografică acoperită de fiecare structură de cooperare regională poate fi definită de către Comisie, ținând seama de structurile de cooperare regională existente. Fiecare stat are dreptul de a promova cooperarea în mai multe zone geografice. ⇨ Comisia are competența de a adopta acte delegate în conformitate cu articolul 63 privind zona geografică acoperită de fiecare structură de cooperare regională. ⇐ ~~Măsura menționată în prima teză, destinată să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament prin completarea acestuia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (2).~~ În acest scop, Comisia se consultă cu agenția și cu ENTSO pentru energie electrică.

↓ nou

Articolul 32

Instituirea și misiunea centrelor operaționale regionale

- (1) Până la [OP: *douăsprezece luni de la data intrării în vigoare*], operatorii de transport și de sistem înființează centre operaționale regionale în conformitate cu criteriile stabilite în prezentul capitol. Centrele operaționale regionale sunt stabilite pe teritoriul unuia dintre statele membre din regiunea în care își vor desfășura activitatea.
- (2) Centrele operaționale regionale sunt organizate sub o formă juridică, astfel cum se menționează la articolul 1 din Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁴⁰.
- (3) Centrele operaționale regionale completează rolul operatorilor de transport și de sistem, prin efectuarea unor activități de interes regional. Ele stabilesc proceduri operaționale pentru a asigura funcționarea eficientă, sigură și fiabilă a sistemului de transport interconectat.

Articolul 33

Aria geografică a centrelor operaționale regionale

- (1) Până la [OP: *șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului regulament*], ENTSO pentru energie electrică prezintă agenției o propunere pentru definirea

⁴⁰ Directiva 2009/101/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 septembrie 2009 de coordonare, în vederea echivalării, a garanțiilor impuse societăților în statele membre, în înțelesul articolului 48 al doilea paragraf din tratat, pentru protejarea intereselor asociațiilor sau terților (JO L 258, 1.10.2009, p. 11).

regiunilor de exploatare a sistemului acoperite de centrele operaționale regionale, luând în considerare actualele centre de coordonare a securității la nivel regional, pe baza următoarelor criterii:

- (a) topologia rețelei, inclusiv gradul de interconectare și de interdependență dintre sistemele de energie electrică în ceea ce privește fluxurile;
 - (b) conectarea sincronă a sistemelor;
 - (c) dimensiunea regiunii, care acoperă cel puțin o regiune de calcul al capacităților;
 - (d) optimizarea geografică a rezervelor de echilibrare.
- (2) În termen de trei luni de la primirea propunerii, agenția aprobă propunerea de definire a regiunilor de exploatare a sistemului sau propune modificări. În acest din urmă caz, agenția consultă ENTSO pentru energie electrică înainte de a adopta modificările. Propunerea adoptată se publică pe site-ul web al agenției.

Articolul 34

Atribuțiile centrelor operaționale regionale

- (1) Fiecare centru operațional regional îndeplinește toate funcțiile următoare în regiunea de exploatare a sistemului în care este stabilit, iar centrele operaționale regionale îndeplinesc cel puțin următoarele funcții, prezentate în detaliu în anexa I:
- (a) calculul coordonat al capacităților;
 - (b) analiza coordonată a siguranței;
 - (c) crearea de modele de sistem comune;
 - (d) evaluarea consecvenței planurilor de apărare și a planurilor de restaurare ale operatorilor de transport și de sistem;
 - (e) coordonarea și optimizarea restaurării la nivel regional;
 - (f) analiza și raportarea post-operațională și post-perturbare;
 - (g) dimensionarea regională a capacității de rezervă;
 - (h) facilitarea achizițiilor regionale de capacitate de echilibrare;
 - (i) prognoze privind adecvarea sistemului regional, cu o frecvență variind de la intrazilnică la cu o săptămână înainte, și pregătirea de măsuri de reducere a riscurilor;
 - (j) coordonarea planificării întreruperilor;
 - (k) optimizarea mecanismelor europene de compensare între operatorii de transport și de sistem;
 - (l) formarea și certificarea;
 - (m) identificarea scenariilor de criză regională în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) din [Regulamentul privind pregătirea pentru riscuri propus prin COM(2016) 862] dacă această atribuție este delegată de către ENTSO pentru energie electrică;

- (n) elaborarea și realizarea unor simulări anuale de situații de criză în cooperare cu autoritățile competente, în temeiul articolului 12 alineatul (3) din [Regulamentul privind pregătirea pentru riscuri propus prin COM(2016) 862];
 - (o) atribuții legate de identificarea scenariilor de criză regională în cazul și în măsura în care acestea sunt delegate centrelor operaționale regionale în temeiul articolului 6 alineatul (1) din [Regulamentul privind pregătirea pentru riscuri propus prin COM(2016) 862];
 - (p) atribuții legate de evaluările sezoniere ale adecvării în cazul și în măsura în care acestea sunt delegate centrelor operaționale regionale în temeiul articolului 9 alineatul (2) din [Regulamentul privind pregătirea pentru riscuri propus prin COM(2016) 862];
 - (q) calcularea capacității maxime de intrare disponibile pentru participarea capacității externe la mecanismele de asigurare a capacității în temeiul articolului 21 alineatul (6).
- (2) Comisia poate atribui și alte funcții centrelor operaționale regionale, care nu implică competențe decizionale, în temeiul capitolului VII din prezentul regulament.
 - (3) Operatorii de transport și de sistem furnizează centrului operațional regional de care aparțin informațiile necesare pentru îndeplinirea funcțiilor acestuia.
 - (4) Centrele operaționale regionale pun la dispoziția operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului toate informațiile necesare pentru a pune în aplicare deciziile și recomandările propuse de centrele operaționale regionale.

Articolul 35

Cooperarea în cadrul centrelor operaționale regionale

- (1) Funcționarea zilnică a centrelor operaționale regionale este gestionată printr-un proces decizional bazat pe cooperare. Procesul decizional bazat pe cooperare are la bază:
 - (a) acorduri de lucru pentru a aborda aspectele legate de planificare și pe cele operaționale asociate funcțiilor atribuite, în conformitate cu articolul 36;
 - (b) o procedură pentru consultarea operatorilor de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului în exercitarea sarcinilor și a atribuțiilor sale operaționale, în conformitate cu articolul 37;
 - (c) o procedură pentru adoptarea deciziilor și a recomandărilor în conformitate cu articolul 38;
 - (d) o procedură pentru revizuirea deciziilor și a recomandărilor adoptate de centrele operaționale regionale în conformitate cu articolul 39.

Articolul 36

Acordurile de lucru

- (1) Centrele operaționale regionale elaborează acorduri de lucru pentru a aborda aspectele legate de planificare și pe cele operaționale asociate funcțiilor care trebuie

îndeplinite, luând în considerare, în special, caracteristicile și cerințele acestor funcții, astfel cum se specifică în anexa I.

- (2) Centrele operaționale regionale se asigură că acordurile de lucru conțin reguli privind notificarea părților interesate.

Articolul 37

Procedura de consultare

Centrele operaționale regionale elaborează o procedură pentru a organiza, în exercitarea atribuțiilor și sarcinilor lor operaționale zilnice, consultarea corespunzătoare și periodică a operatorilor de transport și de sistem și a părților interesate relevante. Autoritățile de reglementare sunt implicate în această procedură, atunci când este necesar, pentru a asigura abordarea aspectelor legate de reglementare.

Articolul 38

Adoptarea deciziilor și a recomandărilor

- (1) Centrele operaționale regionale elaborează o procedură pentru adoptarea deciziilor și a recomandărilor.
- (2) Centrele operaționale regionale adoptă decizii cu caracter obligatoriu adresate operatorilor de transport și de sistem în ceea ce privește funcțiile menționate la articolul 34 alineatul (1) literele (a), (b), (g) și (q). Operatorii de transport și de sistem pun în aplicare deciziile cu caracter obligatoriu emise de centrele operaționale regionale, cu excepția cazurilor în care siguranța sistemului va fi afectată în mod negativ.
- (3) Centrele operaționale regionale adoptă recomandări adresate operatorilor de transport și de sistem în ceea ce privește funcțiile menționate la articolul 34 alineatul (1) literele (c)-(f) și (h)-(p).
- (4) Autoritățile de reglementare din cadrul unei regiuni de exploatare a sistemului pot decide de comun acord să atribuie competențe decizionale cu caracter obligatoriu centrului operațional regional pentru una sau mai multe dintre funcțiile prevăzute la articolul 34 alineatul (1) literele (c) - (f) și (h) - (l).

Articolul 39

Revizuirea deciziilor și a recomandărilor

- (1) Centrele operaționale regionale elaborează o procedură pentru revizuirea deciziilor și a recomandărilor.
- (2) Procedura se declanșează la cererea unuia sau mai multor operatori de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului. În urma revizuirii deciziei sau a recomandării, centrele operaționale regionale confirmă sau modifică măsura.
- (3) În cazul în care măsura care face obiectul revizuirii este o decizie cu caracter obligatoriu în conformitate cu articolul 38 alineatul (2), cererea de revizuire nu are efect suspensiv asupra deciziei decât în cazurile în care siguranța sistemului va fi afectată în mod negativ.

- (4) În cazul în care măsura care face obiectul unei revizuirii este o recomandare în conformitate cu articolul 38 alineatul (3), iar în urma revizuirii ei un operator de transport și de sistem decide să se abată de la recomandare, operatorul de transport și de sistem prezintă o justificare detaliată centrului operațional regional și celorlalți operatori de transport și de sistem din regiunea de exploatare a sistemului.

Articolul 40

Consiliul de administrație al centrelor operaționale regionale

- (1) Centrele operaționale regionale instituie un consiliu de administrație în scopul adoptării măsurilor legate de guvernanță și al monitorizării performanței lor.
- (2) Consiliul de administrație este alcătuit din membri care reprezintă operatorii de transport și de sistem și din observatori care reprezintă autoritățile de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului. Reprezentanții autorităților de reglementare nu au drept de vot.
- (3) Consiliul de administrație este responsabil cu:
- (a) elaborarea și aprobarea statutului și a regulamentului de procedură al centrului operațional regional;
 - (b) luarea deciziilor cu privire la structura organizatorică și punerea lor în aplicare;
 - (c) pregătirea și aprobarea bugetului anual;
 - (d) elaborarea și aprobarea proceselor decizionale bazate pe cooperare, în conformitate cu articolul 35.
- (4) Competențele consiliului de administrație le exclud pe cele care sunt legate de activitățile curente ale centrelor operaționale regionale și de îndeplinirea funcțiilor lor.

Articolul 41

Structura organizatorică

- (1) Centrele operaționale regionale își creează și își administrează organizația în conformitate cu o structură care sprijină siguranța funcțiilor lor. Structura lor organizatorică precizează:
- (a) autoritatea, atribuțiile și responsabilitățile personalului de conducere;
 - (b) relațiile și raporturile ierarhice dintre diversele părți componente și procese ale organizației.
- (2) Centrele operaționale regionale pot înființa birouri regionale pentru a aborda particularitățile locale sau centre operaționale de rezervă pentru a-și exercita funcțiile în mod eficient și fiabil.

Articolul 42

Dotarea și personalul

Centrele operaționale regionale sunt dotate cu toate resursele umane, tehnice, fizice și financiare necesare îndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul prezentului regulament și exercitării funcțiilor lor.

Articolul 43

Monitorizarea și raportarea

- (1) Centrele operaționale regionale instituie un proces pentru a monitoriza continuu cel puțin:
 - (a) performanța lor operațională;
 - (b) deciziile și recomandările emise și rezultatul obținut;
 - (c) eficacitatea și eficiența fiecăreia dintre funcțiile pentru care sunt responsabile.
- (2) Centrele operaționale regionale trebuie să prezinte agenției și autorităților de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului datele rezultate din monitorizarea lor continuă cel puțin o dată pe an.
- (3) Centrele operaționale regionale își determină costurile în mod transparent și le raportează agenției și autorităților de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului.
- (4) Centrele operaționale regionale înaintează un raport anual privind performanțele lor către ENTSO pentru energie electrică, către agenție, către autoritățile de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului și către Grupul de coordonare în domeniul energiei electrice instituit în temeiul articolului 1 din Decizia 2012/C 353/02 a Comisiei⁴¹.
- (5) Centrele operaționale regionale raportează deficiențele identificate în procesul de monitorizare în temeiul alineatului (1) ENTSO pentru energie electrică, autorităților de reglementare din regiunea de exploatare a sistemului, agenției și autorităților competente ale statelor membre responsabile cu prevenirea și gestionarea situațiilor de criză.

Articolul 44

Răspunderea

Centrele operaționale regionale iau măsurile necesare pentru a acoperi răspunderea legată de îndeplinirea atribuțiilor lor, în special în cazul în care adoptă decizii obligatorii pentru operatorii de transport și de sistem. Metoda utilizată pentru furnizarea acoperirii trebuie să țină seama de statutul juridic al centrului operațional regional și de nivelul de acoperire oferit de asigurarea comercială disponibilă.

⁴¹ Decizia Comisiei din 15 noiembrie 2012 de înființare a Grupului de coordonare în domeniul energiei electrice (JO C 353, 17.11.2012, p. 2).

Articolul ~~45~~8

~~☒~~ Planul de dezvoltare a rețelei pe zece ani ~~☒~~

- (1) ~~(10) ENTSO de energie electrică adoptă și publică, la fiecare doi ani, un plan la nivel comunitar de dezvoltare a rețelei. Planul la nivelul ☒ Uniunii ☒ comunitar de dezvoltare a rețelei ☒ menționat la articolul 27 alineatul (1) litera (b) ☒ cuprinde modelarea rețelei integrate, scenariul de dezvoltare, o evaluare europeană cu privire la adecvarea capacităților de producere, precum și evaluarea flexibilității ☒ rezilienței ☒ sistemului.~~

În special, planul la nivelul ☒ Uniunii ☒ comunitar de dezvoltare a rețelei:

- (a) se bazează pe planuri naționale de investiții, luând în considerare planurile regionale de investiții menționate la articolul 12 alineatul (1) și, dacă este cazul, aspectele la nivelul Uniunii legate de planificarea rețelei, prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ~~din 17 aprilie 2013 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene~~⁴²; el face obiectul unei analize costuri-beneficii utilizând metodologia stabilită în conformitate cu articolul 11 din regulamentul respectiv;

- (b) în ceea ce privește interconexiunile transfrontaliere, se bazează, de asemenea, pe nevoile rezonabile ale diferiților utilizatori de sisteme și integrează angajamentele pe termen lung ale investitorilor menționați ~~la articolul 8 și la articolele 4413 și 5122~~ din [Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2] ~~Directiva 2009/72/EC~~ și
- (c) identifică deficiențele investiționale, în special în ceea ce privește capacitățile transfrontaliere.

În ceea ce privește litera (c) ~~de la al doilea paragraf~~, planul la nivelul ☒ Uniunii ☒ comunitar de dezvoltare a rețelei poate fi însoțit de o analiză a obstacolelor în calea creșterii capacității transfrontaliere a rețelei, generate de diferențele existente la nivelul procedurilor sau al practicilor de aprobare.

~~(11)~~(2) Agenția furnizează un aviz cu privire la planurile naționale de dezvoltare a rețelei pe zece ani, în vederea evaluării consecvenței cu planul la nivelul ☒ Uniunii ☒ comunitar de dezvoltare a rețelei. În cazul în care agenția identifică neconcordanțe între un plan național de dezvoltare a rețelei pe zece ani și planul la nivelul ☒ Uniunii ☒ comunitar de dezvoltare a

⁴² Regulamentul (UE) nr. 347/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2013 privind liniile directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene, JO L 115, 25.4.2013, p. 39).

rețelei, recomandă, după caz, modificarea planului național de dezvoltare a rețelei pe zece ani sau a planului la nivelul ~~Uniunii~~ ☒ Uniunii ~~comunitar~~ de dezvoltare a rețelei. În cazul în care un astfel de plan de dezvoltare a rețelei este elaborat în conformitate cu articolul ~~5122~~ din [Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2] ~~Directiva 2009/72/CE~~, agenția recomandă autorității de reglementare naționale competente să modifice planul național de dezvoltare a rețelei pe zece ani în conformitate cu articolul ~~5122~~ alineatul (7) din directiva respectivă și informează Comisia cu privire la aceasta.

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

Articolul ~~4613~~

Mecanismul de compensare între operatorii de transport și de sistem

- (1) Operatorii de transport și de sistem primesc compensații pentru costurile aferente găzduirii fluxurilor de energie electrică transfrontaliere în rețelele lor.
- (2) Compensația menționată la alineatul (1) se plătește de către operatorii sistemelor de transport naționale de unde provin fluxurile transfrontaliere și ai sistemelor unde ajung în final aceste fluxuri.
- (3) Plățile compensatorii se efectuează periodic, raportat la o anumită perioadă din trecut. După caz, se fac ajustări ulterioare ale compensației plătite, pentru a reflecta costurile suportate efectiv.

Prima perioadă pentru care se aplică plățile compensatorii se stabilește în cadrul ☒ orientărilor ~~liniilor directoare~~ menționate la articolul ~~5718~~.

- (4) Comisia ⇒ adoptă acte delegate în conformitate cu articolul 63 în ceea ce privește ~~stabilește~~ cuantumul plăților compensatorii care se acordă. ~~Măsura respectivă, destinată să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament, prin completarea acestuia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (2).~~
- (5) Amploarea fluxurilor transfrontaliere găzduite și amploarea fluxurilor transfrontaliere desemnate ca provenind și/sau ajungând în sisteme naționale de transport se stabilesc pe baza fluxurilor fizice de energie electrică măsurate efectiv într-o anumită perioadă de timp.
- (6) Costurile aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere se stabilesc pe baza costurilor marginale medii previzionate pe termen lung, luându-se în considerare pierderile, investițiile în infrastructuri noi și un procent corespunzător din costul infrastructurii existente, în măsura în care infrastructura este utilizată pentru transportul fluxurilor transfrontaliere, ținându-se cont, în special, de nevoia de a garanta siguranța alimentării. Pentru stabilirea costurilor, se folosesc metodologii de calcul standard recunoscute. Avantajele pe care le prezintă o rețea ca rezultat al găzduirii fluxurilor transfrontaliere se iau în considerare pentru a se reduce compensațiile primite.
- (7) ☒ Doar ☒ în sensul mecanismului de compensare între operatorii de transport și de sistem ~~menționat la articolul 13, doar~~, atunci când rețelele de transport din două sau mai multe state membre sunt parte integrantă, integral sau parțial, a unui singur bloc de control, blocul de control în ansamblul său este considerat a fi parte integrantă a rețelei de transport a unuia

dintre statele membre în cauză, pentru a se evita ca fluxurile din interiorul blocurilor de control să fie considerate fluxuri transfrontaliere în temeiul articolului 2 alineatul (2) prezentului alineat primul paragraf litera (b) și să dea dreptul la plăți compensatorii în temeiul articolului 13 alineatul (1). Autoritățile de reglementare ale statelor membre în cauză pot decide în care dintre statele membre în cauză se consideră că blocul de control face parte integrantă a rețelei de transport.

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

Articolul ~~47~~⁴⁵

Furnizarea de informații

- (1) Operatorii de transport și de sistem pun în aplicare mecanisme de coordonare și schimb de informații pentru a garanta siguranța rețelelor în contextul ~~managementului~~ ~~gestionării~~ congestiei rețelelor.
- (2) Standardele de siguranță, de exploatare și de planificare utilizate de către operatorii de transport și de sistem trebuie să fie făcute publice. Informațiile publicate trebuie să includă o schemă generală pentru calculul capacității totale de transfer și al marjei de fiabilitate a transportului, pe baza caracteristicilor electrice și fizice ale rețelei. Aceste scheme trebuie să fie supuse aprobării autorităților de reglementare.
- (3) Operatorii de transport și de sistem publică estimări ale capacității de transfer disponibile în fiecare zi, indicând orice capacitate de transfer care este deja rezervată. Aceste publicări se fac la intervale specifice, înainte de data transportului, și includ, în toate cazurile, estimări cu o săptămână înainte și cu o lună înainte, precum și indicarea cantitativă a fiabilității scontate a capacității disponibile.
- (4) Operatorii de transport și de sistem publică datele pertinente cu privire la cererea prognozată agregată și la cererea reală, la disponibilitatea și utilizarea reală a activelor de producere și de consum, la disponibilitatea și utilizarea rețelei și a interconexiunilor, precum și la energia de echilibrare și la capacitatea de rezervă. În privința disponibilității și a utilizării reale a unităților mici de producere și de sarcină, se pot utiliza date estimative agregate.
- (5) Participanții la piață implicați furnizează operatorilor de transport și de sistem datele pertinente.
- (6) Întreprinderile de producție care au în proprietate sau care exploatează active de producere, dintre care cel puțin un activ de producere are o capacitate instalată de minimum 250 MW ⇒ sau care au un portofoliu care cuprinde active de producere de cel puțin 400 MW ⇐, păstrează la dispoziția autorității de reglementare naționale, a autorității naționale în domeniul concurenței și a Comisiei, timp de cinci ani, datele orare ale tuturor centralelor, necesare în vederea verificării deciziilor operaționale de dispecerizare, precum și comportamentul pe bursele de energie electrică, în cadrul licitațiilor pentru capacitățile de interconexiune, pe piețele de rezerve de energie și pe piețele extrabursiere. Informațiile orare pentru fiecare centrală includ, fără a se limita la, datele cu privire la capacitatea de producere disponibilă și la rezervele angajate, inclusiv alocarea acestor rezerve angajate la nivelul fiecărei centrale individuale în momentul tranzacționării pe bursă sau în momentul producerii.

↓ nou

- (7) Operatorii de transport și de sistem fac schimb, cu regularitate, de un set de date suficient de precise privind rețeaua și fluxurile de sarcină, cu scopul de a permite calculul fluxurilor de sarcină pentru fiecare operator de transport și de sistem în zona sa de interes. Aceeași serie de date este pusă la dispoziția autorităților de reglementare și a Comisiei, la cerere. Autoritățile de reglementare și Comisia tratează confidențial această serie de date și se asigură că orice consultant însărcinat la cererea lor cu realizarea unor lucrări de analiză pe baza acestor date aplică un tratament confidențial datelor respective.
-

↓ 714/2009

Articolul 48~~2~~

Certificarea operatorilor de transport și de sistem

- (1) Comisia examinează orice notificare privind decizia de certificare a unui operator de transport și de sistem, astfel cum se prevede la articolul ~~5240~~ alineatul (6) din ~~[Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2]~~~~Directiva 2009/72/CE~~ imediat după primirea notificării. În termen de două luni de la primirea unei astfel de notificări, Comisia prezintă avizul său autorității naționale de reglementare competente, în ceea ce privește compatibilitatea cu articolul ~~5240~~ alineatul (2) sau cu articolul ~~5341~~ și cu articolul ~~439~~ din ~~[Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2]~~~~Directiva 2009/72/CE~~.

În vederea elaborării avizului menționat la primul paragraf, Comisia poate solicita avizul agenției cu privire la decizia autorității de reglementare naționale. Într-o astfel de situație, termenul de două luni menționat la primul paragraf se prelungește cu încă două luni.

În cazul în care Comisia nu emite un aviz în termenul menționat la primul și la al doilea paragraf, se consideră că aceasta nu a avut niciun fel de obiecții împotriva deciziei autorității de reglementare.

- (2) La primirea unui aviz din partea Comisiei, autoritatea de reglementare națională adoptă, în termen de două luni, decizia finală cu privire la certificarea operatorului de transport și de sistem, ținând seama în cea mai mare măsură posibilă de avizul Comisiei. Decizia autorității de reglementare și avizul Comisiei se publică împreună.
- (3) În orice moment pe parcursul procedurii, autoritățile de reglementare și/sau Comisia pot solicita operatorilor de transport și de sistem și/sau întreprinderilor care desfășoară oricare dintre activitățile de producere sau de furnizare orice informații relevante pentru îndeplinirea sarcinilor ~~loracestora~~ în temeiul prezentului articol.
- (4) Autoritățile de reglementare și Comisia păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

~~(5) Comisia poate adopta linii directoare care să stabilească detaliile procedurii care trebuie urmată pentru punerea în aplicare a alineatelor (1) și (2) din prezentul articol. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament prin~~

~~completarea acestuia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (2).~~

~~(5)(6)~~ În cazul în care Comisia a primit o notificare privind certificarea unui operator de transport și de sistem în conformitate cu articolul ~~439~~ alineatul ~~(910)~~ din ~~[Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2]~~ ~~Directiva 2009/72/CE~~, Comisia ia o decizie privind certificarea. Autoritatea de reglementare se conformează deciziei Comisiei.

↓ nou

Capitolul VI

Exploatarea sistemelor de distribuție

Articolul 49

Entitatea europeană pentru operatorii de sisteme de distribuție

Operatorii de distribuție care nu fac parte dintr-o întreprindere integrată vertical sau care nu sunt separați în conformitate cu dispozițiile articolului 35 [Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2], cooperează la nivelul Uniunii prin intermediul unei entități europene pentru operatorii de sisteme de distribuție („entitatea OSD UE”), pentru a promova finalizarea și funcționarea pieței interne a energiei electrice și pentru a promova gestionarea optimă și exploatarea coordonată a sistemelor de transport și de distribuție. Operatorii de sisteme de distribuție care doresc să participe la entitatea OSD UE devin membri înregistrați ai entității.

Articolul 50

Înființarea entității OSD UE pentru energie electrică

- (1) Până la [OP: douăsprezece luni de la intrarea în vigoare], operatorii de distribuție, cu sprijinul administrativ al agenției, transmit Comisiei și agenției proiectul de statut, o listă a membrilor înregistrați, proiectul de regulament de procedură, inclusiv normele de procedură cu privire la consultarea ENTSO pentru energie electrică și a altor părți interesate și normele de finanțare ale entității OSD UE care urmează a fi instituită.
- (2) În termen de două luni de la primirea documentelor de mai sus, după consultarea în mod oficial a organizațiilor care reprezintă toate părțile interesate, în special utilizatorii sistemelor de distribuție, agenția furnizează Comisiei un aviz cu privire la proiectul de statut, la lista membrilor și la proiectul de regulament de procedură.
- (3) În termen de trei luni de la primirea avizului agenției, Comisia emite un aviz cu privire la proiectul de statut, la lista membrilor și la proiectul de regulament de procedură, luând în considerare avizul agenției prevăzut la alineatul (2).

- (4) În termen de trei luni de la data primirii avizului favorabil din partea Comisiei, operatorii de distribuție înființează entitatea OSD UE și adoptă și publică statutul și regulamentul de procedură ale acesteia.
- (5) Documentele menționate la alineatul (1) se transmit Comisiei și agenției în cazul în care li se aduc modificări sau la cererea motivată a acestora. Agenția și Comisia emit un aviz în conformitate cu procesul prevăzut la alineatele (2)-(4).
- (6) Costurile legate de activitățile entității OSD UE sunt suportate de către operatorii de distribuție care sunt membri înregistrați și se iau în considerare la calcularea tarifelor. Autoritățile de reglementare aprobă costurile respective numai dacă acestea sunt rezonabile și proporționale.

Articolul 51

Atribuțiile entității OSD UE

- (1) Atribuțiile entității OSD UE sunt următoarele:
 - (a) exploatarea și planificarea coordonată a rețelelor de transport și de distribuție;
 - (b) integrarea surselor regenerabile de energie, a producerii distribuite și a altor resurse integrate în rețeaua de distribuție, cum ar fi stocarea energiei;
 - (c) dezvoltarea consumului dispecerizabil;
 - (d) digitizarea rețelelor de distribuție, inclusiv implementarea rețelelor inteligente și a sistemelor de contorizare inteligentă;
 - (e) gestionarea datelor, securitatea cibernetică și protecția datelor;
 - (f) participarea la elaborarea codurilor de rețea în temeiul articolului 55.
- (2) În plus, entitatea OSD UE:
 - (a) cooperează cu ENTSO pentru energie electrică la monitorizarea punerii în aplicare a codurilor de rețea și a orientărilor adoptate în temeiul prezentului regulament care sunt relevante pentru exploatarea și planificarea rețelelor de distribuție și pentru exploatarea coordonată a rețelelor de transport și de distribuție;
 - (b) cooperează cu ENTSO pentru energie electrică și adoptă cele mai bune practici cu privire la exploatarea și planificarea coordonată a sistemelor de transport și de distribuție, inclusiv aspecte precum schimbul de date între operatori și coordonarea resurselor de energie distribuite;
 - (c) lucrează la identificarea celor mai bune practici în domeniile menționate la alineatul (1) și la introducerea îmbunătățirilor în materie de eficiență energetică în rețelele de distribuție;
 - (d) adoptă un program de lucru anual și un raport anual;
 - (e) funcționează în deplină conformitate cu normele în materie de concurență.

Articolul 52

Consultările în cadrul procesului de elaborare a codurilor de rețea

- (1) La elaborarea codurilor de rețea în temeiul articolului 55, entitatea OSD UE organizează un proces de consultare extinsă, într-un stadiu incipient și în mod deschis și transparent, implicând toate părțile interesate relevante și în special organizațiile care reprezintă toate părțile interesate, în conformitate cu regulamentul de procedură menționat la articolul 50. Această consultare include, de asemenea, autorități de reglementare naționale și alte autorități naționale, întreprinderi de furnizare și de producție, utilizatori ai sistemelor, inclusiv clienți, operatori de distribuție, precum și asociații relevante din domeniul industriei, organisme tehnice și platforme ale părților interesate. Consultarea are ca scop identificarea punctelor de vedere și a propunerilor tuturor părților relevante în decursul procesului decizional.
- (2) Toate documentele și procesele-verbale ale întrunirilor care au legătură cu consultările menționate la alineatul (1) se fac publice.
- (3) Entitatea OSD UE ia în considerare punctele de vedere comunicate în decursul consultărilor. Înainte de adoptarea propunerilor pentru codurile de rețea menționate la articolul 55, entitatea OSD UE precizează în ce mod au fost luate în considerare observațiile primite în cadrul consultării. În cazul în care observațiile nu au fost luate în considerare, aceasta furnizează justificări.

Articolul 53

Cooperarea dintre operatorii de distribuție și operatorii de transport și de sistem

- (1) Operatorii de distribuție cooperează cu operatorii de transport și de sistem la planificarea și exploatarea rețelelor lor. În special, operatorii de transport și de sistem și operatorii de distribuție fac schimb de toate informațiile și datele necesare privind performanța activelor de producere și a răspunsului părții de consum, exploatarea zilnică a rețelelor lor și planificarea pe termen lung a investițiilor în rețea, cu scopul de a asigura dezvoltarea și exploatarea rentabilă, în siguranță și în mod fiabil a rețelelor lor.
- (2) Operatorii de transport și de sistem și operatorii de sisteme de distribuție cooperează pentru a asigura un acces coordonat la resurse precum producerea distribuită, stocarea energiei sau consumul dispecerizabil, care pot sprijini nevoile specifice atât sistemului de distribuție, cât și sistemului de transport.

Capitolul VII

Codurile de rețea și orientările

Articolul 54

Adoptarea codurilor de rețea și a orientărilor

- (1) Comisia poate adopta acte delegate, sub rezerva competențelor delegate menționate la articolul 55 și la articolul 57. Aceste acte delegate pot fi adoptate sub formă de

coduri de rețea pe baza unor propuneri de texte elaborate de ENTSO pentru energie electrică sau, în cazul în care acest lucru este decis în lista priorităților în temeiul articolului 55 alineatul (2), de către entitatea OSD UE și de către agenție în temeiul procedurii prevăzute la articolul 55, ori sub formă de orientări adoptate în temeiul procedurii prevăzute la articolul 57.

- (2) Codurile de rețea și orientările
- (a) asigură gradul minim de armonizare necesar pentru a atinge obiectivele prezentului regulament;
- (b) țin seama, după caz, de caracteristicile regionale specifice;
- (c) nu depășesc ceea ce este necesar pentru scopul urmărit și
- (d) nu aduc atingere dreptului statelor membre de a elabora coduri de rețea naționale care nu afectează comerțul transfrontalier.

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

Articolul ~~55~~6

Stabilirea codurilor de rețea

~~(6)~~(1) ⇒ Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 63 privind instituirea de coduri de rețea în ~~⇒ Codurile de rețea menționate la alineatele (1) și (2) acoperă următoarele domenii, ținând seama, dacă este cazul, de caracteristicile specifice regiunilor:~~

- (a) normele privind siguranța și fiabilitatea rețelei, inclusiv normele privind capacitatea de rezervă tehnică de transport pentru a asigura siguranța exploatarea rețelei;
- (b) normele privind racordarea la rețea;
- (c) normele privind accesul terților la rețea;
- (d) normele privind schimbul de date și decontarea;
- (e) normele privind interoperabilitatea;
- (f) procedurile operaționale pentru situații de urgență;
- (g) normele privind alocarea capacității și ~~managementul~~ ~~gestionarea~~ congestiei, ⇒ inclusiv restricționarea producerii și redispecerizarea producerii și a cererii ⇐;
- (h) normele privind schimburile comerciale asociate asigurării, din punct de vedere tehnic și operațional, a furnizării de servicii de acces la rețea și de servicii de echilibrare a rețelei;
- (i) normele privind transparența;
- (j) normele de echilibrare, inclusiv normele privind rezerva de putere aferentă rețelei;
- (k) normele privind structurile armonizate ale tarifelor de transport ⇒ și de distribuție și ale tarifelor pentru racordare ⇐, inclusiv semnalele de localizare și normele privind mecanismul de compensare între operatorii de transport și de sistem; și

- (l) normele privind eficiența energetică a rețelilor de energie electrică;3
-

↓ nou

- (m) normele privind furnizarea nediscriminatorie și transparentă de servicii de sistem care nu au ca scop stabilitatea frecvenței, inclusiv controlul tensiunii în regim permanent, inerția, injecția rapidă de putere reactivă, capacitatea de pornire cu surse proprii;
- (n) normele privind consumul dispecerizabil, inclusiv agregarea, stocarea energiei și restricționarea cererii;
- (o) normele de securitate cibernetică și
- (p) normele privind centrele operaționale regionale.
-

↓ 714/2009
⇒ nou

~~(1)(2)~~ După consultarea agenției, a ENTSO ~~pentru~~ energie electrică și a celorlalte părți interesate relevante, Comisia stabilește o listă ~~anuală~~ a priorităților ⇒ la fiecare trei ani ⇐, care identifică domeniile prevăzute la ~~articolul 8~~ alineatul (16), pentru a fi incluse în elaborarea codurilor de rețea. ⇒ Dacă obiectul codului de rețea este direct legat de exploatarea sistemului de distribuție și mai puțin relevant pentru sistemul de transport, Comisia poate solicita entității OSD UE pentru energie electrică, în locul ENTSO pentru energie electrică, să convoace un comitet de redactare și să înainteze agenției o propunere de cod de rețea. ⇐

~~(2)(3)~~ Comisia solicită agenției să îi prezinte într-un termen rezonabil, care să nu depășească șase luni, o orientare-cadru fără caracter obligatoriu („orientare-cadru”) care să stabilească principii clare și obiective, ~~în conformitate cu articolul 8 alineatul (7)~~, pentru dezvoltarea codurilor de rețea referitor la domeniile identificate în lista de priorități. ⇒ Solicitarea Comisiei poate include condițiile pe care trebuie să le abordeze orientarea-cadru. ⇐ Fiecare orientare-cadru contribuie la ⇒ integrarea pieței și la ⇐ respectarea principiilor nediscriminării, concurenței efective și funcționării eficiente a pieței. În urma unei cereri motivate din partea agenției, Comisa poate prelungi acest termen.

~~(3)(4)~~ Agenția consultă în mod oficial ENTSO ~~pentru~~ energie electrică ⇒ , entitatea OSD UE ⇐ și alte părți interesate relevante cu privire la orientarea-cadru, în termen de cel puțin două luni, într-un mod deschis și transparent.

↓ nou

- (5) Agenția prezintă Comisiei o orientare-cadru fără caracter obligatoriu atunci când i se solicită acest lucru în temeiul alineatului (3). Agenția revizuieste orientarea-cadru fără caracter obligatoriu și o retransmite Comisiei atunci când i se solicită acest lucru în temeiul alineatului (6).

~~(4)~~(6) În cazul în care Comisia consideră că orientarea-cadru nu contribuie la ⇒ integrarea pieței și la ⇐ respectarea principiilor nediscriminării, concurenței efective și funcționării eficiente a pieței, Comisia poate solicita agenției să revizuiască orientarea-cadru într-un termen rezonabil și să o retransmită Comisiei.

~~(5)~~(7) În cazul în care agenția nu transmite sau nu retransmite o orientare-cadru în termenul stabilit de Comisie în temeiul alineatelor (32) sau (64), Comisia elaborează orientarea-cadru în cauză.

~~(6)~~(8) Comisia solicită ENTSO ~~pentru~~ energie electrică ⇒ sau entității OSD UE, atunci când se decide astfel în lista priorităților în temeiul alineatului (2), ⇐ să transmită agenției ⇒ o propunere de ⇐ ~~un~~ cod de rețea conform cu orientările-cadru relevante, într-un termen rezonabil, care să nu depășească douăsprezece luni.

~~(7) În termen de trei luni după primirea unui cod de rețea, termen în care agenția poate avea o consultare formală cu părțile interesate relevante, agenția prezintă ENTSO de energie electrică un aviz motivat cu privire la codul de rețea.~~

~~(8) ENTSO de energie electrică poate modifica codul de rețea din perspectiva avizului agenției și îl poate retransmite agenției.~~

~~(4)~~(9) ⇒ ENTSO pentru energie electrică sau entitatea OSD UE, în cazul în care se decide astfel în lista priorităților în temeiul alineatului (2), convoacă un comitet de redactare care să o asiste în procesul de elaborare a codului de rețea. Comitetul de redactare este format din reprezentanți ai ENTSO pentru energie electrică, ai agenției, ai entității OSD UE, din operatori ai pieței energiei electrice desemnați, dacă este cazul, și dintr-un număr limitat de părți interesate principale afectate. ⇐ ENTSO ~~pentru~~ energie electrică ⇒ sau entitatea OSD UE, în cazul în care se decide astfel în lista priorităților în temeiul alineatului (2), ⇐ elaborează ⇒ propuneri de ⇐ coduri de rețea în domeniile menționate la alineatul (16) ~~din prezentul articol~~, în urma solicitării care i-a fost adresată de către Comisie, în conformitate cu ~~articolul 6~~ alineatul (86).

~~(9)~~(10) ~~În momentul în care a~~ Agenția ⇒ revizuieste codul de rețea și se asigură că ⇐ ~~consideră~~ că respectivul cod de rețea este conform cu orientarea-cadru relevantă ⇒ și contribuie la integrarea pieței și la respectarea principiilor nediscriminării, concurenței efective și funcționării eficiente a pieței și ⇐, ~~agenția~~ transmite Comisiei codul de rețea ⇒ revizuit ⇐ ~~și poate recomanda adoptarea acestuia~~ ⇒ în termen de șase luni de la data primirii propunerii. ⇐ ~~într-un termen rezonabil. În cazul în care Comisia nu adoptă codul de rețea respectiv, aceasta prezintă motivele în acest sens.~~ ⇒ În propunerea transmisă Comisiei, agenția ține seama de opiniile exprimate de toate părțile implicate în cursul elaborării proiectului de propunere sub conducerea ENTSO pentru energie electrică sau a entității OSD UE și consultă în mod oficial părțile interesate relevante cu privire la versiunea care urmează a fi transmisă Comisiei. ⇐

~~(10)~~(11) În cazul în care ENTSO ~~pentru~~ energie electrică ⇒ sau entitatea OSD UE ⇐ nu au reușit să elaboreze un cod de rețea în termenul stabilit de Comisie în temeiul alineatului (86),

Comisia poate solicita agenției să pregătească un proiect de cod de rețea pe baza orientării-cadru relevante. Agenția poate lansa alte consultări pe parcursul pregătirii unui proiect de cod de rețea, în temeiul prezentului alineat. Agenția transmite Comisiei un proiect de cod de rețea pregătit în temeiul prezentului alineat și poate recomanda adoptarea acestuia.

~~(11)~~(12) Comisia poate adopta, din proprie inițiativă, în cazul în care ENTSO ~~pentru~~ energie electrică ⇨ sau entitatea OSD UE ⇨ nu ~~au~~ pregătit un cod de rețea sau agenția nu a pregătit un proiect de cod de rețea în conformitate cu alineatul ~~(11)~~(10) din prezentul articol, sau la recomandarea agenției, în temeiul alineatului ~~(10)~~(9) din prezentul articol, unul sau mai multe coduri de rețea în domeniile enumerate la ~~articolul 8~~ alineatul ~~(16)~~.

(13) În cazul în care Comisia propune adoptarea unui cod de rețea din proprie inițiativă, Comisia consultă agenția, ENTSO ~~pentru~~ energie electrică și toate părțile interesate relevante cu privire la proiectul de cod de rețea într-un interval de cel puțin două luni. ~~Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament prin completarea acestuia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (2).~~

~~(12)~~(14) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului Comisiei de a adopta sau de a modifica ~~☒~~ orientările ~~☒~~ ~~liniile directoare~~, astfel cum este prevăzut la articolul ~~57~~48. ⇨ Prezentul articol nu aduce atingere posibilității ENTSO pentru energie electrică de a elabora orientări fără caracter obligatoriu în domeniile prevăzute la alineatul (1), atunci când orientările respective nu se aplică domeniilor care fac obiectul unei solicitări ce i-a fost adresată de către Comisie. Orientarea respectivă se transmite agenției în vederea emiterii unui aviz. Respectivul aviz este luat în considerare în mod corespunzător de către ENTSO pentru energie electrică. ⇨

Articolul ~~56~~7

Modificarea codurilor de rețea

⇩ nou

(1) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 63 privind modificarea codurilor de rețea conform procedurii în temeiul articolului 55. De asemenea, și agenția poate propune modificări, în conformitate cu procedura stabilită la prezentul articol alineatele (2)-(4).

↓ 714/2009 (adaptat)
⇨ nou

~~(1)~~(2) Propunerile de modificări ale oricărui cod de rețea adoptat în temeiul articolului ~~55~~6 pot fi propuse agenției de către persoanele care pot fi interesate de respectivul cod de rețea, inclusiv de către ENTSO ~~pentru~~ energie electrică, ⇨ entitatea OSD UE, ⇨ operatorii de transport și de sistem, utilizatorii de sisteme și consumatori. De asemenea, agenția poate propune modificări din proprie inițiativă.

~~(2)~~(3) ~~Agenția consultă toate părțile interesate în conformitate cu articolul 10 din Regulamentul (CE) nr. 713/2009. În urma acestui proces, a~~ Agenția poate prezenta Comisiei propuneri motivate de modificare, explicând modul în care propunerile respective respectă

obiectivele codurilor de rețea stabilite la articolul ~~655~~ alineatul (2) ~~din prezentul regulament~~.
⇒ Atunci când consideră că o propunere de modificare este admisibilă și în cazul modificărilor din proprie inițiativă, ⇨ ☒ Agenția consultă toate părțile interesate în conformitate cu articolul 15 din [Regulamentul (CE) nr. 713/2009 reformat propus prin COM(2016) 863/2]. ☒

~~(3)(4) Comisia este împuternicită să poată adopta, ținând seama de propunerile agenției, modificări la oricare dintre codurile de rețea adoptate în temeiul articolului 556. Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament prin completarea acestuia, se adoptă~~ ⇨ sub formă de acte delegate ⇨ în conformitate cu articolul 63. ~~procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (2).~~

~~(4)(5) Luarea în considerare a modificărilor propuse în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 63-23 alineatul (2)~~ se limitează la analizarea aspectelor legate de modificarea propusă. Modificările propuse nu aduc atingere altor modificări pe care le poate propune Comisia.

Articolul ~~5748~~

☒ Orientări ☒ ~~Linii directoare~~

↓ nou

- (1) Comisia poate adopta orientări cu caracter obligatoriu în domeniile enumerate în continuare.
- (2) Comisia poate adopta un act delegat ca orientare în domeniile în care astfel de acte ar putea fi dezvoltate, de asemenea, în cadrul procedurii privind codurile de rețea în temeiul articolului 55 alineatul (1).

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

~~(1)(3) Acolo unde este cazul,~~ ⇨ Se pot adopta ⇨ ☒ orientări ☒ ~~Linii directoare~~ referitoare la mecanismul de compensare a operatorilor de transport și de sistem. ☒ Acestea ☒ precizează, în conformitate cu principiile menționate la articolele ~~46 13~~ și ~~1614~~:

- (a) detalii privind procedura de stabilire a operatorilor de transport și de sistem care sunt responsabili cu plata compensațiilor pentru fluxurile transfrontaliere, inclusiv în ceea ce privește separarea dintre operatorii de sisteme naționale de transport de unde provin fluxurile transfrontaliere și sistemele unde ajung în final aceste fluxuri, în conformitate cu articolul ~~46 13~~ alineatul (2);
- (b) detalii privind procedura de plată care trebuie urmată, inclusiv stabilirea primei perioade pentru care urmează a fi plătite compensații, în conformitate cu articolul 46 ~~13~~ alineatul (3) al doilea paragraf;
- (c) detalii privind metodologiile de stabilire a fluxurilor transfrontaliere găzduite, pentru care urmează a fi plătite compensații în temeiul articolului ~~4613~~, atât în ceea ce privește cantitatea, cât și tipul fluxurilor, precum și amplexarea acestor fluxuri care

provin din și/sau ajung în sistemele de transport ale fiecărui stat membru, în conformitate cu articolul ~~4613~~ alineatul (5);

- (d) detalii privind metodologia de stabilire a costurilor și beneficiilor aferente găzduirii fluxurilor transfrontaliere, în conformitate cu articolul ~~4613~~ alineatul (6);
- (e) detalii privind tratamentul, în contextul mecanismului de compensare între operatorii de transport și de sistem, al fluxurilor de energie electrică provenite din țări aflate în afara Spațiului Economic European sau care ajung în afara acestuia; și
- (f) participarea sistemelor naționale care sunt interconectate prin linii de curent continuu, în conformitate cu articolul ~~4613~~.

~~(2)(4)~~ De asemenea, ☒ orientările ~~☒ liniile directoare~~ pot stabili normele aplicabile în vederea unei armonizări treptate a principiilor de bază pentru stabilirea ~~⇒ legate de ⇐~~ tarifele ~~co-~~ aplicate producătorilor, ~~⇒~~ stocării energiei ~~⇐~~ și ☒ clienților ~~☒ consumatorilor~~ (sarcina) în cadrul sistemelor tarifare naționale ~~⇒~~ pentru distribuție și transport ~~⇐~~ ~~⇒~~ și al regimurilor de racordare ~~⇐~~, inclusiv reflectarea mecanismului de compensare între operatori de transport și de sistem în tarifele de rețea naționale și prevederea unor semnale de localizare adecvate și eficiente, în conformitate cu principiile enunțate la articolul ~~1614~~.

~~Liniile directoare~~ ☒ Orientările ☒ ~~⇒~~ pot să ~~⇐~~ prevadă ~~⇒~~ existența unor semnale de localizare adecvate și armonizate la nivelul ☒ Uniunii ~~☒ comunitar~~.

Armonizările realizate în această privință nu trebuie să împiedice statele membre să aplice mecanisme pentru a garanta că tarifele de acces la rețea suportate de către ☒ clienți ~~☒ consumatori~~ (sarcina) sunt comparabile pe întreg teritoriul lor.

~~(3)(5)~~ După caz, ☒ orientările ~~☒ liniile directoare~~ care asigură gradul minim de armonizare necesar pentru a atinge obiectivul prezentului regulament ~~⇒~~ pot să ~~⇐~~ specifice, de asemenea:

~~(a) — detalii privind furnizarea de informații, în conformitate cu principiile prevăzute la articolul 15;~~

~~(ab)~~ detalii despre normele privind schimburile comerciale de energie electrică;

~~(be)~~ detalii privind normele de stimulare a investițiilor pentru capacitatea de interconexiune, inclusiv semnalele de localizare;

~~(b) — detalii despre domeniile enumerate la articolul 8 alineatul (6).~~

~~În acest scop, Comisia se consultă cu agenția și cu ENTSO de energie electrică.~~

~~(4) În anexa I sunt prezentate linii directoare privind gestionarea și alocarea capacității disponibile de transport a interconexiunilor dintre sisteme naționale.~~

↓ 347/2013 (adaptat)

~~(4a)(6)~~ Comisia poate adopta ☒ orientări ~~☒ linii directoare~~ cu privire la implementarea coordonării operaționale între operatorii de transport și de sistem la nivelul Uniunii. Aceste ☒ orientări ~~☒ linii directoare~~ trebuie să fie în concordanță cu și să se bazeze pe codurile de rețea menționate la articolul ~~556~~ din prezentul regulament și să se bazeze pe specificațiile adoptate și pe avizul agenției menționat la articolul ~~278~~ alineatul (18) litera (ga) din prezentul regulament. La adoptarea acestor ☒ orientări ~~☒ linii directoare~~, Comisia ia în considerare diferitele cerințe operaționale regionale și naționale.

☒ Orientările ☒ ~~Linii directe~~ respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 62~~23~~ alineatul (2~~3~~).

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

~~(7)(5) Comisia poate adopta linii directe cu privire la aspectele enumerate la alineatele (1), (2) și (3) din prezentul articol. Comisia poate modifica liniile directe menționate la alineatul (4) din prezentul articol, în conformitate cu principiile prevăzute la articolele 15 și 16, în special în sensul includerii de linii directe detaliate cu privire la aplicarea în practică a tuturor metodologiilor de alocare a capacității și în sensul garantării evoluției mecanismelor de gestionare a congestiilor într-un mod compatibil cu obiectivele pieței interne. După caz, în cursul acestor modificări, se stabilesc norme comune privind standardele minime de siguranță și de exploatare pentru utilizarea și exploatarea rețelei, astfel cum se prevede la articolul 15 alineatul (2). Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament prin completarea acestuia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (2).~~

La adoptarea sau modificarea orientărilor liniilor directe, Comisia: ⇒ consultă agenția, ENTSO pentru energie electrică și alte părți interesate dacă este cazul. ⇐

~~(a) se asigură că acestea oferă nivelul minim de armonizare necesar pentru a atinge obiectivele prezentului regulament și că nu depășesc ceea ce este necesar în acest scop; și~~

~~(b) indică acțiunile întreprinse în vederea conformității normelor în țările terțe, care fac parte integrantă din sistemul energetic comunitar, cu liniile directe respective.~~

~~La adoptarea de linii directe pentru prima dată în temeiul prezentului articol, Comisia se asigură că acestea acoperă, într-un proiect unice de măsură, cel puțin aspectele menționate la alineatul (1) literele (a) și (d) și la alineatul (2).~~

Articolul ~~58~~57

Dreptul statelor membre de a prevedea măsuri mai detaliate

Prezentul regulament nu aduce atingere drepturilor statelor membre de a menține sau de a introduce măsuri care conțin dispoziții mai detaliate decât cele prevăzute de prezentul regulament, și de ~~linii directe~~ ☒ orientările ☒ menționate la articolul 57~~18~~ ⇒ sau de codurile de rețea menționate la articolul 55, cu condiția ca măsurile respective să nu pună în pericol eficacitatea legislației Uniunii ⇐.

Capitolul VIII

☒ Dispoziții finale ☒

Articolul ~~59~~57

☒ Linii ☒ ~~Capacități~~ noi de interconexiune

- (1) Noile ☒ linii ☒ ~~capacități~~ de interconexiune de curent continuu pot fi scutite, la cerere și pentru o perioadă limitată de timp, de la aplicarea dispozițiilor articolului

~~1746~~ alineatul (26) din prezentul regulament, și/sau ale articolelor ~~6,9 și 4332~~ și, ale articolului ~~5937~~ alineatele (6) și (10) și ale articolului 60 alineatul (1) din Directiva 2009/72/CE [Directiva 2009/72/CE reformată propusă prin COM(2016) 864/2] în următoarele condiții:

- (a) investiția trebuie să conducă la intensificarea concurenței în domeniul alimentării cu energie electrică;
 - (b) investiția prezintă un nivel de risc care nu ar permite realizarea sa fără acordarea unei derogări;
 - (c) ☒ linia de ☒ interconexiune~~a~~ trebuie să se afle în proprietatea unei persoane fizice sau juridice separate, cel puțin din punctul de vedere al formei juridice, de operatorii în sistemele cărora se va construi;
 - (d) se percep tarife de la utilizatorii ☒ liniei de ☒ interconexiune~~ii~~ respective;
 - (e) de la deschiderea parțială a pieței prevăzută la articolul 19 din Directiva 96/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului ~~din 19 decembrie 1996 privind regulile comune pentru piața internă de energie electrică~~⁴³, nicio parte a capitalului sau a costurilor de exploatare a ☒ liniei de ☒ interconexiune~~ii~~ nu a fost recuperată de la nicio componentă a tarifelor aplicate pentru utilizarea sistemelor de transport sau distribuție legate de această ☒ linie ☒ capacitate de interconexiune; și
 - (f) derogarea nu trebuie să aducă atingere concurenței sau bunei funcționări a pieței interne a energiei electrice, nici funcționării corespunzătoare a sistemului reglementat la care este legată ☒ linia ☒ capacitatea de interconexiune.
- (2) Alineatul (1) se aplică, de asemenea, în situații excepționale, și ☒ liniilor de ☒ interconexiune~~cilor~~ de curent alternativ, în condițiile în care costurile și riscurile investiționale aferente sunt suficient de mari comparativ cu costurile și riscurile suportate în mod normal la conectarea printr-o ☒ linie ☒ capacitate de interconexiune de curent alternativ a două sisteme naționale de transport învecinate.
- (3) Alineatul (1) se aplică și în cazul creșterilor semnificative de capacitate în ☒ liniile de ☒ interconexiune~~ile~~ existente.
- (4) Decizia cu privire la derogare menționată la alineatele (1), (2) și (3) este adoptată de la caz la caz de către autoritățile de reglementare ale statelor membre interesate. O derogare poate acoperi total sau parțial capacitatea noii ☒ linii de ☒ interconexiune~~i~~ sau pe cea a ☒ liniei de ☒ interconexiune~~ii~~ existente cu o capacitate semnificativ crescută.

În termen de două luni de la data la care ultima dintre autoritățile de reglementare competente a primit cererea de derogare, agenția poate furniza un aviz consultativ autorităților de reglementare respective, care ar putea sta la baza deciziei acestora.

La decizia de acordare a unei derogări, este necesar să se examineze, de la caz la caz, necesitatea de a impune condiții privind durata derogării și accesul nediscriminatoriu la ☒ linia de ☒ interconexiune~~etare~~. La luarea deciziei privind respectivele condiții, se vor lua în calcul, în special, capacitatea suplimentară ce va fi construită sau modificarea capacității existente, orizontul de timp al proiectului și condițiile naționale.

⁴³

Directiva 96/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 1996 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice (JO L 27, 30.1.1997, p. 20).

Înainte de acordarea unei derogări, autoritățile de reglementare ale statului membru implicat decid asupra normelor și mecanismelor pentru gestionarea și alocarea capacității. Normele referitoare la ☒ managementul ☒ ~~gestionarea~~ congestiei includ obligația de a oferi pe piață capacitatea neutilizată, iar utilizatorii interconexiunii au dreptul de a-și comercializa capacitățile de interconexiune contractate pe piața secundară. La evaluarea criteriilor menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (f), sunt luate în considerare rezultatele respectivei proceduri de alocare a capacităților de interconexiune.

În cazul în care toate autoritățile de reglementare competente au ajuns la un acord cu privire la decizia de derogare în termen de șase luni, acestea comunică decizia luată agenției.

Decizia de derogare, inclusiv condițiile prevăzute la cel de-al doilea paragraf al prezentului alineat, trebuie motivată corespunzător și publicată.

(5) ~~Decizia~~ Deciziile menționate la alineatul (4) se adoptă de către agenție:

(a) în situația în care toate autoritățile de reglementare competente nu au ajuns la un acord în termen de șase luni de la data solicitării derogării adresate ultimei dintre aceste autorități de reglementare; sau

(b) la solicitarea comună a autorităților naționale de reglementare competente.

Înainte de adoptarea unei decizii, agenția consultă autoritățile de reglementare în cauză și solicitanții.

(6) Prin derogare de la alineatele (4) și (5), statele membre pot prevedea ca autoritățile de reglementare sau agenția, după caz, să prezinte autorității competente din statul membru, în vederea unei decizii oficiale, avizul privind cererea de derogare. Avizul respectiv se publică împreună cu decizia de acordare a derogării.

(7) O copie a fiecărei cereri de derogare se transmite imediat de către autoritățile de reglementare agenției și Comisiei, la data primirii, în scop informativ. Decizia, împreună cu toate informațiile relevante referitoare la aceasta, este notificată Comisiei fără întârziere, de către autoritățile de reglementare implicate sau de către agenție (organisme de notificare). Aceste informații pot fi comunicate Comisiei în formă consolidată, permițându-i-se astfel să ajungă la o decizie bine fundamentată. Informațiile trebuie să cuprindă, în special:

(a) motivele detaliate pe baza cărora a fost acordată sau refuzată derogarea, inclusiv datele financiare care demonstrează necesitatea derogării;

(b) analiza efectuată în privința efectelor acordării derogării asupra concurenței și asupra bunei funcționări a pieței interne a energiei electrice;

(c) motivele care justifică durata și cota din capacitatea totală a ☒ liniei de ☒ interconexiuni respective pentru care se acordă derogarea; și

(d) rezultatul consultărilor cu autoritățile de reglementare în cauză.

(8) În termen de $\Rightarrow$ 50 de zile lucrătoare $\Leftarrow$ ~~doouă luni~~ din ziua următoare datei primirii unei notificări în conformitate cu alineatul (7), Comisia poate adopta o decizie prin care să solicite ca organismele de notificare să modifice sau să retragă decizia de acordare a unei derogări. Termenul de ~~doouă luni~~ $\Rightarrow$ 50 de zile lucrătoare $\Leftarrow$ poate fi prelungit cu încă un termen suplimentar de $\Rightarrow$ 50 de zile lucrătoare $\Leftarrow$ ~~doouă luni~~, în cazul în care Comisia solicită informații suplimentare. Termenul suplimentar începe în ziua imediat următoare primirii informațiilor suplimentare complete. Termenul

inițial ~~de două luni~~ poate fi, de asemenea, prelungit cu acordul Comisiei și al organismelor de notificare.

În cazul în care informațiile solicitate nu sunt furnizate în cadrul perioadei stabilite în cerere, notificarea se consideră retrasă cu excepția cazurilor în care, înainte de expirarea perioadei, fie perioada a fost prelungită cu acordul Comisiei și al autorităților de notificare, fie organismele de notificare au informat Comisia, furnizând motive întemeiate, asupra faptului că notificarea este considerată a fi completă.

Organismele de notificare se conformează deciziei Comisiei de modificare sau de retragere a deciziei de derogare în termen de o lună și informează Comisia în consecință.

Comisia păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial.

Decizia Comisiei cu privire la acordarea unei derogări încetează să mai producă efecte la doi ani de la data adoptării, în cazul în care, la acea dată, construcția ☒ liniei de ☒ interconexiune~~ci~~ nu a început încă și la cinci ani de la data adoptării în cazul în care, la acea dată, ☒ linia de ☒ interconexiune~~a~~ nu este încă operațională, exceptând cazul în care Comisia decide⇒, pe baza unei solicitări motivate din partea organismelor de notificare, ⇐ că orice întârziere se datorează unor obstacole majore asupra cărora persoana căreia i s-a acordat derogarea nu are control.

↓ nou

- (9) În cazul în care autoritățile de reglementare ale statului membru în cauză decid să modifice o decizie în temeiul alineatului (1), acestea notifică decizia fără întârziere Comisiei, împreună cu toate informațiile relevante referitoare la decizia respectivă. Alineatele (1)-(8) se aplică deciziei notificate, luând în considerare particularitățile derogării existente.
- (10) Comisia poate, la cerere sau din oficiu, să redeschidă procedura:
- (a) în cazul în care, ținând seama în mod corespunzător de așteptările legitime ale părților și de echilibrul economic obținut în cadrul deciziei de derogare inițiale, a avut loc o schimbare semnificativă privind oricare dintre faptele pe care s-a fundamentat decizia;
 - (b) în cazul în care întreprinderile în cauză acționează contrar angajamentelor pe care și le-au asumat sau
 - (c) în cazul în care decizia a fost fundamentată pe informații incomplete, inexacte sau care induc în eroare, furnizate de părți.

↓ 714/2009 (adaptat)
⇒ nou

(11)~~(9)~~ Comisia ☒ este împuternicită să ~~☒ poate~~ adopta ~~ca linii directoare~~ ⇒ acte delegate în conformitate cu articolul 63 referitoare la adoptarea orientărilor ⇐ cu privire la aplicarea condițiilor stabilite la alineatul (1) din prezentul articol și poate să stabilească procedura care

trebuie urmată pentru aplicarea alineatelor (4), (7), ~~și~~ (8)⇒ , (9) și (10) ⇐ din prezentul articol. ~~Măsurile respective, destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament prin completarea acestuia, se adoptă în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 23 alineatul (2).~~

~~Articolul 19~~

Autorități de reglementare

~~Atunci când își exercită responsabilitățile care le revin, autoritățile de reglementare asigură respectarea dispozițiilor prezentului regulament și a liniilor directoare adoptate în temeiul articolului 18. După caz, pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului regulament, autoritățile de reglementare cooperează între ele, cu Comisia și cu agenția cu respectarea capitolului IX din Directiva 2009/72/CE.~~

Articolul 60~~20~~

Furnizarea de informații și confidențialitatea

- (1) Statele membre și autoritățile de reglementare furnizează Comisiei, la cererea acesteia, toate informațiile necesare ⇐ în scopul punerii în aplicare a dispozițiilor prezentului regulament ⇐ ~~în sensul articolului 13 alineatul (4) și al articolului 18.~~

~~În special, în sensul articolului 13 alineatele (4) și (6), autoritățile de reglementare furnizează periodic informații privind costurile suportate efectiv de către operatorii de transport și de sistem, precum și date și toate informațiile utile cu privire la fluxurile fizice în rețelele operatorilor de transport și de sistem și cu privire la costul rețelelor.~~

Comisia stabilește un termen rezonabil în care urmează să se furnizeze informațiile, luând în considerare complexitatea informațiilor cerute și urgența cu care sunt necesare informațiile respective.

- (2) În cazul în care statul membru sau autoritățile de reglementare implicate nu furnizează informațiile menționate la alineatul (1) în termenul prevăzut la alineatul (1) ~~din prezentul articol~~, Comisia poate solicita toate informațiile necesare ⇐ în scopul punerii în aplicare a dispozițiilor prezentului regulament ⇐ ~~în sensul articolului 13 alineatul (4) și al articolului 18~~ direct de la întreprinderile în cauză.

La trimiterea unei solicitări de informații către o întreprindere, Comisia transmite, în același timp, o copie a solicitării către autoritățile de reglementare din statul membru pe al cărui teritoriu este situată întreprinderea respectivă.

- (3) În solicitarea de informații în temeiul alineatului (1), Comisia indică temeiul juridic al solicitării, termenul în care trebuie furnizate informațiile, scopul solicitării, precum și sancțiunile prevăzute la articolul ~~61~~ 22 alineatul (2) pentru furnizarea de date incorecte, incomplete sau înșelătoare. Comisia stabilește un termen rezonabil, ținând seama de complexitatea informațiilor solicitate și de urgența cu care îi sunt necesare.
- (4) Proprietarii întreprinderilor sau reprezentanții lor și, în cazul persoanelor juridice, persoanele autorizate să le reprezinte prin lege sau prin actul lor constitutiv furnizează informațiile solicitate. Avocații autorizați în acest sens pot furniza informații în numele clienților lor, caz în care clienții rămân pe deplin responsabili în cazul în care informațiile furnizate sunt incomplete, incorecte sau înșelătoare.

- (5) În cazul în care o întreprindere nu furnizează informațiile solicitate în termenul stabilit de Comisie sau dacă furnizează informații incomplete, Comisia poate solicita informațiile prin intermediul unei decizii. Decizia precizează informațiile solicitate și stabilește un termen corespunzător pentru furnizarea lor. Aceasta indică sancțiunile prevăzute la articolul ~~6122~~ alineatul (2). De asemenea, aceasta indică dreptul de recurs împotriva deciziei la Curtea de Justiție a ~~⊗~~ Uniunii ~~⊗~~ ~~Comunităților~~ Europene.

În același timp, Comisia transmite o copie a deciziei sale autorităților de reglementare din statul membru pe teritoriul căruia se află reședința persoanei sau sediul întreprinderii.

- (6) Informațiile menționate la alineatele (1) și (2) se utilizează numai ~~în sensul articolului 13 alineatul (4) și al articolului 18~~ ⇒ în scopul punerii în aplicare a dispozițiilor prezentului regulament ⇐.

Comisia nu divulgă informațiile ~~obținute în temeiul prezentului regulament~~ de tipul celor care, prin natura lor, intră sub incidența secretului profesional, obținute în temeiul prezentului regulament.

Articolul ~~6122~~

Sancțiuni

- (1) Fără a aduce atingere alineatului (2), statele membre stabilesc norme privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării dispozițiilor prezentului regulament⇒ , a codurilor de rețea adoptate în temeiul articolului 55 și a orientărilor adoptate în temeiul articolului 57 ⇐ și iau toate măsurile necesare pentru a garanta punerea în aplicare a dispozițiilor respective. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficace, proporționale și cu efect de descurajare. ~~Statele membre notifică Comisiei până la 1 iulie 2004 normele privind sancțiunile care corespund dispozițiilor stabilite în Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 și informează de îndată Comisia cu privire la orice modificare ulterioară a acestora. Statele membre notifică Comisiei acele norme care nu corespund dispozițiilor stabilite în Regulamentul (CE) nr. 1228/2003 până la 3 martie 2011 și comunică acesteia, fără întârziere, orice modificare ulterioară a acestora.~~
- (2) Prin decizie, Comisia poate impune întreprinderilor plata unor amenzi care nu depășesc 1 % din totalul cifrei de afaceri din exercițiul financiar anterior, atunci când, în mod deliberat sau din neglijență, acestea furnizează date incorecte, incomplete sau înșelătoare ca răspuns la o solicitare prezentată în aplicarea articolului ~~6020~~ alineatul (3) sau dacă acestea nu se încadrează în termenul stabilit printr-o decizie adoptată în aplicarea articolului ~~6020~~ alineatul (5) primul paragraf. La stabilirea cuantumului amenzii, Comisia ține seama de gravitatea nerespectării cerințelor de la primul paragraf.
- (3) Sancțiunile stabilite în conformitate cu alineatul (1) și deciziile luate în aplicarea alineatului (2) nu au caracter penal.

↓ 714/2009

Articolul ~~62~~²³

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de comitetul înființat în temeiul articolului ~~68~~ ⁴⁶ din ~~Directiva 2009/72/CE~~ [Directiva 2009/72/CE reformată, propusă prin COM(2016) 864/2].

~~(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5a alineatele (1)-(4) și articolul 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din respectiva decizie.~~

↓ 347/2013

~~(2)(3) În cazul trimiterilor la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului⁴⁴ din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie.~~

↓ 714/2009

Articolul 24

Raportul Comisiei

~~Comisia monitorizează punerea în aplicare a prezentului regulament. În raportul pe care îl întocmește în temeiul articolului 47 alineatul (6) din Directiva 2009/72/CE, Comisia prezintă, de asemenea, experiența dobândită în aplicarea prezentului regulament. Raportul indică, în special, în ce măsură prezentul regulament a reușit să asigure, pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică, condiții de acces la rețea nediscriminatorii și care să reflecte costurile, pentru a contribui la libertatea de alegere a clienților pe o piață internă funcțională a energiei electrice și la garantarea siguranței alimentării pe termen lung, precum și gradul în care există efectiv semnale de localizare. Dacă este necesar, raportul este însoțit de propuneri și/sau recomandări corespunzătoare.~~

⁴⁴ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

Articolul 63

Exercitarea delegării

- (1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.
- (2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 31 alineatul (3), la articolul 46 alineatul (4), la articolul 55 alineatul (1), la articolul 56 alineatele (1) și (4) și la articolul 59 alineatul (11) se conferă Comisiei pe o perioadă nedeterminată începând de la [OP: *a se introduce data intrării în vigoare*].
- (3) Delegarea de competențe menționată la articolul 31 alineatul (3), la articolul 46 alineatul (4), la articolul 55 alineatul (1), la articolul 56 alineatele (1) și (4) și la articolul 59 alineatul (11) poate fi revocată în orice moment de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe specificate în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua următoare datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere valabilității oricărui act delegat care este deja în vigoare.
- (4) Înainte de adoptarea unui act delegat, Comisia consultă experții desemnați de fiecare stat membru în conformitate cu principiile prevăzute în Acordul interinstituțional privind o mai bună legiferare din 13 aprilie 2016.
- (5) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.
- (6) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 31 alineatul (3), al articolului 46 alineatul (4), al articolului 55 alineatul (1), al articolului 56 alineatele (1) și (4) și al articolului 59 alineatul (11) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European, nici Consiliul nu ridică obiecții în termen de două luni de la data la care le-a fost notificat actul în cauză sau dacă, înainte de expirarea termenului respectiv, atât Parlamentul European, cât și Consiliul au informat Comisia că nu vor ridica obiecții. Termenul respectiv se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

Articolul ~~64~~²⁵

Abrogare

Regulamentul (CE) nr. ~~714/2009~~ ^{1228/2003} se abrogă ~~începând cu 3 martie 2011~~. Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul ~~65~~²⁶

Intrarea ~~în~~ în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la publicarea în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

~~Acesta~~ El se aplică de la ~~3 martie 2011~~ ☒ 1 ianuarie 2020 ☒.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele